

Jaarverslag 2022

Status: Concept
Datum: 08-06-2023
Versie: 2

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding	3
Leeswijzer	4
0. Bestuur en ondersteuning	7
1. Veiligheid.....	13
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	20
3. Economie.....	33
4. Onderwijs	38
5. Sport, cultuur en recreatie	45
6. Sociaal Domein.....	64
7. Volksgezondheid en milieu	76
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing (VHROSV).....	87
Algemene dekkingsmiddelen	100
Onvoorzien en overige baten en lasten	102
Vennootschapsbelasting	103
Reserves	104
Overhead	105
Paragraaf bedrijfsvoering.....	107
Paragraaf financiering	116
Paragraaf lokale heffingen	121
Paragraaf verbonden partijen	128
Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	137
Paragraaf risicomanagement en weerstandsvermogen	146
Paragraaf grondbeleid	152
Paragraaf duurzaamheid.....	155
Paragraaf maatschappelijke voorzieningen.....	160
Paragraaf corona	163

Inleiding

Hierbij bieden we u het jaarverslag en de jaarrekening 2022 aan. Hiermee geven we u inzicht in de behaalde resultaten over het jaar 2022. Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording en de paragrafen. De programmaverantwoording biedt per programma inzicht in de mate waarin de doelstellingen zijn gerealiseerd. In de paragrafen wordt verantwoording afgelegd over onderwerpen die niet direct zijn te koppelen aan één programma. Met deze jaarstukken legt ons college verantwoording af en bieden de gemeenteraad een instrument om de controlerende taak uit te voeren.

In 2022 is een nieuwe raadsperiode gestart en zijn we als college enthousiast gestart met het programma op hoofdlijnen “Veere breed verbinden”. Op basis van dit programma geven we het beleid inhoud, maar houden ook rekening met wat er om ons heen gebeurt.

We hebben op dit moment te maken met veel onzekerheden. De afgelopen jaren stonden in het teken van de coronacrisis. Gelukkig is die nagenoeg verleden tijd. We zien nu de uitdagingen op het gebied van wonen, energie, financiën en klimaat groter worden. Die hebben ook gevolgen voor onze burgers. Verder noemen we de opvang van ontheemde Oekraïners, de asielcrisis, de stikstofdiscussie en de problemen rondom de bestaanszekerheid van inwoners door de hoge gas- en elektriciteitsprijzen.

De financiële onzekerheden zitten met name in de ontwikkeling van de inflatie (lonen en prijzen) en de gemeentefondsuitkering. We zijn voor onze inkomsten voor een groot deel afhankelijk van het Rijk. Naar de huidige inzichten voorzien we voor de periode vanaf 2026 een terugval. Het Rijk ziet dit ook in en is hierover in gesprek met de VNG.

De jaarrekening 2022 sluit met een resultaat van bruto € 5,7 miljoen. Een deel hiervan (€ 975.000) betreft werkzaamheden die we doorschuiven naar 2023. Het netto resultaat (€ 4,7 miljoen) voegen we toe aan de algemene reserve. Voor een analyse van het financiële resultaat verwijzen we naar de toelichtingen bij de programma's.

Domburg, juni 2023.
College van burgemeester en wethouders.

Infographic

Leeswijzer

Indeling jaarverslag

Het jaarverslag bestaat conform de financiële regelgeving uit twee onderdelen:

- de programmaverantwoording
- de paragrafen

Programma's

De programma's zijn opgebouwd uit diverse onderdelen die we hieronder met voorbeelden toelichten.

Programmatitel	0. Bestuur en ondersteuning
Programma inleiding	Korte inleiding over welke elementen een rol spelen in het programma.
Doelstelling titel (wat willen we bereiken?)	0.01 We verbeteren onze dienstverlening aan ondernemers en inwoners.
Doelstelling omschrijving	Aanvullende tekst om meer duiding te geven aan de titel van de doelstelling.
Doelstelling stand van zaken	De rapportage voor het jaarverslag. Deze is voorzien van een kleurenindicator, en is volledig voorzien van een lichtgrijze achtergrond. Stand van zaken We besloten eind 2021 om alleen nog maar inwoners en ondernemers beter kunnen dit jaar onze digitale kanalen om ondernemers naar relevante maatregelen en regelingen omgevingstafels voor de komst van de coronatijd hierbij aan. De eerste ervaringen met de
Maatregel titel (Wat gaan we doen om de doelstelling te bereiken?)	0.032 We breiden onze dienstverlening uit, k
Maatregel omschrijving	Aanvullende tekst om meer duiding te geven aan de titel van de maatregel.
Maatregel stand van zaken	De rapportage voor het jaarverslag. Deze is voorzien van de bekende kleurenindicatoren, en is volledig voorzien van een lichtgrijze achtergrond. Kwaliteit Tijd Geld

Beleidsindicatoren	In de financiële regelgeving is beschreven dat iedere gemeente een bepaalde set aan indicatoren op dient te nemen. De indicatoren nemen we op bij de betreffende programma's. De indicatoren zijn eveneens terug te vinden op: https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/Besluit-Begroting-en-Verantwoording
Financiële tabel	We presenteren een tabel die per taakveld inzicht geeft in de baten en lasten bij de primitieve begroting, de laatste vastgestelde begroting en de realisatie.
Financiële analyse	We analyseren het resultaat per taakveld en doen dit door de afwijkingen groter dan € 25.000 te benoemen.
Prioriteiten	De financiële regelgeving schrijft ons voor om aan te tonen welke uitgaven binnen een programma van incidentele aard zijn. We maken hierbij gebruik van de prioriteitenplanning die opgesteld is bij de begroting 2022 en volgen de realisatie hiervan in de jaarrekening.

Gebruik kleurenindicatoren

Kwaliteit (doelstelling/maatregel):

- Groen: Doelstelling is behaald / maatregel is uitgevoerd.
- Oranje: Doelstelling is grotendeels behaald of wordt op korte termijn alsnog behaald / Maatregel is grotendeels uitgevoerd of wordt op korte termijn alsnog uitgevoerd.
- Rood: Doelstelling is nog niet behaald. Maatregel is nog niet uitgevoerd.

Tijd

- Groen: Maatregel is binnen de vooraf opgestelde planning uitgevoerd.
- Oranje: Maatregel is grotendeels binnen de opgestelde planning uitgevoerd of wordt op korte termijn alsnog uitgevoerd.
- Rood: Maatregel is niet binnen de opgestelde planning uitgevoerd en dit gebeurt ook niet op korte termijn.

Geld

- Groen: Maatregel is binnen het vooraf opgestelde budget uitgevoerd.
- Oranje: Uitvoering van de maatregel heeft geleid tot een kleine overschrijding.
- Rood: Uitvoering van de maatregel heeft geleid tot een grote overschrijding.

Moment van schrijven van jaarverslag 2022

Conform de richtlijnen van het BBV volgt vanuit de opgenomen begroting in het jaarverslag de verantwoording van de realisatie in de jaarrekening.

Betekent voor het jaarverslag dat de opgenomen tekst in de programma inleiding met doelstellingen en maatregelen (grotendeels) toekomstgericht is geschreven.

Bij de rubrieken kwaliteit, tijd en geld is de verantwoording opgenomen van de realisatie (in de tekstvlakken met kleur grijs).

Paragrafen

De financiële regelgeving schrijft ons voor om tenminste 7 voorgeschreven paragrafen op te nemen, zie hieronder nummers 1 t/m 7. Daarnaast kennen we in Veere nog 3 extra paragrafen, de paragrafen duurzaamheid, maatschappelijke voorzieningen en corona.

Hieronder treft u een volledige lijst aan:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid
8. Duurzaamheid
9. Maatschappelijke voorzieningen
10. Corona

0. Bestuur en ondersteuning

Programma inleiding

Dit programma gaat over rollen en verantwoordelijkheden voor bestuur en organisatie. Gelet op de besparingen die dit programma treft, is dat voor 2022 een uitdaging. De burgemeester is portefeuillehouder van dit programma.

Maar ook allerlei ontwikkelingen over de organisatie zoals integriteit, cultuur, onze relatie met gemeenschappelijke regelingen en andere organisatorische aspecten vinden hier hun plaats. Zowel inhoudelijk als financieel.

Dienstverlening

Een belangrijk thema in het programma is onze dienstverlening. We verbeteren en breiden onze dienstverlening uit.

Samen doen

Wij zorgen voor een goed bestuur en beleid in combinatie met een sterkere betrokkenheid van inwoners. In het Hoofdlijnenprogramma Veere 2020-2022 gaven we aan dat het daarbij vooral gaat om de wijze waarop de raad haar kaderstellende rol kan invullen, passend bij het versterken van betrokkenheid van belanghebbenden. In dit programma gaan we in op hoe we hierop inzetten.

Verbonden partijen

We verliezen de verbonden partijen (gemeenschappelijke regelingen) niet uit het oog en willen de grip daarop vergroten. De gemeente Veere heeft verbonden partijen die voor de gemeente taken uitvoert of waarmee de gemeente samenwerkt. Een verbonden partij is een derde rechtspersoon, waarbij de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Verbonden partijen stellen hoge eisen aan sturing en controle van de raad. Door het op afstand plaatsen van activiteiten en diensten zijn duidelijke kaders en heldere afspraken aan de voorkant nodig en goede beheersingsmaatregelen om de processen te kunnen uitvoeren. In dit programma gaan we in op hoe we hierop inzetten.

Organisatie

We zorgen voor een toekomstbestendige (ambtelijke) organisatie. Op dit onderdeel verwijzen we u naar de paragraaf Bedrijfsvoering

D0.01 We verbeteren onze dienstverlening aan ondernemers en inwoners.

Het verbeteren van de dienstverlening is een permanente opdracht.

We volgen de landelijke wetgeving en andere ontwikkelingen. We zien dat de landelijke overheid met verschillende nieuwe wetten inzet op een meer "digitaal werkende" samenleving. Het blijkt in de praktijk dat die wetten soms later ingaan dan oorspronkelijk de bedoeling was en is.

In het vastgestelde financieel perspectief 2022 zijn enkele bezuinigingen opgenomen op het gebied van dienstverlening. Het is nog onzeker of dit gevolgen heeft voor ons niveau van dienstverlening en de doelstelling die we willen realiseren. Met name de druk op de digitale component neemt steeds meer toe. We verwijzen daarbij ook naar de tekst bij de paragraaf Bedrijfsvoering.

Kwaliteit

De Rekenkamercommissie voerde onder meer onderzoeken uit naar dienstverlening en participatie. We stelden een gecombineerd plan van aanpak op. We deelden dit plan, samen met een eerste versie van een uitvoeringsprogramma, met de gemeenteraad.

De Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer treedt later, nu naar verwachting op 1 januari 2024, in werking. Werkzaamheden die we moeten uitvoeren schuiven dus

door naar 2023. Omdat bijvoorbeeld ook de Omgevingswet later in werking treedt, is het soms lastig om voldoende capaciteit beschikbaar te stellen.

Wat gaan we hiervoor doen?

0.032 We breiden onze dienstverlening uit, kwantitatief en kwalitatief.

Kwantitatief:

Ons beleid is: "Digitaal waar het kan". Alle kanalen (bv telefoon, post, baliebezoek) zijn beschikbaar voor onze dienstverlening. We stimuleren steeds meer het gebruik van ons digitale kanaal (website, digitale formulieren). Steeds meer klanten maken er gebruik van. Zeker sinds de Corona-crisis zien we een stijging in het aantal digitale transacties. We werken op afspraak. Dat blijven we doen.
We breiden het aantal digitale producten uit.

Kwalitatief:

- een casusregisseur helpt ondernemers en inwoners met complexe plannen;
- (door)ontwikkelen data gestuurd werken;
- voorbereidingen Omgevingswet.
- voorbereidingen Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer
- vernieuwen producten- en dienstencatalogus (website)

Kwaliteit

Tijd

Geld

Inwoners en ondernemers maken onverminderd veel gebruik van het digitale kanaal. We zien bij enkele Burgerzaken producten structureel percentages "self-service" van rond de 80 of soms zelfs daarboven. Het gaat dan bijvoorbeeld om het melden van een verhuizing of het doen van een aangifte overlijden.

We ontvangen maandelijks gemiddeld ruim 400 elektronische formulieren. Die formulieren vinden hun weg richting een mailbox of een informatiesysteem. Er kwamen ook weer nieuwe formulieren beschikbaar op de website.

In 2022 vernieuwden we op onze website de digitale producten- en dienstencatalogus.

De Omgevingswet treedt op 1 januari 2024 in werking. We zijn druk bezig met de voorbereidingen, onder meer door te oefenen. Bijvoorbeeld door deelname aan een zogenaamde "werkplaats" samen met andere Zeeuwse overheden. Zo leren we elkaar maar ook het landelijke digitale stelsel (DSO) beter kennen. Het DSO is nog steeds in ontwikkeling. Dat zorgt voor een behoorlijke dynamiek. Ook zijn we volop bezig met het invoeren van een nieuwe informatiesysteem voor Vergunningen, Toezicht en Handhaving. Dat systeem gaat in 2023 "live" en speelt straks ook een belangrijke rol in de processen van de nieuwe Omgevingswet.

Vanaf september voerden we weer onderzoeken uit naar beleid en dienstverlening: Burgerpeiling, Ondernemerspeiling en Klanttevredenheidsonderzoek Balie. De resultaten zijn begin 2023 bekend.

D0.02 We versterken de betrokkenheid van inwoners.

Op basis van concrete voorbeelden uit het verleden willen we het proces van betrokkenheid en inspraak rond de besluitvorming in de gemeenteraad verduidelijken.

Kwaliteit

Liep mee in het proces met betrekking tot de nieuwe participatienota als toegelicht onder maatregel 0.034.

Wat gaan we hiervoor doen?

0.034 We zorgen voor een goede informatievoorziening aan onze inwoners en betrekken ze waar mogelijk bij onze besluitvorming.

Digitale kanalen.

We zetten versterkt in op onze digitale communicatie kanalen (website, twitter, facebook, whatsapp) en bovenal op onze digitale nieuwsbrief. Deze heeft een snel oplopend aantal abonnees (inmiddels 2.000 abonnees) met een toenemend leesgedrag en bereik. Deze groei noopt ons in 2022 de ondersteunende software uit te breiden maar per saldo boeken we door meer digitale en minder papieren communicatie een besparing van ruim € 50.000 in.

Zo wordt de Veerse Krant niet langer uitgebracht en in plaats daarvan wordt waar nodig de digitale nieuwsbrief incidenteel huis aan huis in papierenform verspreid.

Klare taal.

Omdat onze inwoners recht hebben op informatie die ze kunnen begrijpen, gebruiken we steeds Klare Taal (B1niveau). We trainen onze medewerkers daarin en bieden hen daartoe ondersteunende software aan.

Persvoorlichting.

We besteden extra aandacht aan een goede persvoorlichting en bouwen extra waarborgen in dat we goed bereikbaar en benaderbaar zijn voor persvragen.

Uitzenden raad- en commissievergaderingen.

Gelet op het grote aantal kijkers en luisteraars (vooral achteraf) zetten we het streamen van beeld en geluid van de raad- en commissievergaderingen voort.

Participatie.

We voeren de participatienota uit. Deze nota maakt het mogelijk om voor ieder beleidsvoornemen een vorm van participatie te kiezen die passend is. De raadsinformatiebijeenkomst over de participatie(nota) is gepland in december 2021. Dit is de start om te bezien of deze nota nog passend is en aansluit bij de ideeën van de raad. Dit juist ook vanuit haar kaderstellende en volksvertegenwoordigende rol. In 2022 gaan we aan de slag met de inzichten die deze raadsinformatiebijeenkomst geeft. Daarnaast onderzoeken we of en hoe een digitaal participatieplatform kan bijdragen aan een goede participatie.

Communicatieframes projecten.

Met betrekking tot projecten werken we met strategische communicatieframes die vooraf bepalen met wie, op welke momenten en hoe in de projectfase wordt gecommuniceerd.

Jaarplan.

Aan de hand van het op te stellen communicatie jaarplan 2022 werken we in brede zin aan het versterken van de communicatie van onze organisatie en onze medewerkers.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (indicator)

Geld (indicator)

Digitale kanalen

Over 2022:

- bezochten 234.100 bezoekers onze website
- volgden 5.500 personen ons via twitter
- volgden 4.500 personen ons via facebook
- volgden 3.700 personen ons via instagram
- volgden 3.800 personen ons via linkedin

-reageerden we 1.700 keer op een whats-app bericht
-waren er 2.300 mensen geabonneerd op onze wekelijkse digitale nieuwsbrief.

Klare taal

De training van medewerkers op klare taal hebben we structureel in ons opleidingsplan ingebed.

Persvoorlichting

We hebben een persnummer geïmplementeerd waarop we goed (telefonisch) bereikbaar zijn voor de pers.

Uitzenden raads- en commissievergaderingen

In 2022 volgden 8.400 mensen onze uitzendingen in beeld en geluid van de raads- en commissievergaderingen live/achteraf. Binnen dit aantal nam ten opzichte van het voorgaande jaar het aantal luisteraars af en het aantal kijkers toe.

Participatie

We voerden de (inmiddels vorige) participatienota uit. We maakten een nieuwe participatienota die de raad in december vaststelde.

Communicatieframes

Met betrekking tot projecten werkten we ook in 2022 met communicatieframes die vooraf bepalen met wie, op welke momenten en hoe we in elke projectfase communiceren.

Communicatieplan

Het maken van een algemeen communicatieplan volgt logischerwijs op het vaststellen van de participatienota en is dus doorgeschoven naar de eerste helft van 2023.

D0.03 We vergroten de grip op de gemeenschappelijke regelingen en andere verbonden partijen.

We hebben niet altijd de gewenste sturing op gemeenschappelijke regelingen en andere verbonden partijen. Daarom willen we onze grip hierop vergroten en de raad beter in positie brengen op dit punt in haar kaderstellende en controlerende rol.

Kwaliteit

Om deze doelstelling te bereiken, stelden wij een plan van aanpak op. Wij bespraken dit met de gemeenteraad en spraken af dat wij het plan voor één verbonden partij zouden uitwerken. Vanwege andere prioriteiten is dit verschoven in de tijd. Na aantreden van de nieuwe gemeenteraad was de behoefte om eerst de nieuwe raadsleden bij te praten over verbonden partijen in zijn algemeenheid voordat we het plan verder zouden uitwerken. Hiervoor is een raadsinformatiebijeenkomst gepland begin 2023.

Wat gaan we hiervoor doen?

0.035 In 2022 voeren wij het governance model in voor 1 verbonden partij.

In 2020 stelden wij een zogeheten governance model vast. Dit model presenteerden wij in 2021 aan de gemeenteraad inclusief een plan van aanpak.

De gemeenteraad stemde in met het plan van aanpak en vroeg de organisatie deze uit te werken voor 1 verbonden partij. Bij aantreden van de nieuwe gemeenteraad dient dit als voorbeeld. Afhankelijk van de informatiebehoefte van de nieuwe gemeenteraad werken wij het governance model daarna uit voor de overige verbonden partijen.

Kwaliteit

Tijd

Geld

In 2022 kwam een geactualiseerd rapport van de Vereniging van Zeeuwse Gemeenten (VZG) uit waarin afspraken staan over het samenwerken met gemeenschappelijke regelingen. Het bestuur van de VZG stelde het rapport vast en verzocht de gemeentes om de acties tot uitvoering te brengen. Daarnaast bracht de Raad voor het Openbaar Bestuur het rapport 'Droomland of Niemandland' waar uitgangspunten worden geformuleerd voor het besturen van regio's. Beide rapporten geven aanleiding om het plan van aanpak te herzien.

Vanwege het aantreden van een nieuwe gemeenteraad in 2022 werkten wij het Governance model voor verbonden partijen niet verder uit. Wij stelden een raadsinformatiebijeenkomst voor om de gemeenteraad bij te praten en afspraken te maken over het vervolg. Deze raadsinformatiebijeenkomst is in januari 2023 ingepland.

Beleidsindicatoren

Programma	Nr	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar waarop cijfer betrekking heeft	Cijfer Veere	Cijfer Zeeland
Bestuur en ondersteuning	1	Formatie	FTE per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2022	9,33	n.b.
Bestuur en ondersteuning	2	Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2022	8,99	n.b.
Bestuur en ondersteuning	3	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	2022	€ 933	n.b.
Bestuur en ondersteuning	4a	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom	Eigen begroting	2022	10%	n.b.
Bestuur en ondersteuning	4b	Externe inhuur	Totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	2022	€ 1.480.704	n.b.
Bestuur en ondersteuning	5	Overhead	% van de totale lasten	Eigen begroting	2022	13%	n.b.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Resultaat 2022
Baten				
0.1 Bestuur	0	0	0	0
0.2 Burgerzaken	262	324	312	12
0.3 Beheer en overige gebouwen en gronden	37	19	9	9
0.63 Parkeerbelasting	6.305	6.972	7.069	-96
Totaal Baten	6.603	7.314	7.389	-75
Lasten				
0.1 Bestuur	1.568	1.679	1.917	-237
0.2 Burgerzaken	677	776	755	21
0.3 Beheer en overige gebouwen en gronden	123	232	207	25
0.63 Parkeerbelasting	58	61	60	1
Totaal Lasten	2.426	2.748	2.932	-191
Gerealiseerd resultaat	4.177	4.566	4.450	116

Financiële analyse

Hieronder treft u een overzicht per taakveld aan met afwijkingen groter dan € 25.000.

Taakveld	Resultaat	V/N
<u>Bestuur</u> Het taakveld bestuur heeft een tekort van € 237.500. Grote mutaties zijn: - Er is mede door de wisselingen in het college en het vertrek van de burgemeester een extra dotatie gedaan aan de wachtgeldvoorziening - Daarnaast is er door een stijging van de rekenrente een bedrag vrijgevallen uit de pensioenvoorziening voor wethouders, waar aanvankelijk een storting was begroot - Verder hebben we een teruggave ontvangen van teveel afgedragen werknemersverzekeringen in de periode 2017-2022 - Tenslotte is er ten onrechte teveel aan salarissen en vergoedingen geraamd voor de gemeenteraad en de griffie wat tot een overschot leidt.	744 304 184 60	N V V V
<u>Burgerzaken</u> Op het taakveld burgerzaken is sprake van een overschot van € 9.100. Er zijn geen afwijkingen groter dan € 25.000 te melden.		
<u>Beheer en overige gebouwen</u> Op het taakveld burgerzaken is sprake van een overschot van € 15.300. Er zijn geen afwijkingen groter dan € 25.000 te melden.		
<u>Parkeerbelasting</u> Het taakveld parkeerbelasting heeft een overschot van € 97.500. Ten opzichte van de bij de 2e bestuursrapportage opgestelde prognose is er een meeropbrengst van € 96.000. Dit wordt veroorzaakt door een meeropbrengst van fiscale boetes en vergunningen van € 188.000. Daar tegenover staat onder andere een lagere opbrengst uit de automaten van € 92.000 door een mindere maand september.	96	V

Prioriteiten

In onderstaande tabel zijn de eenmalige prioriteiten weergegeven (x € 1.000)

Omschrijving prioriteit	Begroot	Realisatie Toelichting
Budget verkiezingen griffie	20	20 Budget benut.

Investerings

Er hebben geen investeringen plaatsgevonden op dit programma.

1. Veiligheid

Programma inleiding

In Veere kun je veilig wonen, werken en recreëren. Veiligheid is een breed begrip en dat hebben we opgeknipt in drie hoofdthema's en doelstellingen. Het thema crisisbeheersing gaat over de wijze waarop we georganiseerd en getraind zijn bij een ramp of crisis. Het thema integrale veiligheid beschrijft de activiteiten die we uitvoeren op het gebied van sociale veiligheid: Samenwerking met de politie, zorg- en veiligheid, ondermijning. Het laatste thema gaat over handhaving en toezicht van onze regels. Onder andere over het integraal handhaving en uitvoeringsprogramma, waarin we vastleggen welke prioriteit we geven aan diverse handhavingssaken.

Wat willen we bereiken?

D.1.01 We zijn goed georganiseerd en voorbereid bij een ramp of crisis.

We zijn aangesloten bij de Veiligheidsregio Zeeland. Een samenwerkingsverband van dertien gemeenten. Samen zorgen we voor de lokale en regionale brandweezorg, Geneeskundige hulpverlening (GHOR), coördinatie van Bevolkingszorg en een gezamenlijke meldkamer. We dragen bij aan een actueel Regionaal Crisisplan. In onze organisatie benoemden we medewerkers die een rol hebben bij een ramp of crisis. Jaarlijks volgen deze trainingen en oefeningen. Voor bevolkingszorg is er een piket, zodat we bij een incident direct bereikbaar en inzetbaar zijn.

Kwaliteit

We namen weer fysiek deel, na de coronaperiode, aan trainingen en oefeningen. De trainingen lopen iets achter als gevolg van de coronaperiode, de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne en de crisishulpverlening.

Wat gaan we hiervoor doen?

1.002 Medewerkers en bestuurders met een functie bij een crisis trainen of oefenen ieder jaar.

Wie een rol heeft, neemt actief deel aan thema- en functiegerichte trainingen. Dat varieert van functie- en rolgerichte trainingen en oefeningen, tot thematische trainingen met een bepaald scenario of risico als uitgangspunt. Die laatste trainingen zijn vaak multidisciplinair, zodat we ook weten wat we van andere kolommen (brandweer, politie, GHOR, defensie, RWS, etc.) verwachten.

Kwaliteit

Tijd

Geld

Ondanks de nog voort sluimerende pandemie (corona crisis), de opvang vluchtelingen Oekraïne en de crisishulpverlening, zijn er toch diverse oefeningen en trainingen gevolgd. Gelet op de nog wat onzekere ontwikkelingen van een lange termijn aanpak opvang vluchtelingen Oekraïne en crisishulpverlening informeren wij u in de volgende rapportage uitgebreider over deze onderwerpen.

1.017 We nemen deel aan de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zeeland

De 13 gemeenten in Zeeland vormen samen de Veiligheidsregio Zeeland (VRZ). Het is een samenwerkingsverband dat zorgt voor brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, rampenbestrijding en crisisbeheersing en het voorziet in een meldkamer. Doelstelling en taken staan in een gemeenschappelijke Regeling. Daarmee houden we controle op de VRZ en stellen we budget beschikbaar.

Kwaliteit
Tijd
Geld

We hebben de stukken voorgelegd aan de raad. Ook het jaar 2022 werd doorkruist door de Covid-19 crisis, de opvang vluchtelingen Oekraïne en de crisishulpverlening asielzoekers. Dus niet alle voorgestelde doelstellingen gehaald. De VRZ is vanaf 12 maart 2020 bezig met één van haar belangrijkste kerntaken, namelijk crisisbeheersing op diverse fronten.

Wat willen we bereiken?

D.1.02 Veere blijft in 2022 een veilige gemeente om in te wonen, werken, en recreëren met een veiligheidscijfer kleiner dan 95.

We streven naar een hoog veiligheidsgevoel van onze inwoners, ondernemers en bezoekers. Naast het veiligheidsgevoel willen we ook de werkelijke misdaadcijfers zo laag mogelijk houden. Waarstaatjegemeente.nl geeft een objectief totaalbeeld van de veiligheid in een gemeente. De gegevens van 2021 zijn nog niet beschikbaar.

2017 2019

Overlast totaal	96	92
Criminaliteit	62	49
Onveiligheidsgevoelens	106	92

Kwaliteit

We rapporteren de misdaadcijfers 2022 in het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026.

Wat gaan we hiervoor doen?

1.023 We werken samen met de politie aan de Veerse veiligheid en de daarbij horende inzet van de politie.

De politie-inzet is van grote waarde voor de veiligheidsbeleving en criminaliteitscijfers. De politie treedt strafrechtelijk op en de gemeente bestuursrechtelijk. Waar mogelijk delen we informatie voor een gezamenlijke aanpak. De politie Veere valt onder het basisteam politie Walcheren. Zes keer per jaar is er een basisteamdriehoek Walcheren. Daar stellen we met de politie en het OM prioriteit en inzet van de politie vast. In het basisteam bepalen we de lokale vertaling van de landelijk gestelde prioriteiten en vullen we de lokale beleidsvrije ruimte in.

Kwaliteit
Tijd
Geld

We hebben in 2022 regelmatig overlegd met de politie. Zoals het tweewekelijks Veiligheidsoverleg en het Integraal Politie Overleg Walcheren (IPOW). Ook hebben we samengewerkt met politie aan projecten, zoals overlast jeugd Dishoek, controles buitengebied en bedrijventerreinen en voorbereiding jaarwisseling.

1.024 We bestrijden georganiseerde criminaliteit en ondermijning.

We maken collega's en inwoners bewust van georganiseerde criminaliteit en ondermijning. Dat doen we via voorlichting en informatiebijeenkomsten. Zo weten ze ook wat ze moeten doen als ze ermee in aanraking komen. We nemen deel aan de Taskforce Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) als partner in de strijd tegen ondermijning en georganiseerde criminaliteit.

Kwaliteit
Tijd
Geld

Collega's, bestuurders en inwoners zijn door trainingen en voorlichting bewust gemaakt van de georganiseerde criminaliteit en ondermijning. We namen deel aan de samenwerking met de Taskforce regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) als partner in de strijd tegen ondermijning. We hebben diverse controles, samen met onze partners, uitgevoerd op het gebied van ondermijning. Zoals controle integrale buitengebied en integrale controle bedrijventerrein (inclusief inzet speurhonden bij inspectie illegaal vuurwerk).

Ook hebben we in 2022 trainingen georganiseerd op het gebied van ondermijning en georganiseerde criminaliteit.

1.025 We voeren het uitvoeringsprogramma van de Nota Integrale Veiligheid 2019-2022 uit.

In de nota integrale veiligheid is beschreven welke prioriteiten en veiligheidsthema's we belangrijk vinden. In het uitvoeringsprogramma 2022 staan de activiteiten voor dat jaar. De activiteiten zijn, volgens de methodiek van het Integraal Veiligheidsplan, onderverdeeld in categorieën (Veilige Leefomgeving, Bedrijvigheid en veiligheid, jeugd en veiligheid, fysieke veiligheid en veiligheid en integriteit).

Kwaliteit
Tijd
Geld

In de nota Integrale Veiligheid is beschreven welke prioriteiten en veiligheidsthema's we belangrijk vinden. De in het uitvoeringsplan 2022 beschreven activiteiten hebben we uitgevoerd. Zoals acties op het gebied van woning inbraken, overvallen en straatroven (WOS), evenementen, horeca, jeugd en veiligheid, aanpak jeugdoverlast en veilig ondernemen. Ook zijn er trainingen gevolgd.

Wij hebben het Integraal Veiligheidsbeleid Walcheren 2023-2026 vastgesteld en wordt in maart 2023 aan uw raad voorgelegd. Ook stellen we een uitvoeringsprogramma 2023 op. Op bepaalde thema's werken we samen met de Walcherse gemeenten en zoeken we afstemming over de invulling van het uitvoeringsplan 2023.

1.026 We nemen deel aan het Zorg- en Veiligheidshuis Zeeland.

Het Zorg- en Veiligheidshuis Zeeland is een samenwerkingsverband op het snijvlak van de beleidsvelden veiligheid en zorg. Het Zorg- en Veiligheidshuis biedt expertise in ernstige overlast zaken, jeugdproblematiek, huiselijk geweld, nazorg ex-gedetineerden, etc. Het Zorg- en Veiligheidshuis voert ook taken uit voor de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg (WvGGZ)

Kwaliteit
Tijd
Geld

Ook in 2022 namen we deel aan overleggen veiligheid en zorg en aan diverse casuïstiek. Binnenkort stellen we een samenwerkingsconvenant 2023-2027 op (inclusief privacy protocol).

Wat willen we bereiken?

D.1.03 Handhaving van en toezicht op wet- en (lokale) regelgeving voor een goede leefbaarheid.

Naast de wettelijke taken die wij hebben als gemeente gaat dit met name over het Integraal handhavingsuitvoeringsprogramma (IHUP) en de prioriteiten die in het Hoofdlijnenprogramma van het college staan. Uit deze prioriteiten volgt dat we met name inzetten op bestrijding van illegale tweede woningen in de kernen.

Kwaliteit

De wettelijke taken die wij hebben als gemeente gaat met name over het Integraal handhavingsuitvoeringsprogramma (IHUP) en de prioriteiten die in het Hoofdlijnenprogramma van het college staan.

Niet alle doelen zijn behaald en die specificeren we in het jaarverslag.

Wat gaan we hiervoor doen?

1.020 We houden onze lokale regelgeving actueel.

Goed toezicht en goede handhaving is alleen mogelijk met een actuele APV. Dit gaat over vergunningen voor evenementen, vergunningen voor horeca exploitanten, strandzaken en vele andere onderwerpen.

Hierbij houden we rekening met het invoeren van de nieuwe Omgevingswet in januari 2023. Deze ontwikkelingen zullen we volgen en monitoren.

Kwaliteit

Tijd

Geld

De algemene plaatselijke verordening (APV) is in 2022 niet aangepast (onder andere in verband met bezettingsproblemen) in verband met uitstel van de Omgevingswet was er geen noodzaak om de APV te moeten wijzigen in december.

1.027 We stellen jaarlijks het Integraal handhavingsuitvoeringsprogramma (IHUP) vast en bieden een compact en integraal jaarverslag Omgevingsrecht aan.

In het IHUP staan de taken, de uren en prioriteiten van het cluster Toezicht & Handhaving voor dit jaar. Het jaarverslag vertelt wat we het voorgaande jaar uitvoerden en we passen het (komende) IHUP daarop aan. Hier rapporteren we ook over het tweede woningbeleid.

Kwaliteit

Tijd

Geld

U stelde het IHUP 2023 vast eind 2022. We zijn momenteel bezig met het verzamelen van alle data voor het jaarverslag Omgevingsrecht 2022.

1.028 We controleren woningen op gebruik en starten een handhavingprocedure als het gebruik niet volgens de regels is.

Een toezichthouder controleert woningen. Hiervoor gelden regels, bijvoorbeeld op grond van bestemmingsplannen of de Huisvestingsverordening (tweede woningen). Worden deze overtreden? Dan starten we een handhavingstraject.

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

In fase 2 van het Plan van Aanpak tweede woningen hebben wij op dit moment 129 dossiers in behandeling en sloten 31 dossiers af. We wonen in 2022 in totaal 9 woningen terug. Dit waren panden in Biggekerke, Domburg, Grijskerke, Oostkapelle, Westkapelle en Zoutelande. We blijven inzetten op preventie en het informeren van burgers en ketenpartners over de regels die in de gemeente Veere gelden. Het onderzoek naar het gebruik van tweede woningen wordt voortgezet. Opnieuw liep dit vertraging op omdat we een grote hoeveelheid handhavingsverzoeken ontvingen. Daarnaast zijn we bezig met de voorbereidingen voor de nieuwe Huisvestingsverordening die voor 1 juli 2023 door u wordt vastgesteld. En we verwachten dat rond die periode de uitkomsten van het onderzoek bekend zijn zodat vervolgstappen kunnen worden uitgewerkt.

1.029 We handhaven op de betaalde parkeerterreinen en vergunninghouders zones om de leefbaarheid te bevorderen.

Het is belangrijk dat we in de gereguleerde kernen en op de betaalde parkeerterreinen goed en zeer regelmatig handhaven. Controles op geldige parkeerrechten zijn een belangrijke pijler van het parkeerbeleid en dragen bij aan het slagen van het parkeerbeleid. Handhaving draagt zo bij aan het verbeteren van de leefbaarheid in de kernen en het laten mee betalen door bezoekers aan het onderhoud en de realisatie van (toeristische) voorzieningen. De hoofdprioriteit ligt voor fiscaal toezicht op de betaalde parkeerterreinen. De gefiscaliseerde vergunninghouderzones hebben een minder hoge prioriteit, maar controleren we ook. Als er specifieke meldingen komen over hoge parkeerdruk en/of parkeeroverlast dan handhaven we intensiever.

 Kwaliteit (indicator)

 Tijd (indicator)

 Geld (indicator)

Het is belangrijk dat we in de gereguleerde kernen en op de betaalde parkeerterreinen goed en zeer regelmatig handhaven. Controles op geldige parkeerrechten zijn een belangrijke pijler van het parkeerbeleid en dragen bij aan het slagen van het parkeerbeleid. Handhaving draagt zo bij aan het verbeteren van de leefbaarheid in de kernen en het laten mee betalen door bezoekers aan het onderhoud en de realisatie van (toeristische) voorzieningen. De hoofdprioriteit ligt voor fiscaal toezicht op de betaalde parkeerterreinen. De gefiscaliseerde vergunninghouderzones hebben een minder hoge prioriteit, maar controleren we ook. Als er specifieke meldingen komen over hoge parkeerdruk en/of parkeeroverlast dan handhaven we intensiever. Alle doelen zijn behaald.

Beleidsindicatoren

Programma	Nr	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar waarop cijfer betrekking heeft	Cijfer Veere	Cijfer Zeeland	Beschrijving
Veiligheid	6	Verwijzingen Halt	per 10.000 inw. 12 tot 18 jr	StichtingHalt	2021	8	10	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12 tot 18 jaar.
Veiligheid	7	Winkeldiefstallen	aantal per 1.000 inwoners	CBS - Diefstallen	2022	0,2	1,5	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
Veiligheid	8	Geweldsmisdrijven	aantal per 1.000 inwoners	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	2022	1,8	4,0	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
Veiligheid	9	Diefstallen uit woning	aantal per 1.000 inwoners	CBS - Diefstallen	2022	0,7	1,1	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
Veiligheid	10	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	aantal per 1.000 inwoners	CBS - Geregistreerde criminaliteit & Diefstallen	2022	4,3	5,6	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Resultaat 2022
Baten				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	14	22	25	-3
1.2 Openbare orde en veiligheid	45	36	54	-18
Totaal Baten	58	58	80	-21
Lasten				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	2.125	2.132	2.134	-2
1.2 Openbare orde en veiligheid	899	855	833	22
Totaal Lasten	3.024	2.987	2.967	202
Gerealiseerd resultaat	-2.966	-2.929	-2.888	-41

Financiële analyse

Hieronder treft u een overzicht per taakveld aan met afwijkingen groter dan € 25.000.

Taakveld	Resultaat	V/N
<u>Crisisbeheersing en brandweer</u> Op dit taakveld is sprake van een overschot van € 1.600. Er zijn geen significante afwijkingen.		
<u>Openbare orde en veiligheid</u> Dit taakveld heeft een positief resultaat van € 39.600. Een verklaring voor dit resultaat is dat er € 50.000 is opgenomen voor het actualiseren van de munitiekaart. Dit zal niet meer worden uitgevoerd, dus dit budget valt vrij.	50	V

Prioriteiten

In onderstaande tabel zijn de eenmalige prioriteiten weergegeven (x € 1.000)

Omschrijving prioriteit	Begroot	Realisatie Toelichting
Actualisering munitiekaart	50	0 Budget vervalt

Investerings

Er zijn geen investeringen in relatie tot dit programma.

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Programma inleiding

Wij zorgen voor het duurzaam beheren van de gemeentelijke infrastructuur zoals wegen, bruggen en parkeervoorzieningen. We zorgen ervoor dat inwoners en bezoekers zich veilig en vlot kunnen verplaatsen. De verschillende belangen van bewoners, bezoekers, bedrijven maar ook duurzaamheidsaspecten dienen daarbij in evenwicht te zijn. Het beleidsterrein verkeer, vervoer en waterstaat kent een aantal thema's. De belangrijkste thema's zijn wegbeheer en wegreconstructies, gemeentelijk verkeer en vervoerplan (GVVP) en verkeersveiligheid, parkeren en openbaar vervoer. Deze thema's helpen om gevoel te krijgen bij de belangrijkste onderwerpen binnen het hele beleidsterrein maar kunnen natuurlijk niet los van elkaar worden gezien. Op het niveau van uitvoering integreren we waar mogelijk de thema's tot een integraal product.

Wat willen we bereiken?

D.2.01 Wegen die niet meer voldoen aan de behoefte door ruimtelijke ontwikkelingen of gewijzigd gebruik hebben we opnieuw ingericht.

De inrichting van wegen voldoet soms niet meer. De inrichting past niet meer bij het werkelijke gebruik door ontwikkelingen zoals:

- gewijzigde behoeften van inwoners
- nieuwbouw
- veranderde verkeerstromen
- veranderde functie
- technische veroudering

Kwaliteit

In 2022 zijn de volgende wegen opnieuw ingericht:

- Langendam en Duinweg Zoutelande
- Fort den Haakweg Vrouwenpolder

Wat gaan we hiervoor doen?

2.049 We richten de Fort den Haakweg in Vrouwenpolder opnieuw in.

Het herinrichten van de Fort den Haakweg is onderdeel van het Masterplan Fort den Haakweg. In 2021 en 2022 voeren wij de herinrichting uit.

Kwaliteit

Tijd

Geld

In 2021 is de bestekvoorbereiding en aanbesteding uitgevoerd. De werkzaamheden zijn begin 2022 gestart.

2.050 We richten de Duinweg en een deel van de Langendam in Zoutelande opnieuw in.

De Duinweg en een deel van de Langendam in Zoutelande voldoen niet meer. De inrichting sluit niet aan bij de door inwoners en ondernemers gewenste uitstraling. Technisch is een groot gedeelte van deze wegen toe aan groot onderhoud. Dit is ook een drukke fietsroute. Met de herinrichting verbeteren we de veiligheid van de fietser.

Kwaliteit

Tijd

Geld

In overleg met de omgeving is in 2021 het ontwerp opgesteld voor de herinrichting. De uitvoering is opgedeeld in 2 fases. Fase 1 is afgerond. Voor fase 2 is in oktober 2022 opdracht verleend en momenteel in uitvoering. Voor Pasen 2023 is het werk gereed.

2.051 We richten een deel van het Dorpsplein in Koudekerke opnieuw in.

De dorpsraad Koudekerke heeft een ontwerp gemaakt voor de herinrichting van het Dorpsplein in Koudekerke. De dorpsraad heeft een de gemeente gevraagd Dorpsplein opnieuw in te richten. In nauw overleg tussen gemeente en dorpsraad pakken we de herinrichting op.

Kwaliteit

Tijd

Geld

In afstemming met de omgeving is in 2021 begonnen met de uitwerking van het ontwerp voor de herinrichting. Voor de zomer 2022 is het ontwerp afgerond. We starten in het najaar van 2023 met de uitvoering.

Wat willen we bereiken?

D.2.02 In 2032 hebben we het uitvoeringsprogramma van het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan gerealiseerd.

In het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) is een visie opgesteld en zijn beleidsdoelen opgenomen. Deze bepalen in grote lijnen hoe we omgaan met het verkeer en geven de toetsingskaders. Het uitvoeringsprogramma is een samenvatting van de wensen uit het GVVP die we willen realiseren. Het uitvoeringsprogramma draagt bij aan de verbetering van de verkeersveiligheid en een betere verkeersdoorstroming in kernen.

Kwaliteit

Het GVVP is inmiddels 5 jaar oud en veel doelen zijn gerealiseerd en een flink aantal acties staat nog op de rol. De uitvoering van een aantal maatregelen is uitgesteld. De tussentijdse evaluatie van het GVVP is in 2022 afgerond en wordt in 2023 besproken in de raad.

Wat gaan we hiervoor doen?

2.047 We evalueren het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan.

We bespreken in 2023 de tussentijdse evaluatie van het uitvoeringsprogramma. In 2022 hebben we verkeersmodel Walcheren geactualiseerd. Op basis daarvan bekijken we of het beleid bijstelling behoeft. Ook geven we inzicht in de uitgevoerde maatregelen en de daaraan verbonden budgetten.

Kwaliteit

Tijd

Geld

In 2021 zijn de voorbereidingen gestart voor de evaluatie van het uitvoeringsprogramma van het GVVP. De evaluatie is eind 2022 afgerond en wordt in 2023 naar de raad gebracht.

2.061 We doen onderzoek naar de verkeersafwikkeling rond Grijpskerke.

Als gevolg van nieuwe verkeersstromen op Walcheren is de verkeersintensiteit op de doorgaande route door Grijpskerke toegenomen. De verwachting is dat de intensiteit nog verder toeneemt. In 2021 zijn we gestart met het proces om een duurzame oplossing te vinden voor deze problematiek. In 2023 zetten we de volgende stappen in het proces. Eind 2023 hebben we duidelijkheid over de oplossingsrichting.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

Eind 2021 heeft de raad de startnotitie vastgesteld. Daarmee is vastgelegd wat het verkeersprobleem is, hoe de gemeente dit probleem per fase gaat aanpakken en hoe de projectorganisatie is samengesteld. Begin 2e kwartaal 2022 is een start gemaakt met het opstellen van een Programma van Eisen (PvE). In december 2022 is dit opgeleverd. In het 2e kwartaal wordt het PvE aangeboden aan het college. De raad is 2 maanden later aan zet. Half 2023 vormt het PvE de basis waarop de offerte uitvraag voor een variantenstudie wordt uitgezet.

Parallel aan deze studie loopt een studie naar de Routekaart voor de verkeersstreng N57/Serooskerke - Grijpskerke - Aagtekerke - Domburg. Deze route kent verschillende wegbeheerders, namelijk de gemeente Veere, provincie Zeeland en het waterschap Scheldestromen. In deze studie wordt per deeltraject op hoofdlijnen aangegeven welke aanpassingen nodig zijn en welke kosten daarmee gepaard gaan. Vervolgens wordt een voorstel gedaan hoe de verschillende deelprojecten in goede samenhang uitgevoerd kunnen worden.

2.062 We doen onderzoek naar de verkeersafwikkeling rond Aagtekerke

Als gevolg van nieuwe verkeersstromen op Walcheren is de verkeersintensiteit op de doorgaande routes door Aagtekerke toegenomen. De verwachting is dat de intensiteit verder toeneemt. Omdat we de verkeersproblemen in Aagtekerke niet los kunnen zien van de verkeersproblemen in Domburg laten we deze processen gelijk oplopen. In 2022 is het proces opgestart wat een vervolg krijgt in 2023. Eind 2023 hebben we duidelijkheid over de oplossingsrichting.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

Het plan van aanpak en Programma van Eisen wordt in het tweede kwartaal 2023 in het college gebracht. Door capaciteitsproblemen in de eigen organisatie en de ingehuurd adviseurs is vertraging ontstaan. Dit onderzoek loopt gelijktijdig met het onderzoek naar verkeersafwikkeling Domburg en Grijpskerke.

2.063 We doen onderzoek naar de verkeersafwikkeling in en rond Domburg

Doorgaand verkeer richting Westkapelle wikkelen we in de huidige situatie af door het centrum van Domburg. Door de toename van de verkeersintensiteit geeft dit knelpunten met betrekking tot leefbaarheid en verkeersveiligheid. Ook staat deze situatie de door de kern gewenste ontwikkeling van een aantrekkelijk centrumgebied in de weg. De verkeersproblemen in Domburg kunnen niet los worden gezien van de problematiek in Aagtekerke. Deze processen laten we gelijk op lopen. In 2022 is het onderzoek gestart en in 2023 ronden we het af. Eind 2023 hebben we duidelijkheid over de oplossingsrichting.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**

Geld

Met de provincie Zeeland en Hogeschool Zeeland (HZ) / Kusttoerisme zijn afspraken gemaakt over het in kaart brengen van de toeristische verkeersstromen in Domburg. Deze worden vervolgens vertaald in een aantal mogelijke scenario's. Twee van de drie deelprojecten zijn in december 2022 opgeleverd.

In vervolg hierop is in december 2022 opdracht aan bureau Goudappel verleend voor het opzetten van een Mobiliteitsplan Domburg.

2.064 We onderzoeken de mogelijkheden voor de realisatie van mobiliteitshubs.

Onderzoek naar het beoogde doel van een mobiliteitshub, welke randvoorwaarden stellen we aan de mobiliteitshub, wat zijn kansrijke locaties voor een mobiliteitshub, wat zijn de kosten van een mobiliteitshub en wat zijn succes- en faalfactoren bij mobiliteitshubs. We denken daarbij aan zowel de inwoners als aan de dag- en verblijfstoerist.

In 2022 zijn we gestart met het onderzoek, in 2023 geven we hier een vervolg aan. In eerste instantie staat Domburg als pilot centraal. Als tweede mogelijke locatie is Zoutelande in beeld. In de Regionale Mobiliteitsstrategie zijn beide locaties opgenomen.

Kwaliteit

Tijd

Geld

De opdracht voor onderzoek naar toeristische verkeershubs is in december 2022 verstrekt aan bureau Goudappel. Eind 2e kwartaal 2023 wordt dit onderzoek opgeleverd.

Wat willen we bereiken?

D.2.03 We voldoen aan het afgesproken beheerniveaus

Per onderdeel (wegen, kunstwerken, stadshaven en openbare verlichting) hebben we afzonderlijke beheerplannen gemaakt. In de beheerplannen maken we per onderdeel afspraken over het niveau van onderhoud. In de paragraaf kapitaalgoederen kunt u hier meer over lezen. Hier vindt u per beheerplan informatie over:

- de actualiteit van de beheerplannen,
- het beheer niveau,
- de uitvoeringsmaatregelen,
- de ontwikkelingen,
- en het beschikbare budget.

Wijken we af van de afspraken in de beheerplannen en moet er daarom iets gebeuren? Dan formuleren we een nieuwe maatregel onder deze doelstelling in de begroting.

Kwaliteit

In 2022 zijn de beheerplannen geactualiseerd. Deze leggen we eerste helft 2023 voor ter besluitvorming aan de gemeenteraad

Wat gaan we hiervoor doen?

2.032 We werken het achterstallig onderhoud aan de bewegwijzering weg.

We maken een inhaalslag met het op orde brengen van de bewegwijzering (in de volksmond "ANWB-borden"). De bewegwijzering is niet meer actueel en er is sprake van achterstallig onderhoud. Door deze inhaalslag maken we de bewegwijzering weer toekomstbestendig.

Kwaliteit

Tijd
Geld

Het achterstallig onderhoud hebben we in 2022 weggewerkt.

2.033 We dragen de openbare verlichting in het buitengebied over aan het waterschap.

Een deel van de openbare verlichting in het buitengebied is in eigendom van de gemeente. Door de overdracht van de lichtmasten creëren we duidelijkheid voor de weggebruiker en bewoners van het buitengebied. Het beheer en onderhoud van de lichtmasten komt hierdoor te liggen bij de beheerder van de weg waar de lichtmast langs staat. Dit bevordert gelijk ook de efficiëntie van beheer en onderhoud. Op de langere termijn betekent dit een besparing op beheer en onderhoud.

Kwaliteit
Tijd
Geld

Door onderbezetting bij Waterschap Scheldestromen heeft de overdracht nog niet plaatsgevonden. De overbodige lichtmasten hebben we wel verwijderd in 2022.

2.065 We actualiseren het beheerplan Wegen.

De looptijd van het huidige beheerplan Wegen vervalt binnenkort en moeten we actualiseren. In 2021 is een integrale visie op de openbare ruimte opgesteld. De doelstellingen uit deze visie verwerken we in het nieuwe beheerplan.

Kwaliteit
Tijd
Geld

Alle wegen zijn de afgelopen periode geïnspecteerd. De onderhoudsbehoefte is berekend en verwerkt in een nieuw beheerplan. Eerste helft van 2023 leggen we het beheerplan ter besluitvorming voor aan de gemeenteraad.

2.066 We actualiseren het beheerplan Openbare verlichting.

De looptijd van het huidige beheerplan Openbare verlichting vervalt binnenkort en moeten we actualiseren. In 2021 is een integrale visie op de openbare ruimte opgesteld. De doelstellingen uit deze visie verwerken we in het nieuwe beheerplan.

Kwaliteit
Tijd
Geld

Aan de hand van de actuele status van de openbare verlichting is het beheerplan geactualiseerd. Eerste helft van 2023 leggen we het plan ter besluitvorming voor aan de gemeenteraad.

2.067 We actualiseren het beheerplan Civiele kunstwerken.

Het huidige beheerplan civiele kunstwerken loopt af en moeten we actualiseren. In 2021 is een integrale visie op de Openbare ruimte opgesteld. De doelstellingen uit deze visie verwerken we in het nieuwe beheerplan.

Kwaliteit
Tijd
Geld

De civiele kunstwerken zijn de afgelopen periode geïnspecteerd. De resultaten zijn verwerkt in een nieuw beheerplan. Dit plan komt eerste helft 2023 ter besluitvorming naar de gemeenteraad.

2.068 We actualiseren het beheerplan Stadshaven Veere.

Het huidige beheerplan stadshaven Veere loopt af en moeten we actualiseren. In 2021 is een integrale visie op de openbare ruimte opgesteld. De doelstellingen uit deze visie verwerken we in het nieuwe beheerplan.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

De afgelopen periode zijn de havenonderdelen geïnspecteerd. De resultaten zijn verwerkt in een nieuw beheerplan. Dit plan komt eerste helft van 2023 ter besluitvorming naar de gemeenteraad.

Wat willen we bereiken?

D.2.04 We vergroten de leefbaarheid door de parkeerruimte tussen inwoners, bedrijven en toeristen beter te verdelen. We laten dagtoeristen meebetalen aan de verbetering van het toeristisch product.

In een toeristische gemeente als Veere is er op sommige plaatsen regelmatig sprake van een hoge parkeerdruk. Zo is het de kustkernen en de kern Veere noodzakelijk om het parkeren te reguleren. Zodat er voldoende parkeerruimte is voor bewoners, ondernemers en toeristen. Daarnaast is parkeerregulering een hulpmiddel om gedeelten van kernen autoluw te maken en daarmee de leefbaarheid te verbeteren.

Het onderhoud en verbeteren van de toeristische infrastructuur (parkeerterreinen, voetruiter en fietspaden, openbare toiletten, stranden, duinovergangen) is kostbaar. Door de invoering en uitbreiding van betaald parkeren laten we bezoekers hier aan bijdragen.

■ **Kwaliteit**

Aanpassingen aan het in 2021 bestaande parkeerbeleid en de implementatie van fase 2a van het parkeerbeleid zijn uitgevoerd volgens planning. De aanpassingen die per 2023 gelden zijn en worden uitgevoerd. Daarmee zijn weer meer maatregelen genomen om de doelstellingen te behalen.

Wat gaan we hiervoor doen?

2.069 We stellen een uitvoeringsplan op voor parkeerregulering in Dishoek en langs de kust tussen Domburg en Zoutelande (fase 2a).

In het uitvoeringsplan (fase 2a) benoemen we voor Dishoek en de kustparkeerterreinen tussen Domburg en Zoutelande welke maatregelen we treffen.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

De te nemen maatregelen vanwege fase 2a zijn in kaart gebracht. En de maatregelen zijn tussen 1 januari en 1 april 2022 uitgevoerd.

2.070 We onderzoeken hoe we de leefbaarheid kunnen verbeteren door parkeerregulering in de kernen Oostkapelle, Vrouwenpolder en Westkapelle (fase 2b).

Samen met belanghebbenden onderzoeken we de mogelijkheden om met behulp van parkeerregulering de leefbaarheid in deze kernen te verbeteren. Dit resulteert in een uitvoeringsplan met een uitwerking van de maatregelen die we gaan treffen.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

De overleggen met de belanghebbende adviesorganen hebben plaatsgevonden. De adviesorganen hebben aangegeven geen parkeeroverlast te ervaren. Parkeerregulering in de kernen Oostkapelle, Westkapelle en Vrouwenpolder is voorlopig niet de orde.

2.071 We onderzoeken de mogelijkheden van een onbetaald parkeerterrein aan de rand van Zoutelande.

Er is een maatschappelijke behoefte aan een niet betaald parkeerterrein aan de rand van Zoutelande. Nu is een deel van kustparkterrein Kustlicht/De Branding aangewezen als niet betaald parkeerterrein. We onderzoeken of er behoefte is aan ander locatie en waar dat dan eventueel mogelijk is.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

Dit onderzoek heeft plaats gevonden. Het gratis parkeerterrein is nu ingericht op kustparkeerterrein Het Kustlicht/De Branding. We blijven verder alert of er zich kansen voordoen om een gratis parkeerterrein te realiseren aan de rand van Zoutelande.

2.072 We richten het parkeerterrein Domburgseweg in Oostkapelle opnieuw in.

Parkeerterrein Domburgseweg in Oostkapelle gebruiken voornamelijk bezoekers van de kern Oostkapelle. Door herinrichting van dit terrein breiden we de capaciteit uit. Verder krijgt het terrein meer de uitstraling van een gastvrije onthaalplaats.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

In 2022 is de voorbereiding afgerond. Op parkeerterrein Domburgseweg start de herinrichting naar verwachting begin 2023.

2.073 Verder autoluw maken stad Veere.

In 2022 verwijzen we niet meer naar het parkeerterrein Oranjeplein. Met de maatregel verminderen we rijbewegingen en maken we de kern autoluw. Dat komt de leefbaarheid ten goede.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

Het overleg hierover met de lokale adviesorganen heeft plaats gevonden. De dynamische parkeerverwijzing naar Oranjeplein schrappen we in 2023. We voeren verkeerstellingen uit om een actueel inzicht te krijgen in verkeersintensiteiten, type voertuigen en snelheden.

2.074 Onderzoeken mogelijkheden om de Weverijstraat en Duinstraat Domburg autoluw te maken.

We brengen het aantal parkeerplaatsen in de Weverijstraat en Duinstraat Domburg terug. Met de maatregel creëren we meer ruimte voor voetgangers. Dat komt de leefbaarheid ten goede.

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

Een eerste overleg met twee bewoners van de Weverijstraat heeft plaats gevonden. Zij hebben de situatie in de straat verduidelijkt en hun wensen gedeeld. Meer overleg met ook andere bewoners, onder andere uit de Duinstraat, is nodig. We bekijken de knelpunten in een breder verband.

2.075 We stellen een parkeerbonds in

In het parkeerbeleidsplan is als actiepunten opgenomen het instellen van een parkeerbonds. Het parkeerbonds heeft als doel de schommelingen in parkeeropbrengsten op te vangen en om investeringen te doen in de kwaliteit van de toeristische infrastructuur. De verdere uitwerking van het fonds vindt u in de paragraaf lokale heffingen.

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

De raad heeft eind 2022 besloten geen parkeerbonds in te stellen.

2.079 Extra parkeerruimte voor eigen inwoners in Domburg.

Vanaf 2022 kunnen alleen de eigen inwoners en hun gasten nog parkeren aan het parkeerterrein Van Voorthuysenstraat in Domburg.

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

Het parkeerterrein Van Voorthuysenstraat is per 1 januari 2022 geen betaald parkeerterrein meer en maakt onderdeel uit van de vergunninghouderzone Domburg. Het omvormen van reguliere auto parkeerplaatsen naar extra fietsparkeerplaatsen, extra algemene gehandicaptenparkeerplaatsen en een trottoir bij dit parkeerterrein is gerealiseerd.

Wat willen we bereiken?

D.2.05 In 2025 blijft een vorm van openbaar vervoer in alle kernen van de gemeente beschikbaar.

We zetten ons in voor het behoud van openbaar vervoer in alle kernen van de gemeente Veere. We steken daarbij in op kleiner materieel en ander soorten vervoer rechtstreeks naar de trein in Middelburg en Vlissingen en tussen kernen onderling. We proberen overlast van grote bussen door dorpscentra te verminderen. We richten ons daarbij op het beïnvloeden van de keuzes die de Provincie nog moet gaan maken over het Openbaar Vervoer.

- ☐ **Kwaliteit**

Eind 2021 is de Regionale Mobiliteitsstrategie vastgesteld als opmaat naar een nieuw OV concessie. De uitwerking is Zeeland breed opgepakt. Veere is nauw betrokken (bestuurlijk en ambtelijk) bij de verdere uitwerking van de strategie.

Wat gaan we hiervoor doen?

2.054 We passen de bus route in Serooskerke aan.

In de kern Serooskerke ondervinden bewoners langs de busroute overlast van het openbaar vervoer. We onderzochten in overleg met de Provincie Zeeland, Connexxion en de dorpsraad de mogelijkheid de busroute buiten de kern te plaatsen maar wel voor iedere inwoner van Serooskerke het openbaar vervoer bereikbaar te houden. In december 2021 neemt u hierover een besluit. Bij een positief besluit leggen we in 2022 een nieuwe goed toegankelijke bushalte en mini-rotonde aan.

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

In 2022 is het werk gerealiseerd en afgerond.

2.076 We beïnvloeden de besluitvorming door de Provincie over Openbaar Vervoer

Eind 2021 stelden de Provincie en alle Zeeuwse gemeenten de regionale Mobiliteitsstrategie vast. Deze strategie is de basis voor de nieuwe concessie voor het openbaar vervoer in 2024. We proberen de besluitvorming door de Provincie te beïnvloeden door gebruik te maken van inspraak mogelijkheden en bestuurlijk en ambtelijk te lobbyen.

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Wij zijn via regionale overleggen zowel ambtelijk als bestuurlijk in gesprek met de provincie. Laatste kwartaal 2022 hebben de Zeeuwse gemeenten in een nota Flex taxi vastgelegd aan welke voorwaarden deze Flex taxi moet voldoen. Einde tweede kwartaal 2023 wordt duidelijk of aan deze voorwaarden voldaan kan worden.

Wat willen we bereiken?

D.2.06 We verbeteren de toeristische kwaliteit van parkeerterreinen.

We willen als gemeente een goede gastheer zijn voor iedereen die onze gemeente bezoekt. We willen nette en aangename parkeerterreinen met goede voorzieningen. We investeren daarom in het verbeteren en landschappelijk inpassen van onze parkeerterreinen. Ook voorzien we diverse parkeerterreinen van toiletunits, die gratis beschikbaar zijn.

 Kwaliteit

In 2022 is gestart met de voorbereiding van de herinrichting van parkeerterrein Bucks weg Westkapelle en parkeerterrein Domburgse weg Oostkapelle. De uitvoering staat gepland voor de eerste helft 2023.

Wat gaan we hiervoor doen?

2.059 Inrichten van een (tijdelijk) parkeerterrein aan de Nieuwstraat in Zoutelande.

Het terrein aan de Nieuwstraat in Zoutelande is een veelgebruikt parkeerterrein. Dit is nu niet als volwaardig parkeerterrein ingericht. We richten het terrein opnieuw in met veel groen en pakken de huidige knelpunten aan.

De behoefte aan parkeren in deze omgeving is groot. Het huidig terrein geeft overlast door stof en door een slechte waterafvoer.

De locatie kan op termijn ook worden benut voor andere doelen als bijvoorbeeld woningbouw. Voorlopig blijft het terrein in gebruik om te parkeren. Over 10 jaar wegen we opnieuw af of herbestemmen wenselijk is.

Kwaliteit

Tijd

Geld

Het project is in 2021 voorbereid en aanbesteed. De uitvoering is in het eerste kwartaal 2022 afgerond.

2.077 Herinrichten van parkeerterrein De Bucksweg te Westkapelle.

We richten het kustparkeerterrein aan De Bucksweg in Westkapelle opnieuw in. Het parkeerterrein krijgt met die inrichting meer de uitstraling van een mooie onthaalplaats waar een bezoek aan de gemeente begint. Naast goed- en praktisch gebruik van de parkeervakken biedt de nieuwe inrichting ook meer ruimte voor bomen en zorgen we voor goede voorzieningen op het parkeerterrein. Gelijk plaatsen we hier een nieuwe toiletvoorziening.

Kwaliteit

Tijd

Geld

De uitvoering van de herinrichting van het parkeerterrein Bucksweg staat gepland voor april tot juni 2023. We zijn gestart met de voorbereiding.

2.078 Het voor voetgangers verbeteren van de toegankelijkheid van het overloopparkerterrein aan de Dr. J.G. Mezgerweg in Domburg.

Tussen het overloopparkerterrein aan de Dr. J.G. Mezgerweg en de Domburgseweg in Domburg bestaat de voetgangersvoorziening op het gedeelte het dichtst bij het overloopparkerterrein gelegen uit een smal paadje. Met het verbeteren van de voetgangersvoorziening maken we het overloopparkerterrein voor voetgangers van en naar het terrein via die route beter toegankelijk. Het overloopparkerterrein wordt daarmee een betere onthaalplaats voor bezoekers van Domburg.

Kwaliteit

Tijd

Geld

Het pad is aangelegd.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Resultaat 2022
Baten				
2.1 Verkeer en Vervoer	27	295	376	-82
2.2 Parkeren	279	279	292	-13
2.3 Recreatieve havens	166	165	185	-20
Totaal Baten	471	739	854	-115
Lasten				
2.1 Verkeer en Vervoer	5.500	5.558	5.684	-127
2.2 Parkeren	2.532	2.585	1.922	663
2.3 Recreatieve havens	174	237	225	13
Totaal Lasten	8.206	8.380	7.832	549
Gerealiseerd resultaat	-7.735	-7.642	-6.978	-664

Financiële analyse

Hieronder treft u een overzicht per taakveld aan met afwijkingen groter dan € 25.000.

Taakveld	Resultaat	V/N
<u>Verkeer, vervoer en waterstaat</u> Op dit taakveld is sprake van een negatief resultaat van € 45.000. <i>Groeipercantage integratie uitkering</i> In de septembercirculaire van het gemeentefonds wordt het definitieve groeipercantage voor de integratie uitkering wegen vastgesteld. In 2022 is dit percentage pas in oktober bekend geworden en vastgesteld op 8%. Door deze late mutatie is er geen mogelijkheid geweest om dit in de slotrapportage van 2022 op te nemen.	96	N
<u>Parkeren</u> Het taakveld parkeren laat een onderbesteding van € 676.400 zien. Door de aanpassingen in het parkeerbeleid in 2022 en volgende jaren ten opzichte van de eerdere plannen is er een voordelig saldo ontstaan. In de begroting was een stelpost voorzien om kosten die voortkomen uit de wijzigingen van het parkeerbeleid op te vangen. Er is geen gebruik gemaakt van de overgeboekte budget uit de stelpost 2021 van € 234.000. Hiervoor is eveneens niet beschikt over de reserve. Verder van de stelpost 2022 voor parkeren € 244.000 nog niet besteed. Deze posten zijn eenmalig over. Deze stelposten zijn de komende jaren nodig als dekking voor investerings- en exploitatielasten voor het parkeren.	234 244	V V

Overige afwijkingen > € 25.000: - Lagere huur parkeerterreinen in verband met latere ingangsdatum huur € 28.000 - Lagere kosten openbare toiletten € 50.000 in verband met latere ingebruikname toiletvoorzieningen en nog niet uitgevoerde kwaliteitsverbetering (deels openstelling in de winter bij het strand). - Lagere kosten onderhoud parkeerterreinen onder andere door nieuw op te stellen beheerplan € 33.000.	28 50 33	V V V
<u>Recreatieve havens</u> Het overschot op dit taakveld is € 32.500. Er zijn geen afwijkingen groter dan € 25.000.		

Prioriteiten

In onderstaande tabel zijn de eenmalige prioriteiten weergegeven (x € 1.000)

Omschrijving prioriteit	Begroot	Realisatie Toelichting
Overdragen en verwijderen openbare verlichting, afboeken boekwaarde	85	83 -
Overdragen en verwijderen openbare verlichting, btw-herziening	5	0 Budget doorgeschoven naar 2023
Verwijderen openbare verlichting (licht-donker-beleid) kosten verwijderen	46	0 Budget doorgeschoven naar 2023
Overdragen openbare verlichting aan Waterschap, eenmalige vergoeding (te betalen in 4 termijnen)	40	0 Budget doorgeschoven naar 2023
Achterstallig onderhoud bewegwijzering wegwerken	50	45 -
Uitvoeringsmaatregelen autoluw maken Veere/Domburg	30	30 -
Toename (toeristisch) verkeer, formatie verkeer	41	41 -
Inhuur Orionis	20	20 -
Onderzoek verkeersafwikkeling	60	11 Budget deels doorgeschoven naar 2023. Restant opgenomen in lijst met voorstellen door te schuiven budget.
Onderzoek mobiliteitshubs	50	0 Budget doorgeschoven naar 2023
Inrittenbeleid	10	0 Budget doorgeschoven naar 2023

Investerings

In onderstaande tabel zijn de gerealiseerde investeringen opgenomen (x € 1.000)

Omschrijving investering	Investeringskrediet	Realisatie	Toelichting
Vervangen lichtmasten 2022	134	71	Werkzaamheden lopen door in 2023
Vervangen armaturen 2022	106	54	Werkzaamheden lopen door in 2023
Reconstructie Dorpsplein Koudekerke	287	21	Werkzaamheden lopen door in 2023
Parkeerterrein Nieuwstraat Zoutelande	361	254	Afgerond
parkeerautomaten tussen Zoutelande en Westkapelle incl. installatie 6x	37	36	Afgerond
Parkeerautomaten tussen Westkapelle en Domburg excl. buitendijks en installatie 4x	106	105	Afgerond
Parkeerautomaten buitendijks Westkapelle en installatie 6x	41	41	Afgerond
Parkeerautomaten Dishoek incl. installatie 4x (incl. Wielemaker terrein)	22	22	Afgerond
Herinrichting parkeerterrein De Bucksweg Westkapelle bij Zuiderduin	677	10	Werkzaamheden lopen door in 2023
Toiletgebouw De Bucksweg Westkapelle	60	0	Werkzaamheden lopen door in 2023
Voetgangersvoorziening vanaf parkeerterrein Mezgerweg naar kern Domburg	100	49	Afgerond
Toiletgebouw Nieuwstraat Zoutelande (unit te verplaatsen)	75	62	Werkzaamheden lopen door in 2023
Herinrichten parkeerterrein Domburgseweg Oostkapelle	363	41	Werkzaamheden lopen door in 2023
Herinrichting parkeerterrein Strandweg Dishoek	700	9	Werkzaamheden lopen door in 2023
Grondaankoop uitbreiding (gratis) parkeerruimte diverse kernen	150	2	Werkzaamheden lopen door in 2023
Uitbreiding/herinrichting (gratis) parkeerruimte in diverse kernen	450	0	Werkzaamheden lopen door in 2023

3. Economie

Programma inleiding

Veere is een populaire toeristische gemeente aan de Zeeuwse kust. De vrijetijdssector is de economische motor die zorgt voor welvaart, werkgelegenheid en voorzieningen. Het succes betekent dat we veel bezoekers ontvangen en we een lang toeristisch seizoen kennen. Het evenwicht tussen leefbaarheid en toerisme wordt nu in een aantal kernen verstoord. Dit vraagt om zorgvuldige keuzes voor de toekomst. Structureel overleg tussen overheden, bedrijfsleven en inwoners blijft hierbij van groot belang. We investeren in het toeristisch product en willen dat onze bezoekers zich welkom voelen. Kernwoorden zijn kwaliteit, professionaliteit en geïnspireerd worden door wat Veere te bieden heeft. We zetten, waar nodig, marketinginstrumenten in voor grip en sturing om juist die doelgroep aan te spreken die een bijdrage levert aan onze leefbaarheid.

Wat willen we bereiken?

D.3.01 In 2022 werken we aan een gezonde balans tussen een duurzame en vitale economie en leefbaarheid.

We investeren in de balans tussen toerisme en leefbaarheid. Dit is een van onze topprioriteiten. We geven hiermee betekenis aan de inhoud van het onderzoek leefbaarheid & toerisme en uitvoering aan het Programma Toerisme 2021-2026.

Kwaliteit

In 2023 werken we verder aan de uitvoering van het Programma Toerisme 2021-2026 en het Ontwikkelkader fase 2 Verblijfsaccommodaties. Balans leefbaarheid en toerisme is de rode draad. Ook in het Toekomstbeeld Bestemming Zeeland 2030 is de leefbaarheid van de Zeeuwse inwoners centraal gezet. Toerisme niet als doel op zich, maar als garantie voor vitaliteit en leefbaarheid.

Begin 2022 zijn we gestart met het opstellen van een Veerse Economische Koersnota. Er wordt aansluiting gezocht bij de overige beleidsvelden en bij de vastgestelde Hoofdlijn Omgevingsvisie Veere 2047.

Wat gaan we hiervoor doen?

3.027 We stellen een ontwikkelkader verblijfsrecreatie op.

Om het herstel van de balans te bereiken stellen wij een ontwikkelkader verblijfsaccommodaties op. Hierin sturen wij op balans waardoor wij terughoudend zijn met het toestaan van de groei van recreatieve accommodaties. Tegelijkertijd spelen wij in op kansen zodat de vrijetijdssector gezond en vitaal blijft en waarde toevoegt aan de leefbaarheid. Dit sluit aan bij de Omgevingsvisie Veere 2047.

Kwaliteit

Tijd

Geld

In april 2021 is het Programma Toerisme 2021-2026 vastgesteld. Dit programma zet in op 5 strategische keuzes. De eerste keuze is: 'Toerisme voegt waarde toe aan de leefbaarheid, het landschap en de natuur'. We willen dit onder andere bereiken door een ontwikkelkader voor de verblijfsaccommodaties op te stellen. In december 2021 is fase 1 vastgesteld. Dit laat zien welke ruimte het huidige beleid biedt en stelt een volgorde voor het maken / evalueren van het beleid. Fase 2 staat voor 2022 op de agenda.

Wat willen we bereiken?

D.3.02 We houden de reputatie van Veere als kwalitatieve en gastvrije toeristische bestemming op peil.

We heten onze gasten op een professionele en inspirerende manier welkom en kiezen voor regiomarketing die past bij onze toekomstvisie.

Kwaliteit

Voor wat betreft de regiomarketing is er een samenwerking gestart met Team Zeeland Marketing. Op het platform zeeland.com wordt het Veerse verhaal op hoofdlijnen uitgelicht volgens de kaders van het Programma Toerisme 2021-2026. De provinciale samenwerking met Team Zeeland Marketing werkt alleen optimaal als er voldoende input is vanuit de regio's (bottom up marketing). De gemeente Veere heeft als één van de weinige Zeeuwse gemeenten nog geen eigen regionale marketing organisatie. Daarom is in 2022 besloten om aanvullend op het provinciale traject een lokale regionale marketing organisatie op te richten.

Wat gaan we hiervoor doen?

3.030 We voeren een nieuw concept voor toeristisch gastheerschap en regiomarketing in.

In december 2021 stelde de gemeenteraad het nieuwe concept voor toeristisch gastheerschap en regiomarketing vast. Het gastheerschap is georganiseerd in de vorm van toeristische inspiratiepunten welke zijn ondergebracht in de musea in Veere en Domburg. Zo leggen we een zichtbare verbinding tussen cultureel erfgoed en toerisme en maken we onze cultuurhistorie beter beleefbaar. In 2023 nemen we voor de zomer, vanuit het vastgestelde concept, in samenwerking met lokale partners een besluit over de toeristische informatiepunten in Oostkapelle en Zoutelande.

We komen tot de oprichting en implementatie van een regionale marketingorganisatie welke verantwoordelijk is voor de toeristische marketing van onze regio en voor de digitale informatievoorziening naar gasten en inwoners. De strategie is dat gasten en inwoners via een diverse kanalen geïnformeerd worden over activiteiten en het aanbod in de gemeente en geïnspireerd worden om er op uit te trekken. We kiezen voor regiomarketing die gericht is op onder andere spreiding in tijd en regio met aandacht voor natuurbeleving, cultureel erfgoed en unieke kwaliteiten als de badstatus. Betrokkenheid van de toeristische sector en ondernemers(verenigingen) is van belang en organiseren wij, zowel organisatorisch, inhoudelijk als financieel.

De koppeling met de provinciale toeristische marketingstrategie en nog op te richten provinciale marketingorganisatie wordt gelegd aangezien onze regio onderdeel is van de bestemming Zeeland.

Kwaliteit

Tijd

Geld

De toeristische informatiepunten in Domburg en Veere zijn net als in 2022 ook in 2023 actief. Deze zijn ondergebracht bij het Marie Tak van Poortvliet Museum en Museum Veere. Daarnaast is eind 2022 ook het toeristisch informatiepunt Oostkapelle gestart. Een mooie samenwerking groeit er tussen de vrijetijdssector, ons cultureel erfgoed en de ondernemers. Hoewel er een wens is voor een toeristisch informatiepunt in Zoutelande, is dit in 2022 nog niet gelukt.

Beleidsindicatoren

Programma	Nr	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar waarop cijfer betrekking heeft	Cijfer Veere	Cijfer Zeeland	Beschrijving
Economie	11	Func tiemenging	%	LISA	2021	46,0	49,8	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
Economie	12	Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw 15-64jr	LISA	2021	234,6	179,4	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Resultaat 2022
Baten				
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	645	679	562	117
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	50	48	45	3
3.4 Economische promotie	10.755	10.755	11.322	-567
Totaal Baten	11.450	11.482	11.929	-447
Lasten				
3.1 Economische ontwikkeling	175	258	316	-58
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	570	604	493	111
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	186	248	244	4
3.4 Economische promotie	646	581	423	158
Totaal Lasten	1.577	1.691	1.476	215
Gerealiseerd resultaat	9.873	9.792	10.453	-661

Financiële analyse

Hieronder treft u een overzicht per taakveld aan met afwijkingen groter dan € 25.000.

Taakveld	Resultaat	V/N
<u>Economische ontwikkeling</u> Op dit taakveld is sprake van een tekort van € 57.900. Het betreft een boekhoudkundig resultaat aangezien een bedrag van € 49.000 onterecht op het programma fysieke leefomgeving is begroot. Op dat programma is zodoende sprake van een overschot.	49	N
<u>Fysieke bedrijfsinfrastructuur</u> Op dit taakveld is een overschot van € 6.600. <i>Grondexploitaties bedrijventerreinen</i> De geraamde kosten voor het woonrijp maken en de nutsvoorziening van het bedrijventerrein Oosterloo worden doorgeschoven naar 2023. De mutaties hebben geen effect op het saldo van de jaarrekening aangezien we dit verrekenen met de balanspositie onderhanden werk. Dit doen we op basis van de voorschriften voor de financiële regelgeving. De winstneming in 2022 is in totaal € 63.400. Er was in de begroting rekening gehouden met € 97.000. Hierdoor ontstaat op dit taakveld een tekort. Doordat we onze winstnemingen en verliesvoorzieningen 1-op-1 verrekenen met de reserve grondbedrijf heeft ook deze mutatie geen effect op het resultaat van de jaarrekening. <i>Overige mutaties</i> Het budget herstructurering bedrijventerreinen is niet volledig besteed in 2022. Dit is het gevolg van het later in dienst treden van een nieuwe beleidsadviseur Economie, Recreatie en Toerisme.	34 35	N V
<u>Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen</u> Op dit taakveld is sprake van een overschot van € 700.		
<u>Economische promotie</u> Het taakveld economische promotie heeft een overschot van € 725.200. <i>Toeristisch gastheerschap en impuls gezondheid en toerisme</i> Deze budgetten zijn in 2022 niet volledig benut (€ 154.000). De oorzaak hiervan is met name de wisseling van personeel voor de functie beleidsontwikkelaar Economie, Recreatie en Toerisme per medio november. Aanvullend zijn deze budgetten ook afhankelijk van aanvragen en/of initiatieven. <i>Toeristen- en forensenbelasting</i> Er is sprake van een autonome groei in het aantal overnachtingen waardoor de opbrengst van de toeristenbelasting € 573.000 hoger is dan de raming.	154 573	V V

Verder is er € 34.000 minder ontvangen ten opzichte van de in de jaarrekening 2021 voor opgenomen ontvangsten voor de toeristen- en forensenbelasting.	34	N
--	----	---

Prioriteiten

In onderstaande tabel zijn de eenmalige prioriteiten weergegeven (x € 1.000)

Omschrijving prioriteit	Begroot	Realisatie Toelichting
Ondernemersmanager 2021-2023	22	22 -

Investeringen

Er zijn geen investeringen in relatie tot dit programma.

4. Onderwijs

Programma inleiding

Onderwijshuisvesting

In de komende jaren realiseren we 5 nieuwe, energiezuinige, frisse scholen: 2 in Westkapelle, 2 in Oostkapelle en 1 in Serooskerke. De school in Serooskerke biedt ook plaats aan leerlingen uit Vrouwenpolder; als het schoolbestuur besluit tot samenvoeging van deze 2 scholen.

In de kernen waar we (vanwege denominatie) 2 scholen bouwen, bouwen we de voorzieningen onder één dak en in overleg met schoolbesturen. We bouwen deze scholen zo dat onze kinderen ruimte krijgen om zich optimaal te ontwikkelen. Hiervoor bouwen we royaler dan de VNG normen zoals deze zijn vastgesteld in de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs. In overleg met de schoolbesturen regelen we dit in een aanvullende beleidsnotitie. Het uitgangspunt is multifunctionele accommodaties (MFA) zodat ook sport- en andere ontmoetingsfuncties daarin worden ondergebracht. Hiermee verankeren we ontmoeting, bewegen en ontwikkeling in de gemeenschap. De planning voor de realisatie van de MFA's vindt u in de paragraaf Maatschappelijke Voorzieningen.

Kwaliteit

Kwalitatief goed onderwijs is belangrijk. We zien de scholen, peuterspeelzalen en kinderopvang graag zo dicht mogelijk bij de woonplaats van onze kinderen. Belangrijk is dat alle kinderen naar school kunnen. Op basis van de Verordening Leerlingenvervoer kunnen ouders/verzorgers indien nodig een aanvraag indienen voor vervoer. Op basis hiervan wordt het vervoer van kinderen naar school geregeld of vergoed. Ook maken we samen met Middelburg en Vlissingen met het basis- en voortgezet onderwijs afspraken over Passend Onderwijs. Daarnaast is ook een goede aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt van groot belang. Voor het terugdringen van laaggeletterdheid werken we in Zeeuws verband mee aan een Regioplan 2020-2024.

Wat willen we bereiken?

D.4.01 De overgang tussen peutergroep, basisonderwijs, voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs verloopt voor minimaal 90% van de leerlingen zonder taalachterstand of schooluitval.

Een vloeiende overgang tussen peutergroep, basisonderwijs en voortgezet onderwijs zorgt er voor dat kinderen zich goed ontwikkelen. Kinderen ervaren minder problemen bij de overgang van de ene naar de andere schoolsoort: de taalachterstand en de kans op schooluitval zijn kleiner. Het percentage taalachterstand meten we via de monitor voor- en vroegschoolse educatie (VVE) en het percentage schooluitval meten we via de projecten voortijdig schoolverlaten.

Kwaliteit

Afgaande op het aantal thuiszitters, aantal meldingen verzuim en aantal kinderen met taalachterstand in de peutergroep concluderen we dat de overgang voor 90% van de leerlingen naar een andere schoolsoort zonder taalachterstand of schooluitval verloopt. We hebben tijdens en na corona nog steeds extra aandacht voor achterstanden en thuiszitters.

Wat gaan we hiervoor doen?

4.018 We maken met schoolbesturen en KOW afspraken over taalachterstanden, thuiszitters, dreigend schooluitval en de afstemming tussen zorg op school en de zorg thuis.

Het signaleren van thuiszitters en schooluitval wordt voor de drie Walcherse gemeenten gedaan door Regionaal Bureau Leerplicht (RBL). We maken hiervoor doorgaande afspraken op basis van overeenkomsten en subsidies. Jaarlijks rapporteert RBL over de maatregelen en cijfers over schooluitval.

Over onderwijsachterstanden maken we de volgende afspraken:

- We subsidiëren het derde en vierde dagdeel van de voorschool (aan KOW) voor kinderen die een onderwijsachterstand hebben of dreigen op te lopen. Deze kinderen hebben hiervoor een indicatie.
- We maken afspraken met KOW over bijvoorbeeld de inzet van een pedagogisch beleidsmedewerker of coachfunctie. Dit met als doel om een kwaliteitsslag te maken in de vroegschoolse educatie.
- We subsidiëren activiteiten die de Zeeuwse Bibliotheek aanbiedt aan basisscholen. Er worden dus via de ZB afspraken gemaakt met schoolbesturen over maatregelen voor taalachterstand.

Kwaliteit

Tijd

Geld

We beschikken in januari de gelden voor het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) aan de basisscholen. Hiermee kunnen de scholen extra inspanning leveren voor de achterstanden die tijdens corona zijn ontstaan.

Het signaleren van thuiszitters en schooluitval wordt voor de drie Walcherse gemeenten gedaan door Regionaal Bureau Leerplicht (RBL). We maakten hiervoor doorlopende afspraken op basis van overeenkomsten. Jaarlijks rapporteert RBL over de maatregelen en cijfers over schooluitval.

Over onderwijsachterstanden maakten we de volgende afspraken:

- We subsidieerden het derde en vierde dagdeel van de voorschool (aan KOW) voor peuters die een onderwijsachterstand hebben of dreigen op te lopen. Deze kinderen hebben hiervoor een indicatie van het consultatiebureau gekregen.
- We subsidieerden Bazalt Groep (voorheen RPCZ) voor het organiseren van overleggen (kerngroepoverleggen) tussen medewerkers van KOW en medewerkers van basisscholen om de doorlopende leerlijn van peutergroep naar kleuterklas te waarborgen.
- We subsidieerden het project De Bibliotheek op School (erkend landelijk concept) dat door de Zeeuwse Bibliotheek (ZB) wordt uitgevoerd op Veerse basisscholen. Dit ter reparatie en voorkoming van taalachterstanden.
- We subsidiëren de aanvulling van een boekencollectie voor De Bibliotheek op School voor met name anderstalige boeken, omdat hier door de toestroom van vluchtelingen behoefte aan was.

4.022 We maken afspraken met scholen, schoolbegeleidingsdiensten en buurtgemeenten over de inzet van budgetten NPO (Nationaal Plan Onderwijs) gelden.

We krijgen budget uit het NPO budget voor onze rol in voorschoolse educatie, primair en voortgezet onderwijs tot en met schooljaar 2022-2023. Dit geld moet ingezet worden om achterstanden opgedaan door corona in te lopen. We overleggen over de inzet van dit geld met scholen, schoolbegeleidingsdiensten en Walcherse gemeenten. We betrekken hier ook de wens van de scholen in om de al bestaande dienstverlening door de schoolbegeleidingsdiensten te behouden.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

Basisscholen dienden hun plannen in voor besteding van de NPO-gelden. We beoordeelden en subsidieerden alle scholen voor hun plannen.

Wat willen we bereiken?

D.4.02 In 2022 volgen volwassen laaggeletterde inwoners (taal)lessen gericht op werk of zelfredzaamheid.

In onze gemeente wonen mensen die laaggeletterd zijn of beperkte digitale vaardigheden hebben. Volgens onderzoek heeft tussen de 8 en 11% van onze inwoners tussen de 16 en 65 jaar moeite met lezen en schrijven. Dit verkleint de kans op werk en/of sociale contacten. Soms is het een oorzaak van schuldproblematiek. Samen met Middelburg en Vlissingen bieden we deze mensen op een laagdrempelige manier de kans hun taal en digitale vaardigheid te vergroten. Op Zeeuws niveau werken we samen aan afspraken die het Rijk en de VNG maakten om laaggeletterdheid terug te dringen.

■ **Kwaliteit**

- We subsidieerden het Taalhuis Walcheren, een organisatie met informele taal- en rekenlessen.
- We subsidieerden het Scalda, een organisatie met formele taal- en rekeneducatie.
- We subsidieerden het Gilde Walcheren, een vrijwilligersorganisatie die met Taalmaatjes werkt.

Wat gaan we hiervoor doen?

4.019 Namens Walcheren werken we mee aan het opstellen van een Zeeuws Regioplan 2020-2024 met extra activiteiten om laaggeletterdheid terug te dringen.

Alle gemeenten in Zeeland hebben het Zeeuws regioplan laaggeletterdheid goedgekeurd. In 2022 is een gezamenlijk onderzoek afgerond, waaruit aanbevelingen kwamen voor de subregionale uitvoering. Deze aanbevelingen zijn gericht op o.a. een betere verbinding met het sociaal domein, een betere toeleiding van de doelgroep naar volwasseneducatie, adequate monitoring en een kwaliteitsimpuls.

In 2023 zetten we, samen met de gemeente Vlissingen en Middelburg, de aanbevelingen om tot activiteiten op Walchers niveau.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

We hebben het Regioplan vastgesteld. In december 2021 is een projectleider aangesteld om dit plan in samenwerking met ons ten uitvoering te brengen.

Wat willen we bereiken?

D.4.03 Elk schoolgebouw in onze gemeente is toekomstbestendig.

We bieden basisonderwijs aan in doelmatige en toekomstbestendige schoolgebouwen. Bij nieuwbouw van 2 scholen in een kern bouwen we deze onder één dak en bij voorkeur in combinatie met meerdere voorzieningen. We bouwen royaler dan de huidige VNG

normen, waaronder ook het Bouwbesluit 2021, waarmee we een optimale onderwijsomgeving realiseren.

De nieuwbouw van scholen in Oostkapelle, Westkapelle en Serooskerke maakt onderdeel uit van het project Maatschappelijke Voorzieningen. We realiseren multifunctionele accommodaties (MFA) zodat niet alleen de onderwijsfunctie, maar ook sport- en andere ontmoetingsfuncties daarin worden ondergebracht. De specifieke planning voor de realisatie van de MFA's vindt u in de paragraaf Maatschappelijke Voorzieningen.

In 2022 doen we voor de nieuwbouw van de scholen in hoofdzaak het volgende.

Oostkapelle: Betreft nieuwbouw van twee scholen en kinderopvang onder één dak (IKC; gereed 2023).

In 2022 ronden we in samenwerking met schoolbestuur en kinderopvang de visie, het programma van eisen, het schetsontwerp voor de nieuwe kind-mfa af, inclusief de inrichtingsschets omgeving.

Serooskerke: Betreft verplaatsen basisschool (inclusief ruimte voor de basisschool van Vrouwenpolder), de gymzaal en kinderdagopvang richting Serooskerke Oost (mfa gereed 2024).

In 2022 stellen we in samenspraak met het schoolbestuur, kinderopvang en de bestaande werkgroep van inwoners/gebruikers het programma van eisen op en een schetsontwerp voor de school en gymzaal.

Westkapelle: Betreft nieuwbouw van twee scholen en kinderopvang met sporthal in een mfa (realisatie 2023/2024)

In 2022 stellen we samen met de bestaande werkgroep van inwoners /schoolbesturen /gebruikers het programma van eisen op voor de mfa.

Kwaliteit

We stelden in overleg met de schoolbesturen een "Kwaliteitskader Veerse schoolgebouwen" op en deze heeft u vervolgens vastgesteld.

Voor de stand van zaken voorbereiding nieuwbouw scholen / MFA's / IKC's verwijzen wij naar de toelichting op de projecten Maatschappelijke Voorzieningen.

Daarnaast zijn wij begonnen met de voorbereiding van de nieuwbouw van de Versluissschool in Aagtekerke. Deze maakt geen onderdeel uit van het project Maatschappelijke Voorzieningen. De realisatie hiervan staat gepland op 2026.

Wat gaan we hiervoor doen?

4.023 Wij stellen een beleidsnotitie vast voor royaler bouwen van scholen.

De Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs is in 2021 geactualiseerd. Inclusief de nieuwe normbedragen voor onderwijshuisvesting conform de VNG modelverordening.

We volgen in eerste instantie de modelverordening. Daarnaast is ons uitgangspunt om bij nieuwbouw de scholen royaler te bouwen dan de VNG normen, waaronder ook het Bouwbesluit 2021. Ter uitwerking hiervan stellen wij in overleg met de schoolbesturen een beleidsnotitie vast. Dit binnen de financiële kaders die er in de meerjarenbegroting zijn opgenomen om dit uitgangspunt te realiseren.

Kwaliteit

Tijd

Geld

We stelden een Kwaliteitskader Huisvesting Veerse Schoolgebouwen op in overleg en met instemming van de Veerse schoolbesturen. U heeft dit kwaliteitskader vastgesteld op 21 april 2022.

4.024 Wij initiëren het opstellen van een Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplan voor bestaande schoolgebouwen.

In het geactualiseerde IHP 2019 is opgenomen dat er bij levensduur verlengende renovatie van 25 jaar tussen schoolbestuur en gemeente afspraken worden gemaakt wie wat betaalt en de wijze van uitvoering. Het opstellen van een Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplan (DMOP) door het schoolbestuur is hiervoor de basis. Hierbij wordt ook geanticipeerd op nieuwe wetgeving voor onderwijshuisvesting waarbij renovatie onder verantwoordelijkheid gemeente komt.

De nieuwe wetgeving heeft vertraging opgelopen door o.a. de val van het vorige kabinet. Op dit moment is niet bekend wanneer deze wetgevingsprocedure start. Omdat een DMOP belangrijke informatie geeft voor een op te stellen Integraal Huisvestingsplan, is met de schoolbesturen afgesproken toch te starten met het laten opstellen van een DMOP. Wij ondersteunen de schoolbesturen hierbij en verwachten in 2023 een DMOP van de schoolbesturen te kunnen ontvangen.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

Met de schoolbesturen is in eerste instantie afgesproken dat we gezamenlijk in de 2e helft van 2022 een start maken met het laten opstellen van een Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplan voor de schoolgebouwen. Vanwege andere prioriteiten is deze start naar 2023 verplaatst.

Wij hebben aan 2 scholen een subsidie toegekend in het kader van de Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen (SUVIS). U heeft op 6 juli 2022 hiervoor de middelen beschikbaar gesteld.

4.026 Wij oriënteren ons op een nieuw Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP)

Het huidige IHP loopt tot 2023. Het geeft voor de nieuwbouw van een aantal scholen wel een langere planningshorizon. Waaronder de Versluijsschool in Aagtekerke die gepland staat voor 2025 en geen onderdeel uitmaakt van het project Maatschappelijke Voorzieningen 1e fase.

Daarnaast wordt nog steeds een wetswijziging van de onderwijshuisvesting verwacht. Met als doel onder andere het verhelderen van de verdeling van de verantwoordelijkheid tussen gemeenten en schoolbesturen en verbetering van de samenwerking. En een verplichting tot het ontwikkelen van een meerjarig IHP. De verwachting is dat renovatie primair de verantwoordelijkheid wordt voor de gemeente.

Wij beoordelen hoe wij adequaat in kunnen spelen op de afloop van ons huidig IHP en de te verwachten wetswijziging. Om hiermee de ons ten doel gestelde kwaliteitsopgave voor de onderwijshuisvesting te realiseren en geen lacunes te laten ontstaan.

Het laten opstellen van een Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplan voor de schoolgebouwen is sowieso van belang voor het opstellen van een nieuw IHP. Daarom initiëren wij het opstellen daarvan in overleg met de schoolbesturen.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

Er wordt nog steeds een wetswijziging van de onderwijshuisvesting verwacht om de verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen gemeenten en schoolbesturen te verhelderen. En een verplichting tot het ontwikkelen van een meerjarig Integraal Huisvestings Plan (IHP). In afwachting hiervan en omdat wij nog bezig zijn met de uitvoering van het huidige IHP, is er in 2022 geen reden geweest om actief in te spelen op de te verwachten wetswijziging.

Ook de voorbereiding van het laten opstellen van een Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplan voor de schoolgebouwen had hierdoor minder prioriteit en is naar 2023 verplaatst.

Beleidsindicatoren

Nr	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar waarop cijfer betrekking heeft	Cijfer Veere	Cijfer Zeeland	Beschrijving
13	Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	Ingrado	2021	0	1,5	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.
14	Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	Ingrado	2021	6	24	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.
15	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	DUO - Dienst Uitvoering Onderwijs	2021	1,0	1,8	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Resultaat 2022
Baten				
4.1 Openbaar basisonderwijs	41	56	34	22
4.2 Onderwijshuisvesting	56	217	80	137
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	573	959	828	131
Totaal Baten	670	1.232	942	290
Lasten				
4.1 Openbaar basisonderwijs	394	388	387	1
4.2 Onderwijshuisvesting	827	1.027	652	375
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.414	2.040	1.823	217
Totaal Lasten	2.635	3.455	2.863	592
Gerealiseerd resultaat	-1.965	-2.222	-1.921	-302

Financiële analyse

Hieronder treft u een overzicht per taakveld aan met afwijkingen groter dan € 25.000.

Taakveld	Resultaat	V/N
<u>Openbaar onderwijs</u> Het taakveld heeft een tekort van € 21.500. Er zijn geen afwijkingen groter dan € 25.000.		
<u>Onderwijshuisvesting</u> Het taakveld heeft een overschot van € 237.600.		
<i>Inhuur personeel</i> De begroting op dit onderdeel is tussentijds niet aangepast. Doordat de ingehuurd medewerker werkzaamheden heeft uitgevoerd voor meerdere taakvelden zijn daar ook zijn lasten verantwoord. Per saldo is er geen sprake van een overschot.	60	V
<i>Specifieke uitkering ventilatie in scholen</i> Doordat op dit budget minder inhuur van personeel is gerealiseerd dan begroot, maar de kosten voor de inhuur zijn uiteindelijk wel gemaakt vanuit andere budgetten. Verder is er op onderwijshuisvesting minder uitgegeven dan begroot voor 'SUVIS regeling Scholen onder andere ventilatie'. De uitgaven en verantwoordingen hiervoor lopen nog door in 2023.	175	V
<u>Onderwijsbeleid en leerlingzaken</u> Dit taakveld heeft een positief resultaat van € 85.400.		
Dit wordt grotendeels veroorzaakt doordat in 2021 een rijksvergoeding onderwijsbeleid dubbel is doorgeschoven. Dit leverde in 2021 een tekort op en in 2022 een overschot.	67	V

Prioriteiten

In onderstaande tabel zijn de eenmalige prioriteiten weergegeven (x € 1.000)

Omschrijving prioriteit	Begroot	Realisatie Toelichting
Onderwijsbegeleiding	70	70 -

Investerings

Er zijn geen investeringen in relatie tot dit programma.

5. Sport, cultuur en recreatie

Programma inleiding

Sport, cultuur en recreatie zijn belangrijk voor de leefbaarheid in onze kernen. Het vormt namelijk een groot onderdeel van de vrije tijdsbesteding van onze inwoners. We faciliteren plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en activiteiten kunnen organiseren. Daarnaast passen we onze openbare ruimte aan om te kunnen recreëren. Dit doen we ook voor onze gasten. Naast de leefbaarheid, draagt dit alles bij aan de fysieke en mentale gezondheid. Daarmee heeft het een preventieve werking voor de zorg en ondersteuning die onze inwoners nodig hebben (zie programma 6)

Leefbaarheid

We ondersteunen de sociaal-maatschappelijke functies zoals verenigingen, Welzijn Veere, dorpshuizen, sportcomplexen in de kernen. We willen het mogelijk maken dat iedere inwoner mee kan doen aan ontmoeting, cultuur, sport- en bewegingsactiviteiten. Een deel van deze functies ondersteunen we financieel met subsidies. De subsidiecriteria hiervoor zijn opgenomen zijn in de subsidiewijzer.

Sport en bewegen

Onze inwoners kunnen met plezier sporten en bewegen. Dit in verenigingsverband of individueel. Een toename van individuele sporten heeft zijn weerslag op bestaande sportverenigingen en de sportvoorzieningen. Over de goede aansluiting van vraag en aanbod blijven we met de verenigingen in gesprek. Sport- en beweegactiviteiten zijn ook belangrijk voor de gezondheid van onze inwoners en voor de sociale samenhang in de Veerse kernen. In het programma Sociaal Domein ondersteunen we inwoners vroegtijdig om (zware) professionele zorg te voorkomen of uit te stellen. De sport en cultuuractiviteiten uit dit programma zien we ook als preventieve voorzieningen die bijdragen aan de doelstelling uit het programma Sociaal Domein.

Sportaccommodaties

Het is belangrijk dat er sport en beweegvoorzieningen blijven voor onze inwoners. Vanwege veranderende interesses is het belangrijk goed te kijken naar ons sportaanbod. In overleg met de verenigingen bekijken we of bestaande voorzieningen op basis van huidige afspraken gehandhaafd kunnen blijven. Betaalbaarheid voor zowel inwoners als de lokale overheid (gezonde exploitatie) is en blijft van belang. Vanuit het project Maatschappelijke voorzieningen zorgen we voor een nieuwe gym- en sportvoorzieningen in Aagtekerke, Westkapelle en Serooskerke. In Oostkapelle renoveren we de Halve Maan en we vernieuwen het zwembadgebouw in Serooskerke. Verdere informatie kunt u vinden in paragraaf Maatschappelijke Voorzieningen.

Speelruimte

Voor de (motorische) ontwikkeling van kinderen is het belangrijk dat ze buiten kunnen spelen. In de kernen is een groot aanbod aan speelvoorzieningen. Hieronder vallen de speelplaatsen en de speeltuinen (in beheer van de speeltuinverenigingen). Deze voorzieningen zijn ook een ontmoetingsplaats voor jonge gezinnen. Kinderen spelen ook vaak op andere plaatsen in de openbare ruimte zoals op het strand of in de bossen. Bij nieuwe aanleg van speelruimte houden we rekening met de veranderende behoeften van onze jeugdige inwoners.

Culturele voorzieningen

Bij cultuur denken we vaak aan beeldende kunst, muziek, dans en toneel. Maar er is meer. We zorgen namelijk ook voor het behoud van onze kunst en cultuur, het cultureel erfgoed. Hiervoor ondersteunen wij onze musea. Daarnaast valt ook media (bibliotheek en lokale omroep) onder de culturele voorzieningen. We brengen kunst en cultuur onder de aandacht bij de jeugd, de inwoners en de toeristen. Dit doen we in samenwerking met scholen, lokale verenigingen en het Toeristisch Impuls. We willen onze musea en

cultureel en historisch erfgoed een kwalitatieve impuls geven. Voor de exploitatie van onze culturele voorzieningen en musea is het belangrijk dat zij kunnen rekenen op een stabiele financiële basis.

We leggen in 2022 een betere financiële basis aan voor de Veerse musea en de Grote Kerk Veere met 4 jarige afspraken. Ook streven we er naar om de toeristische verbinding met de Veerse musea en cultureel erfgoed te versterken. Dit doen we onder andere door te onderzoeken of het gastheerschap en inspiratiepunt voor onze toeristen (voorheen VVV) bij één of meerdere culturele instellingen ondergebracht kan worden. Zo maken we onze cultuurhistorie beter beleefbaar. Meer informatie kunt u hierover vinden in het programma Economie. Tot slot komen we in 2022 met een structureel financieel voorstel van 4 jaar voor musea, zodat we hen blijvend deze kwalitatieve impuls kunnen bieden.

Groene Ruimte

De groene ruimte wordt van steeds groter belang. Groene ruimte is van grote waarde om de uitdagingen van deze tijd: hitte en droogte, wateroverlast en biodiversiteit het hoofd te bieden. Door te investeren in een robuuste groene ruimte kunnen we de nadelige effecten op onze leefomgeving verminderen. Daarnaast draagt groen bij aan de leefbaarheid in de kern.

Met het planten van bomen dragen we bij aan het verbeteren van de biodiversiteit, zorgen we voor schaduw, binden we Co2 en versterken we de groene uitstraling van onze kernen. Grote bomen hebben veel waarde voor insecten, produceren door hun grote bladmassa veel zuurstof en geven veel schaduw. Hierdoor zijn bomen waardevol en willen we ze behouden. Dit kost extra inzet en geld. Door een goede analyse en het treffen van de juiste maatregelen kunnen bomen vaak worden behouden.

In 2021 zijn we verder gegaan met het vergroten van de biodiversiteit in ons areaal. We hebben het maaibeheer aangepast en samen met de vlinderstichting zijn er vlinder-idylles aangelegd. Ook zijn er veel nieuwe bomen geplant. In 2022 gaan we hier mee verder. Om in te spelen op deze nieuwe ontwikkelingen maken we in 2022 een nieuw groen beleids- en beheerplan.

We hebben in 2021 veel lokale initiatieven voor het vergroten van de belevingswaarde van het groen kunnen ondersteunen. Bijvoorbeeld door het plaatsen van bloembakken, waarbij de gemeente de rond en de planten lever en de inwoners ze zelf onderhouden. In 2022 continueren we dit beleid.

Wat willen we bereiken?

D.5.01 Sportaccommodaties passen bij de behoefte van onze inwoners.

Binnen de gemeente zijn er binnen- en buitensportvoorzieningen. De gemeente beheert en onderhoudt verschillende binnensportvoorzieningen (gymzalen, sportzaal, sporthallen). Onder de buitensportvoorzieningen vallen de voetbal-, tennis en korfbalaccommodaties. Met deze verenigingen zijn afspraken over het beheer en onderhoud van het complex. Het onderhoud en renovaties van de buitensportaccommodaties zijn geprivatiseerd.

We stimuleren (meer) samenwerking tussen sportverenigingen onderling. Dit kan leiden tot aanpassingen van de sportaccommodaties.

De komende jaren realiseren we in samenwerking met de verenigingen een aantal nieuwe sportvoorzieningen zoals een gymzaal in Serooskerke en Aagtekerke en de sporthal in Westkapelle.

We kijken daarbij nadrukkelijk naar de behoefte op de korte en middellange termijn. Daarnaast renoveren we de sporthal De Halve Maan in Oostkapelle. Het zwembad in Serooskerke wordt gerenoveerd, zodat het voor de lange termijn weer up-to-date is. De uitvoering vindt plaats binnen het project Maatschappelijke Voorzieningen (zie paragraaf Maatschappelijke Voorzieningen).

Kwaliteit

Sporthal De Halve Maan in Oostkapelle is gerenoveerd.

Het zwembad in Serooskerke is gerenoveerd en er is een pilot geweest om het zwembad ook in de winter open te houden. Uit deze pilot bleek dat een volledige winteropening niet haalbaar is met de nieuwe apparatuur.

We hebben een bijdrage verleend voor onderhoud gebouwen aan alle verenigingen met een buitensportaccommodatie die geprivatiseerd zijn.

Wat gaan we hiervoor doen?

5.067 We volgen de toekomstige ontwikkelingen voor de sportverenigingen in Veere en brengen waar nodig deze in kaart.

Huidige ontwikkelingen op het gebied van sport en bewegen leidt tot veranderingen. We brengen in kaart welke behoeften er zijn. In samenwerking met SportZeeland en lokale partijen (buurtsportcoach, Stichting Welzijn Veere) ondersteunen we sportverenigingen. Samenwerkingen juichen we toe en waar dit kan ondersteunen we hier in.

We zijn met (buiten)sportverenigingen in gesprek over de maatschappelijke veranderingen. Het is de bedoeling om in 2023 een toekomstbestendig plan te ontwikkelen op de (buiten)sporten/accommodaties. Daarbij werken we scenario's per tak van sport uit. Deze visie wordt een onderdeel van de omgevingsvisie.

Daarnaast updaten we de erfpachtovereenkomsten en meerjarenonderhoudsplannen van de voetbalverenigingen.

Kwaliteit

Tijd

Geld

We zijn in gesprek geweest met de fusiegroep van de voetbalverenigingen Oostkapelle en Domburg. De fusie heeft doorgang gevonden en we zijn ook in gesprek geweest met het bestuur van de nieuwe voetbalvereniging SVOD'22. De behoefte, toekomstplannen en wensen zijn ter sprake gekomen.

We hebben een inventarisatieronde uitgevoerd waar we gekeken hebben naar de toekomstbestendigheid van voetbalverenigingen. Hier zijn ook de gebouwen in meegenomen.

Wat willen we bereiken?

D.5.02 Heel gemeente Veere kan bewegen.

We gunnen iedere inwoner een leven lang plezier met sporten en bewegen. Daarvoor is een functionele, goede en duurzame sportinfrastructuur met toekomstbestendige aanbieders van sport en bewegen nodig. Overal in de gemeente Veere kan er met plezier, veilig en zorgeloos worden gesport. Zowel in verenigingsverband als individueel. Kinderen voldoen aan de beweegrichtlijnen en de motorische vaardigheid neemt toe.

In samenwerking met de klankbordgroep sport maken we jaarlijks een uitvoeringsprogramma sport. De sportprojecten en -activiteiten die we subsidiëren dragen bij aan de speerpunten uit het Zeeuws Sportakkoord (2019-2022) en aan de nota Gezondheidsbeleid (zie ook programma Volksgezondheid).

Kwaliteit

We hebben een uitvoeringsprogramma sport 2022 vastgesteld.

We hebben een Ontmoeting- en speelruimtebeleid aan de gemeenteraad voorgelegd en deze is vastgesteld. Hierin ligt ook de focus op motorische vaardigheden van kinderen.

We hebben een combinatiefunctionaris Onderwijs en Sport aangesteld die zorgt voor de juiste beweegklimaat op de basisscholen.

We hebben alle Veerse sportverenigingen, die dit hebben aangevraagd, een activiteitsubsidie verleent.

Wat gaan we hiervoor doen?

5.054 We maken een uitvoeringsprogramma sport.

We kijken terug de resultaten van het afgelopen jaar en maken samen met de klankbordgroep sport het uitvoeringsprogramma. Hierin staan de sportactiviteiten en -projecten waaraan we een (financiële) bijdrage leveren. Dit is gebaseerd op Het Zeeuws Sportakkoord 2019-2023.

Kwaliteit

Tijd

Geld

We hebben het uitvoeringsprogramma sport 2022 vastgesteld en dit op 29 maart ter kennis name aan u aangeboden.

5.055 We ondersteunen de individuele sporter.

Je hoeft niet perse lid te zijn van een sportvereniging om te sporten. Door ondersteuning te bieden aan de individuele sporter en te zorgen dat voorzieningen aanwezig zijn, stimuleren, activeren en faciliteren we de inwoners en toeristen om te sporten.

Langs de kust, door de bossen en rond de kernen wordt er veel individueel gesport. We brengen diverse routes in kaart en onderzoeken welke individuele sporten ondersteuning kunnen gebruiken voor het uitoefenen van de sport. Aan de hand van de behoefte bepalen we wat de vervolgstappen zijn.

We brengen beweegroutes aan en ondersteunen de mountainbikevereniging De Zeeuwse Kust in het onderhoud en aanleg van haar routes.

Kwaliteit

Tijd

Geld

In het uitvoeringsprogramma sport 2022 hebben we een onderdeel vastgesteld dat inzoomt op de individuele sporter. Hierbij kunt u denken aan de mountainbike routes, Zeeland in Beweging (wandelen voor kwetsbare inwoners) en onderzoek voor de aanleg van een pumptrackbaan in Koudekerke.

We hebben ook ontvangen rijksgeld voor een impuls in de leefstijl, ingezet voor een beweegroute in de openbare ruimte.

Wat willen we bereiken?

D.5.03 We hebben passende culturele voorzieningen en activiteiten die bijdragen aan de leefbaarheid, de plaatselijke economie en de ontwikkeling van kinderen in de basisschoolleeftijd.

We zorgen voor culturele voorzieningen en activiteiten die passen bij het dorp of stad en bij de gemeente als geheel. Culturele voorzieningen en activiteiten zorgen voor een versterking van de leefbaarheid. Ze zijn ook bedoeld voor onze toeristen en versterken daarmee het toeristisch product. Verder brengen we cultuur nadrukkelijk onder de aandacht van onze kinderen in de basisschoolleeftijd.

Kwaliteit

We zorgden voor culturele voorzieningen en activiteiten die passen bij het dorp of stad en bij de gemeente als geheel. Culturele voorzieningen en activiteiten zorgden voor een versterking van de leefbaarheid. Ze zijn ook bedoeld voor onze toeristen en versterken daarmee het toeristisch product. Verder werd cultuur nadrukkelijk onder de aandacht van onze kinderen in de basisschoolleeftijd, door middel van het aanbod cultuureducatie van kunst educatie Walcheren (KEW), waaraan we subsidie verleenden.

Wat gaan we hiervoor doen?

5.040 We nemen deel aan de Gemeenschappelijke Regeling Zeeuwse Muziekschool

We nemen deel aan Gemeenschappelijke Regeling Muziekschool Zeeland, zodat onze inwoners een muzikale opleiding kunnen volgen of deel kunnen nemen aan muziekactiviteiten. We stellen geld beschikbaar en besluiten inhoudelijk over de plannen van de muziekschool. We streven naar muziekonderwijs dicht bij huis en stimuleren samenwerking met lokale (muziek)verenigingen en scholen.

Kwaliteit

Tijd

Geld

We namen deel aan bestuurlijke overleggen.

We stelden de jaarstukken 2021 vast en stuurden u ter kennis name de jaarstukken van 2021 toe.

U heeft de begrotingswijziging 2022 vastgesteld en het negatieve saldo gedekt uit de Algemene Reserve. Daarnaast heeft u de meerjarenbegroting 2023 vastgesteld en de negatieve saldo's voor 2023, 2024, 2025 en 2026 verwerkt in het financieel perspectief 2023.

5.068 We evalueren de Culturele Agenda / Kijk op Cultuur.

De culturele agenda loopt eind 2023 af. In overleg met de klankbordgroep cultuur kijken we terug op gerealiseerde activiteiten en stellen we, indien gewenst, een uitvoeringsprogramma op. In de agenda zijn culturele activiteiten opgenomen die bijdragen aan de leefbaarheid, economie en bewustwording van kunst en cultuur bij onze inwoners. Er is speciale aandacht voor onze kinderen.

Kwaliteit

Tijd

Geld

De culturele agenda loopt eind 2023 af. U heeft ons gevraagd om de huidige culturele agenda te evalueren. Omdat de agenda eind 2023 afloopt en de coronapandemie ervoor heeft gezorgd dat er andere behoeften zijn in het cultuurlandschap, werd in 2022 de huidige culturele agenda herzien om te komen tot een agenda die tot eind 2023 geldt.

In de agenda zijn culturele activiteiten opgenomen die bijdragen aan de leefbaarheid, economie en bewustwording van kunst en cultuur bij onze inwoners. Er is speciale aandacht voor onze kinderen.

Wat willen we bereiken?

D.5.04 Het cultureel erfgoed van Veere blijft voor de toekomst behouden.

Onder cultureel erfgoed verstaan we materieel erfgoed, zoals musea, monumenten/objecten, kunstcollectie, archeologie, archieven. We willen het onderhoud van het materieel erfgoed op een verantwoorde wijze borgen zodat dit voor langere periode beschikbaar blijft voor inwoners en toeristen. Daarnaast bestaat ons cultureel erfgoed ook uit immaterieel erfgoed zoals DNA, tradities en gebruiken. Daar waar mogelijk ondersteunen we dit financieel met het verstrekken van subsidies.

Kwaliteit

We hebben de kunstcollectie laten analyseren samen met Zeeuws Archief. Wat is er nu? Wat is de onderhoudsstatus en wat moeten we op korte termijn restaureren. We nemen deel aan de gemeenschappelijke regeling Zeeuws Archief. We ondersteunen de Veerse musea middels exploitatiesubsidies. We hebben culturele instellingen, die dit hebben aangevraagd, activiteitsubsidie verleend.

Wat gaan we hiervoor doen?

5.041 We nemen deel aan de gemeenschappelijke regeling het Zeeuws Archief.

Het Zeeuws Archief zorgt voor het behoud en het ontsluiten van het geschreven cultureel erfgoed en het conserveren van de gemeentelijke kunstcollectie. Het Zeeuws Archief is ook verantwoordelijk voor ons E-depot (digitale archief).

Kwaliteit

Tijd

Geld

We namen deel aan bestuurlijke overleggen. De jaarverantwoording 2021 is u via de ingekomen stukken ter kennisname aangeboden. U heeft ingestemd met de 1e begrotingswijziging 2022 en de meerjarenbegroting 2023. We hebben extra subsidie toegekend om de kunstcollectie van de gemeente Veere in beeld te brengen.

5.057 We zorgen voor een duurzaam behoud van het cultureel erfgoed en daarbij hebben we speciale aandacht voor musea.

Omschrijving (toelichting)

We actualiseren het onderhoudsplan van onze kunst en monumenten in de openbare ruimte en zorgen daarmee dat ons cultureel erfgoed in de openbare ruimte voor de langere termijn behouden blijft voor onze inwoners en toeristen.

We streven er naar om de toeristische verbinding met de Veerse musea en cultureel erfgoed te versterken. Dit doen we onder andere door het gastheerschap en inspiratiepunt voor onze toeristen (voorheen VVV) bij één of meerdere culturele instellingen onder te brengen. Zo maken we onze cultuurhistorie beter beleefbaar.

We continueren de exploitatiesubsidie voor de Veerse musea en de Grote Kerk Veere. De subsidie bijdragen nemen we structureel op in de Veerse meerjarenbegroting.

We subsidiëren Museum Domburg in hun verbouwing/vernieuwing.

Kwaliteit

Tijd

Geld

- We hebben meerjarige afspraken gemaakt met de Veerse musea en Grote Kerk Veere en hier een subsidie voor verleend. Dit hebben we integraal opgepakt samen met het gastheerschap. De toekomstbestendigheid en hierin de behoefte van de culturele instellingen stonden hierin centraal.
- We besloten de intentie uit te spreken het budget voor her- en nieuwbouw van Museum Domburg (Marie Tak van Poortvliet-museum) op de huidige locatie op te hogen naar ruim €500.000, en dit te verwerken in de gemeentebegroting 2023.
- We besloten een erfpachtovereenkomst met opstalrecht aan te gaan met Museum Domburg (MtvP-museum) om het eigendom van de grond goed te regelen.

5.069 We maken een kerkenvisie.

We stellen een kerkenvisie op. Het centrale doel van de kerkenvisie is het voorkomen van leegstand van kerkgebouwen en het bevorderen van het behoud van Rijksmonumenten in Veere door ze een toekomstbestendige functie te geven.

Kwaliteit

Tijd

Geld

De gesprekken met alle kerkbesturen zijn goed verlopen en worden nu verwerkt tot kerkenpaspoorten. De monumentenwacht voegt daar nog een bouwkundige status van de monumentale kerken aan toe.

We hebben met collega-beleidsmakers binnen de gemeente de resultaten van de gesprekken besproken en middels brainstorm en kennisuitwisseling stof voor de kerkenvisie verzameld.

5.070 We zorgen voor een duurzaam behoud van het cultureel erfgoed met speciale aandacht voor Park Welgelegen in Serooskerke.

Bij de verkoop van het koetshuis is er €50.000 afgezonderd voor de noodzakelijke aanpassing van het park om de monumentale status te kunnen blijven accentueren. Daarvoor is het nodig in overleg met de mede-eigenaren van de buitenplaats een herstel- en beheersplan op te stellen en uit te voeren.

Kwaliteit

Tijd

Geld

Het geserveerde bedrag van € 50.000 blijkt te weinig om op basis van de aanbevelingen uit het Tuinhistorisch Onderzoek het park te restaureren. We zullen daarom over moeten stappen op een meerjarenplan om in fases tot een uiteindelijke restauratie te komen. Tuinhistoricus Klaas de Boer heeft namens de gemeente Veere een SIM-subsidie voor Park Welgelegen aangevraagd. Recent is gebleken dat deze is toegekend. In oktober staat een bezoek aan het park gepland met Klaas de Boer, Eelco vd Ven (groen) en Suzanne de Kanter (Erfgoed) om het onderhoudsplan/aanpak tot herstel te bespreken. De SIM-subsidie gaat over een periode van 6 jaar.

Bureau SB4 heeft opdracht gekregen van de gemeente om een herstelplan op te stellen. Van daaruit kan een beheersplan worden gemaakt. Er is 7-2-2023 een eerste overleg met OOS geweest als startbijeenkomst voor het ontwerpproces.

5.080 We actualiseren de lijst van cultuurhistorische panden.

De bescherming van de panden op de vastgestelde lijst is geborgd in het bestemmingsplan Buitengebied en zal worden geborgd in het bestemmingsplan+. Voor dat laatste is een voorbereidingsbesluit vastgesteld. De actualisatie betreft panden uit de periode tot WO II die niet op de vastgestelde lijst zijn opgenomen maar waarvan het gewenst is dat deze alsnog worden opgenomen en de mogelijke toevoeging van gebouwen en objecten uit de wederopbouwperiode.

Kwaliteit

Tijd

Geld

Er is opdracht gegeven aan Erfgoed Zeeland (EZ) de herijking te begeleiden en de redengevende beschrijvingen op te stellen.

Er is een ronde langs de lijst met toe te voegen panden geweest (EZ met Gemeente Veere). Het proces is in gang gezet.

Wat willen we bereiken?

D.5.05 Aantrekkelijke speelruimtes in alle kernen die regelmatig gebruikt worden door onze jeugdige inwoners.

In onze gemeente is er een groot aanbod aan speelruimte. Hieronder vallen de speelplaatsen en de speeltuinen (in beheer van de speeltuinverenigingen). Ook spelen kinderen vaak op andere plaatsen in de openbare ruimte zoals op het strand of in de bossen.

Bij de nieuwe aanleg van speelruimtes houden we rekening met de veranderende behoeften van jeugdige inwoners. We onderhouden onze speelruimtes zodat kinderen veilig kunnen spelen. Met vier speeltuinverenigingen zijn overeenkomsten afgesloten voor het onderhoud en beheer van deze speeltuinen.

Kwaliteit

We hebben het nieuwe ontmoeting- en speelruimtebeleid, die voorziet in de huidige behoefte van de jeugdige inwoners, aan de gemeenteraad voorgelegd en deze is vastgesteld.

De vier speeltuinverenigingen hebben subsidie ontvangen voor het onderhoud en beheer van de speeltuinen.

Wat gaan we hiervoor doen?

5.071 We evalueren het uitvoeringsplan 2021 en inventariseren speelvoorzieningen per kern

In 2019 en 2020 zijn we gestart met het opstellen van een speelkaart per kern. In 2021 hebben we middels deze speelkaarten en nieuwe behoefte een uitvoeringsplan opgesteld. Vanuit de vraag wordt natuurlijk-avontuurlijk spelen toegevoegd. Niet elk toestel dat vanwege onveiligheid wordt verwijderd wordt automatisch vervangen. De uitvoering van de speelkaarten ligt bij Openbare Ruimte.

Samen met de dorps- en stadsraden evalueren we het uitvoeringsplan 2021. We maken een nieuw speelbeleid inclusief meerjarenplan waarin we de uitkomsten van de evaluatie als input gebruiken.

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We hebben u het nieuwe Ontmoeting- en Speelruimtebeleid aangeboden en u heeft deze vastgesteld in de gemeenteraad.

5.072 We stellen een nieuwe gebruikersovereenkomst op met speeltuinvereniging Aagtekerke

Speeltuinvereniging Aagtekerke gaat verhuizen naar de nieuwe MFA te Aagtekerke. Hier dient een nieuwe gebruikersovereenkomst voor afgesloten te worden. Meer informatie hierover vindt u in de paragraaf Maatschappelijke Voorzieningen.

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Nieuwe gebruikersovereenkomst wordt afgesloten wanneer de nieuwe MFA is ontwikkeld. Dit is in 2022 niet het geval.

Wat willen we bereiken?

D.5.06 In de groene openbare ruimte is meer ruimte voor biodiversiteit en is de belevingswaarde verhoogd.

We willen de groene uitstraling van Veere versterken, de biodiversiteit en de belevingswaarde van het groen vergroten. Daarnaast vinden we het belangrijk dat inwoners en inwonersgroepen bij het groen betrokken zijn.

We doen dit door het versterken en uitbreiden van onze bomenstructuur. Maar ook door meer ruimte te geven aan initiatieven vanuit onze inwoners. Bijvoorbeeld door de aanleg van vlinder-idyllen.

 Kwaliteit

In 2022 hebben we op beperkte schaal lokale initiatieven ondersteunt om de uitstraling van ons groen en de biodiversiteit te verbeteren. We zijn gestart met het actualiseren van het beleids- en beheerplan groen en ronden deze af in 2023. In het beleidsplan geven we meer aandacht aan biodiversiteit, de uitstraling en participatie.

Wat gaan we hiervoor doen?

5.059 We planten elk jaar 100 bomen en voorzien in goede zorg in tijden van droogte.

Met het planten van bomen dragen we bij aan het verbeteren van de biodiversiteit, zorgen we voor schaduw, binden we Co2 en versterken we de groene uitstraling van onze kernen.

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

In 2022 hebben we 212 bomen geplant. Als gevolg van ziekte, ouderdom of schade zijn 97 bomen gerooid. Een deel van de aanplant is dus vervanging en de rest is uitbreiding van het bomenareaal.

5.060 We maken in zo veel mogelijk kernen ruimte voor een vlinder-idylle.

Samen met initiatiefnemers en de inwoners gaan we vlinderidylles, tiny-forests, food-forests etc. aanleggen. Hiermee versterken we de biodiversiteit en de belevingswaarde van het groen. We stellen in elke kern ruimte beschikbaar en dragen bij aan de inrichting en beheer.

Kwaliteit

Tijd

Geld

In 2022 is er één initiatief gemeld voor een vlinder idylle in Biggekerke. Dit initiatief heeft nog niet geleid tot de aanleg van een vlinder idylle. De Idylle in Veere is in 2022 gemonitord op nacht en dagvlinders. Daarbij zijn 18 soorten dag en nachtvinders geteld. Met als topper de kleine vos.

5.061 We investeren bij gebiedsontwikkeling en herinrichting van wegen in extra maatregelen ter bescherming en behoud van bestaande bomen en laten voor ieder project een Boom Effect Analyse (BEA) uitvoeren.

Grote bomen hebben veel waarde voor insecten, produceren door hun grote bladmassa veel zuurstof en geven veel schaduw. Hierdoor zijn grote bomen waardevol en willen we ze behouden. Dit kost extra inzet en geld. Door een goede analyse en het treffen van de juiste maatregelen kunnen bomen vaak worden behouden.

Kwaliteit

Tijd

Geld

In 2022 hebben we bij projecten weer ingezet op het behoud van bomen. Bij het opstellen van plannen onderzochten we altijd of en hoe we bomen kunnen behouden. Een voorbeeld is het behoud van twee grote abelen aan de Nijverheids weg en de bomen in het project herinrichting Kraanstraat Veere.

5.062 We stimuleren de inwoners van de gemeente om in hun woonomgeving groen te adopteren, in alle kernen is ruimte voor initiatieven.

Er zijn initiatieven en ideeën voor het adopteren en/of het vergroten van de belevingswaarde van groen in onze kernen bijvoorbeeld bij de dorpsentree 's. Deze willen we stimuleren door de initiatiefnemers te voorzien van bloembakken, beplanting en zaaigoed etc. We ondersteunen inwoners die met voorstellen te komen.

Kwaliteit

Tijd

Geld

In 2022 waren er geen nieuwe initiatieven, we blijven hier op inzetten.

5.073 We actualiseren het Groenbeheerplan.

Het huidige Groenbeheerplan loopt af en moet worden geactualiseerd. In 2021 is een integrale visie op de openbare ruimte opgesteld. De doelstellingen uit deze visie verwerken we in het nieuwe beheerplan.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

Eind 2022 is de opstelling van het beleidsplan groen- en het beheerplan groen gestart. Gedurende het proces is een R.I.B. gehouden, een enquête uitgezet en is een ronde gedaan met de stads- en dorps raden. Eind 2022 zijn de plannen bijna gereed. Begin 2023 vindt de verdere besluitvorming plaats.

5.074 We stellen een nieuw maaiplan op.

Meer biodiversiteit vraagt om een ander beheer van grasvelden, bermen en gazons. We passen het maairegime dus aan, intensief maaaien waar het moet (bijvoorbeeld vanwege verkeersveiligheid) en extensief waar het kan. Hiervoor stellen we een doordacht maaiplan op. Dit wordt ondersteund door de Ivor 2021 en het op te stellen Groenbeheerplan 2022.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

In 2022 is het maairegime op kleine onderdelen aangepast. De definitieve visie op biodiversiteit en klimaat wordt uitgewerkt in het groenbeheerplan 2023. Deze wordt in 2023 vastgesteld.

Wat willen we bereiken?

D.5.07 De Veerse kust blijft gastvriendelijk, schoon, veilig en natuurlijk.

De structuurvisie Veere 2025 beschrijft de gebiedskwaliteiten als 'Veers kapitaal.' Dat kapitaal is de combinatie van kleinschaligheid en verscheidenheid van: strand, kust, natuur, landschap en dorpskernen. Dit kapitaal willen we behouden, benutten en versterken.

- **Kwaliteit**

Wat gaan we hiervoor doen?

5.017 We werken samen met het waterschap Scheldestromen en de gemeente Vlissingen aan het beheer van de duingebieden en aangrenzende kuststrook.

Gezamenlijk beheer van de Vlissingse en Veerse stranden, duingebied en het aangrenzende kuststrook, incl. kustparkeerterreinen (met voorzieningen) biedt meerwaarde. Duingebied, met voorzieningen levert meerwaarde op: uniformiteit, kwaliteit op niveau en kosten-efficiency.

De samenwerking op de stranden en de kustparkeerterreinen tussen gemeenten Veere, Vlissingen en het waterschap Scheldestromen biedt deze kans. Stichting Strandexploitatie Veere (SSV) beheert de Walcherse stranden.

Sluitstuk is nu het beheer van deze gebieden gezamenlijk op te pakken. SSV is de natuurlijke partner om het beheer op zich te nemen.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

Eind 2016 maakten we bestuurlijke afspraken over de samenwerking strandbeheer Walcheren. Doel van deze samenwerking was de Walcherse stranden en het kustgebied efficiënt en uniform te onderhouden, te beheren en exploiteren om te komen tot een kwaliteitsslag voor de inwoner, de recreant, de toerist en de ondernemers. Bijkomende doelstelling was doelmatig omgaan met beschikbare budgetten.

Als pilot heeft de stichting strandexploitatie Veere (SSV) in 2017 de Vlissingse stranden beheerd en onderhouden. Deze proef was geslaagd en alle partijen waren tevreden. In 2018 heeft SSV op de Vlissingse stranden geen werkzaamheden verricht. Wel in 2019 (zie hieronder). Ook zijn vorderingen gemaakt met het sluiten van een overeenkomst voor stranddelen met het waterschap Scheldestromen en een nieuwe overeenkomst met het waterschap voor de huur van de kustparkeerterreinen.

In 2021 is deze doelstelling niet afgerond. Wel is een deel van de onderliggende voorwaarde (het langjarig in huur nemen van de kustparkeerterreinen van waterschap Scheldestromen) gedeeltelijk gerealiseerd. Voor de stranden kwam in 2020 een overeenkomst met het waterschap tot stand. In maart 2021 werd een langjarige huurovereenkomst voor de kustparkeerterreinen ondertekend. Voor de terreinen De Bucksweg (Zuiderduin) en Westhove sluiten we begin 2022 een langjarige overeenkomst af. In 2022 verwachten we dit project op te starten, mits deze wens/behoefte ook bij onze partners aanwezig is.

Er is op ambtelijk niveau uitvraag gedaan bij gemeente Vlissingen, waterschap Scheldestromen en Staatsbosbeheer.

Voor de partners (waterschap Scheldestromen en gemeente Vlissingen) heeft dit project op dit moment geen prioriteit. Zij maken andere keuzes. Maatregel handhaven in 2023.

5.019 We onderzoeken de mogelijkheid voor extra recreatieve zandsuppletie voor de kust van Walcheren.

De Zeeuwse Kustvisie van 26 juni 2017 benoemt: 'Verkennen van aanvullende financiering voor voldoende breed en droog recreatiestrand.'

Er wordt een zandfonds Zeeuwse kustgemeenten gevormd van € 1 miljoen, te verhogen via bijdragen derden tot € 2 miljoen. Bedoeld om Zeeuwse stranden tussentijds extra te kunnen suppleren. Het strand verdwijnt door erosie sneller dan dat er zand bijgespoten wordt. Dat levert problemen op voor de (strand)voorzieningen en -bebouwing, voor de economie, de leefbaarheid, de natuur en de strandveiligheid.

Rijkswaterstaat (RWS) spuit alleen zand bij voor het behoud van de basiskustlijn en niet voor toeristisch zandstrand. Een droog, voldoende breed en kwalitatief goed zandstrand is essentieel voor toeristisch Veere.

Inmiddels staan alle deelnemers: Noord-Beveland, Schouwen-Duiveland, Sluis, Veere en Vlissingen, positief tegenover de oprichting van een zandfonds. Hierna volgt de uitwerking. De verwachting is dat met dit proces 2 jaar gemoeid is, voordat er recreatieve suppleties plaatsvinden.

De Zeeuwse kustgemeenten, de provincie Zeeland, waterschap Scheldestromen, Veiligheidsregio, TOZ en de natuurorganisaties trekken hierin samen op. De raad van Veere stelde met m.i.v. 2021 structureel € 338.000 hiervoor beschikbaar.

 Kwaliteit
 Tijd
 Geld

In 2021 is er geen bestuurlijke intentieovereenkomst over het recreatief zandfonds tot stand gekomen tussen Zeeuwse kustgemeenten. Het is niet gelukt voor het einde van 2021. De verwachting is dat de intentieovereenkomst voor de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2022 getekend is. De deelnemende gemeenten spreken af structureel middelen voor het zandfonds op te nemen in de gemeentelijke kadernota's 2021 ten behoeve van de begroting 2022.

Verkenning naar recreatief zandfonds is in maart 2022 positief afgerond. Er is een bestuurlijk convenant gesloten.

Uitwerking is afhankelijk van de quick-scan die Rijkswaterstaat verricht. Zij bezien of aan recreatief suppleren beleids- en beheersmatig meegewerkt kan worden. Uitkomst verwachten we eind februari 2023.

5.043 We verhogen de kwaliteit van de kuststrook aan de hand van de aanbevelingen uit het rapport "De kust is breder dan het strand".

We vinden een gastvriendelijke ontvangst van inwoners en toeristen belangrijk. Recreanten moeten al bij aankomst op een parkeerterrein aan de kust het gevoel krijgen in een hoogwaardig recreatiegebied te zijn beland. Daar horen een goede terreininrichting en goede voorzieningen en faciliteiten bij, zoals:

- duidelijke verwijzing naar het terrein;
- uitnodigend welkomstbord, informatie en verwijzingen;
- groene uitstraling;
- camouflage van afvalcontainers;
- betere bestrating;
- duurzame verlichting;
- meer oplaadpunten;
- betere toiletvoorzieningen.

Deze aanbevelingen komen voort uit het project 'De Kust is breder dan het Strand'. We voeren de aanbevelingen uit het rapport over dit project gefaseerd uit. Deze maatregel heeft ook een link met de maatregel parkeren onder het Programma Verkeer en Vervoer.

In 2023 realiseren we:

- meer oplaadpunten op de kustparkeerterreinen;
- herinrichting parkeerterrein De Bucksweg, Westkapelle, inclusief nieuwe toiletvoorziening;
- (zo mogelijk) meer fietsparkeerplaatsen bij duinovergangen.
 - een aantal nieuwe toiletten op de kustparkeerterreinen;
 - mogelijk een vaste gastheerschapvoorziening via de ondernemer voor de kustparkeerterreinen Galgeweg.

 Kwaliteit
 Tijd
 Geld

Op de kustparkeerterreinen Strandweg (Koudekerke) en Randduinweg (Oostkapelle) is in 2021 een toilet geplaatst en in gebruik genomen.

Principeverzoek gastheerschapvoorziening met ontwerpplan is op 14 april 2021 ontvangen. In 2021 is op het ingekomen principeverzoek voor de gastheerschapvoorziening niet besloten. Medio 2022 heeft de ondernemer bericht de gastheerschapvoorziening niet meer te realiseren.

Toilet op kustparkeerterrein De Bucksweg, Westkapelle wordt winter 2022/2023 geplaatst. In combinatie met de reconstructie van dit terrein.

5.066 We maken de Veerse badstranden toegankelijk voor alle doelgroepen.

We voeren het Verdrag voor de Rechten van de Mens, onderdeel toegankelijkheid uit. We maken de badstranden (voor zover mogelijk) geschikt en toegankelijk voor mensen met een beperking. Vanaf de parkeerlocatie tot het strand en de toegang tot de zee.

We starten met het opstellen van een plan voor het volledig toegankelijk maken van het badstrand van Zoutelande. Van daaruit werken we aan de volledige toegankelijkheid voor de andere badstranden (Westkapelle, Domburg, Oostkapelle en Vrouwenpolder). Dat doen we fasegewijs.

We benutten de natuurlijke momenten, zoals geplande reconstructies van strandopgangen etc., zoals medio 2023 in Domburg (einde Badstraat). Eind 2022 beschikken we over een op uitvoering gericht plan voor Zoutelande.

Kwaliteit

Tijd

Geld

Offroad Solutions is vanuit een bijdrage van Toeristische Impuls in 2021 begonnen met het maken van een instrumenteel plan voor het toegankelijk maken van het badstrand Zoutelande. Op verzoek van het college wordt dit onderzoek uitgebreid naar 2 á 3 andere locaties en naar het Bastion Veere. Het onderzoek verloopt volgens plan en wordt tijdig afgerond.

In overleg met de partners van Toeristische Impuls wordt hier een extra bijdrage voor geleverd op voorwaarde dat het onderzoek gefaseerd wordt uitgevoerd. Het college stemde hiermee in.

Het onderzoek in Zoutelande wordt in de tussentijd voortgezet. Ook het toegankelijk maken van het badstrand Domburg nemen we mee. De opgang Stenen Toko krijgt namelijk een reconstructie in de winter van 2022/2023. We nemen de toegankelijkheid mee in het plan.

We bekijken de mogelijkheid om voor de uitvoering van het projectplan mee te liften op het subsidiefonds Regiodeals in samenwerking met gemeenten in de Euregio.

5.076 We zetten ons in voor paardenpoepvrije stranden en overgangen.

Stranden en strandovergangen worden frequent vervuild door vooral paardenpoep. Dat doet afbreuk aan de kwaliteit van het toeristische product en de gastvriendelijkheid. Paardenpoep is de grootste kleine ergernis in de gemeente Veere.

We beginnen met acties voor de stranden en strandovergangen die belangrijk zijn voor het toeristische product. Vervolgens volgen de toeristische (fiets)paden en straten in de kernen.

Ook sturen wij aan op het ontstaan van een overleg met de Veerse ruiterverenigingen. Daarmee kunnen we communiceren en afstemmen over de ruitersporen (onderhoud, verbetering, nieuw, paardenpoepproblematiek).

Kwaliteit

Tijd

Geld

We kijken of de ruiterroute Vrouwenpolder aangepast kan worden. Doel is om ruiters om te leiden en daarbij de toeristische route Vroonweg en Fort den Haakweg te ontzien. Er is gecommuniceerd via de nieuwsbrief en informatie aan de manegebedrijven en stallingsbedrijven wordt in september verzonden.

5.077 We actualiseren de Kadernota strand 2013.

Deze nota is 9 jaar oud en op onderdelen gedateerd. Aanpassing aan nieuwe inzichten, ontwikkelingen en kaders is nodig, zoals: Kustvisie, Omgevingsvisie 2047, Programma Toerisme 2021-2026 etc. Ook zijn er uitdagingen en wensen voor een hogere kwaliteit, waaronder sanitair, kosten afvalinzameling, overtreding strandregels, betreden van duingebieden, paardenpoep etc.

De behoefte van het publiek is minder aan wijzigingen onderhevig. Mensen komen voor de rust, de natuurlijke omgeving en de ontspanning naar het strand.

Een groter wordende groep bezoekers wenst actieve vrijetijdsbesteding.

Bij strandondernemers en de partners van Toeristische Impuls leven er wensen en verwachtingen voor het strandproduct van de toekomst.

Kwaliteit

Tijd

Geld

Er is gestart met het ophalen van informatie. Punt bespreken we op het bestuurlijk overleg dit najaar met SSV.

Wat willen we bereiken?

D.5.08 Het subsidiebeleid is afgestemd op het behalen van onze actuele doelen en het subsidieproces voldoet aan de eisen van rechtmatigheid.

We subsidiëren jaarlijks zo'n 250 organisaties en verenigingen die het mede mogelijk maken dat inwoners mee kunnen doen aan de samenleving. Zij zorgen in belangrijke mate voor de verbetering van de leefbaarheid in onze gemeente.

Onderzoek is gedaan naar de processen en het beleid voor de subsidieverstrekking in de gemeente Veere. We concluderen dat zowel het subsidiebeleid als het subsidieproces aan vernieuwing toe is. Verbeterpunten liggen op het vlak van digitalisering, rechtmatigheid en het sturen op resultaat en beleid. Daarnaast verandert de samenleving en de rol van de gemeente daarin. Ook ons eigen beleid ontwikkelt zich. Daarom actualiseren wij het subsidiebeleid en de subsidieprocessen en maken het toekomstbestendig.

Een bijzondere subsidie is de Reserve Leefbaarheid. Deze voldoet aan de behoefte dat mensen samen met anderen in de samenleving initiatieven kunnen organiseren. Dit vinden we waardevol en verdient de support van de gemeente. We onderzoeken of en hoe we deze subsidie op kunnen nemen in het reguliere subsidiebeleid.

Kwaliteit

Zowel het subsidiebeleid als het subsidieproces zijn in 2022 geëvalueerd. In 2023 nemen we een besluit over de aanbevelingen.

Wat gaan we hiervoor doen?

5.078 We moderniseren het subsidiebeleid

We formuleren uitgangspunten voor een gemeentebreed subsidiebeleid. Daarnaast zorgen we voor een minder kwetsbare wijze van behandelen van subsidieaanvragen. Deze wijze past bij de interne controleverplichting en de regels voor governance.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

Het voorbereidend onderzoek is eind 2022 afgerond, zodat we begin 2023 een besluit kunnen nemen over het vervolg.

5.079 Wij beoordelen of en hoe we de beleidsregel "Nadere regels leefbaarheidsbijdrage 2019-2022" kunnen continueren.

Deze beleidsregel loopt tot en met 2022. Zonder specifiek besluit loopt deze dan van rechtswege af. De Reserve Leefbaarheid is waardevol gebleken. Daarom beoordelen we de mogelijke continuering hiervan in samenhang met de modernisering van het subsidiebeleid.

Sowieso neemt het college en eventueel de raad vóór afloop van de looptijd een besluit over voorzetting van de regeling als het budget minder dan € 100.000 dreigt te worden. Dit zou in 2022 plaats kunnen vinden.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

Wij hebben besloten de Reserve Leefbaarheid te continueren tot en met 31 december 2024. U heeft hiervoor de benodigde middelen beschikbaar gesteld.

Beleidsindicatoren

Nr	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar waarop cijfer betrekking heeft	Cijfer Veere	Cijfer Zeeland	Beschrijving
16	Niet-sporters	%	RIVM - Zorgatlas	2020	56,4	56,8	Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Resultaat 2022
Baten				
5.1 Sportbeleid en activering	148	224	200	24
5.2 Sportaccommodaties	93	124	122	2
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	16	59	56	4
5.4 Musea	27	27	23	4
5.5 Cultureel erfgoed	92	86	81	5
5.6 Media	1	1	1	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	310	542	527	15
Totaal Baten	687	1.063	1.011	52
Lasten				
5.1 Sportbeleid en activering	1.127	1.204	1.126	78
5.2 Sportaccommodaties	903	911	984	-73
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	776	950	986	-36
5.4 Musea	479	610	622	-12
5.5 Cultureel erfgoed	564	601	539	62
5.6 Media	281	280	280	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.852	5.467	4.809	659
Totaal Lasten	8.982	10.023	9.345	678
Gerealiseerd resultaat	-8.294	-8.960	-8.335	-625

Financiële analyse

Hieronder treft u een overzicht per taakveld aan met afwijkingen groter dan € 25.000.

Taakveld	Resultaat	V/N
<u>Sportbeleid en activering</u> Op het taakveld is sprake van een overschot van € 54.000. - Dit wordt veroorzaakt doordat in 2021 te veel budget is doorgeschoven naar 2022. Dit leverde in 2021 een tekort op en in 2022 een overschot.	67	V
<u>Sportaccommodaties</u> Het taakveld heeft een tekort van € 75.100.		

Taakveld	Resultaat	V/N
- We hadden hogere personele- en energiekosten bij het gemeentelijk zwembad. - Er hebben extra uitgaven plaatsgevonden ten behoeve van de berekening van de sportvelden in de zomerperiode.	41 30	N N
<u>Cultuurpresentatie, -productie, - participatie</u> Er is sprake van een negatief resultaat van € 39.000. Dit tekort wordt voornamelijk veroorzaakt door uitbetaling van een Corona compensatie eind 2022. In de slotwijziging hadden we voorzien dat deze in 2023 betaald zou worden. In de eerste rapportage van 2023 laten we dit bedrag vrijvallen.	69	N
<u>Musea</u> Op het taakveld musea is sprake van een tekort van € 15.700. Er zijn geen bijzondere afwijkingen te melden.		
<u>Cultureel erfgoed</u> Dit taakveld geeft een voordelig saldo van € 57.900. <i>Stelpost energiebesparing</i> De stelpost is in 2022 nauwelijks ingezet voor incidentele uitgaven voor energiebesparingen. Een deel van dit overschot komt tot uiting op dit taakveld. Volgens afspraak is de onderuitputting van de stelpost toegevoegd aan de reserve maatschappelijke voorzieningen waardoor het effect heeft op het saldo van de jaarrekening. <i>Kerkenvisie</i> De kerkenvisie is nog niet afgerond. Hierdoor is een bedrag van € 21.500 nog niet aangesproken. We stellen voor dit door te schuiven naar 2023.	25 22	V V
<u>Media</u> Op dit taakveld is het resultaat vrijwel nihil. Er zijn ook geen bijzonderheden te melden.		
<u>Openbaar groen en (openlucht) recreatie</u> Het taakveld laat een overschot zien van € 643.900. <i>Recreatief zandfonds</i> Er is sprake van een intentie tussen de kustgemeenten en de provincie Zeeland voor de invoering van een recreatief zandfonds. Een uitvoeringsovereenkomst met Rijkswaterstaat is in 2022 nog niet gerealiseerd waardoor een bedrag van € 360.000 (Veers aandeel) over is. We stellen voor om dit budget door te schuiven naar 2023 zodat we uitvoering kunnen geven aan de zandsuppletie. <i>Minder uitgaven aan inhuur personeel</i> De lagere kosten hebben verschillende oorzaken. Dit komt door onder andere doordat aantal inhuurkrachten eerder zijn gestopt dan de oorspronkelijke einddatum. Tevens zijn er minder uren	360 95	V V

Taakveld	Resultaat	V/N
beschikbaar geweest dan begroot. Als laatste is er budget beschikbaar gesteld voor het inhuren van medewerkers, welke niet zijn gevonden. Per saldo hebben we een positief resultaat van € 95.000. <i>Dienstverleningsovereenkomst Orionis</i> Orionis kon niet aan de overeenkomst voldoen, omdat zij minder mensen hebben geleverd dan wat is afgesproken. Wat niet is geleverd, is niet betaald. Hierdoor hebben we € 27.000 minder aan kosten. <i>Speeltuinen en speelplaatsen</i> De vergunning voor de bouw van een nieuwe speeltuin in Westkapelle was eind 2022 nog niet in orde. Hierdoor heeft de gemeente de bijdrage ad. € 50.000 niet kunnen leveren. Daarnaast is er geld beschikbaar gesteld voor het vernieuwen van speeltoestellen in speeltuinen. Een deel van de levering vindt pas plaats in 2023. Voor bovenstaande hebben we voorgesteld om via resultaat bestemming budget in van totaal € 137.000 door te schuiven.	27 137	V V

Prioriteiten

In onderstaande tabel zijn de eenmalige prioriteiten weergegeven (x € 1.000)

Omschrijving prioriteit	Begroot	Realisatie Toelichting
Kijk op cultuur - Verhoging subsidie	30	30 -
Tijdelijke inhuur cluster groen/natuur	72	72 -
Overeenkomst brede combinatiefunctionaris	42	42 -
Investingsopdracht SSV 2022-2025 - Incidenteel	60	60 -

Investerings

Er zijn geen investeringen in relatie tot dit programma.

6. Sociaal Domein

Programma inleiding

We hebben belangrijke taken in het sociaal domein. Iedereen moet kunnen meedoen. Daarom helpen we onze inwoners die zorg en ondersteuning nodig hebben. Dit is bovendien onze wettelijke taak.

In het sociaal domein ligt er een grote uitdaging voor ons. Er ligt druk op het sociaal domein door oplopende kosten en een dreigend tekort aan personeel. Dit komt onder andere door ontwikkelingen waar de gemeente geen of nauwelijks invloed op heeft, zoals de vergrijzing van onze bevolking. De kans is hierdoor groot dat er in de komende jaren meer beroep gedaan wordt op de Wmo. Economische groei of krimp heeft een sterke invloed op het aantal mensen dat gebruik maakt van verschillende gemeentelijke voorzieningen in het sociaal domein. Waaronder de Participatiewet. Daarnaast moeten we kijken wat de midden en lange termijn gevolgen zijn van de coronacrisis. Ook op de wet- en regelgeving vanuit het Rijk kunnen we weinig tot geen invloed uitoefenen. Deze regelgeving is van grote invloed op de keuzes die we kunnen maken en onze financiële situatie. Een voorbeeld hiervan is het abonnementstarief. Sinds 1 januari 2019 betalen mensen binnen de Wmo een lage, maximale vaste eigen bijdrage van € 19,- per maand. Dit is niet kostendekkend. In het hele land zien we dat dit een aanzuigende werking heeft: er komen meer Wmo-aanvragen. Ook in de gemeente Veere lopen de kosten voor de Wmo enorm op. Voor Jeugdzorg ontvangen we extra rijksmiddelen.

Al deze ontwikkelingen en regelgeving zijn een gegeven. Als gemeente spelen we daar zo goed mogelijk. In onderstaande is beschreven hoe we met de trends en ontwikkelingen omgaan.

Eigen regie

We willen dat onze inwoners zoveel mogelijk regie hebben over hun eigen leven. Dit betekent onder meer dat we mensen vroegtijdig helpen om (zware) professionele zorg te voorkomen of uit te stellen. Om dit te bereiken ondersteunen we succesvolle preventieve voorzieningen. Het bevorderen van eigen regie vindt niet alleen plaats in het sociaal domein. In het programma Onderwijs, het programma Sport, Cultuur en Recreatie en het programma Volksgezondheid staan ook specifieke maatregelen die hieraan bijdragen. Zo worden er bijvoorbeeld taallessen aangeboden voor laaggeletterde inwoners en zorgen we ervoor dat inwoners veel kunnen bewegen/sporten. Dit alles draagt bij aan de gezondheid en zelfredzaamheid van onze inwoners, oftewel: hun eigen regie. De paragraaf *Maatschappelijke Voorzieningen* draagt ook bij aan eigen regie, door de gelegenheid van ontmoeting tussen inwoners te faciliteren. We maken een plan om de taken van MWW en Stichting Manteling toekomstbestendig te borgen, in samenwerking met de betrokken partijen.

Sturen op resultaat

Om tot goed beleid te komen, willen we het inzicht krijgen in de belangrijkste ontwikkelingen in het sociaal domein. Dit is essentieel om te begrijpen wat er gebeurt en om de goede maatregelen te nemen. Maatregelen waarvan we kunnen meten of ze opleveren wat we voor ogen hebben. Dit maakt sturen op resultaat mogelijk.

Goede toegang tot Wmo en Jeugdzorg.

We vinden het belangrijk dat de ouderen en de jongeren, die dat nodig hebben, de juiste zorg krijgen.

Sinds 1 januari 2020 organiseert de gemeente Veere haar eigen toegang tot Wmo en Jeugdzorg. De overgang is goed verlopen en we hebben goed zicht op de vragen en behoeftes van onze inwoners. Tegelijkertijd is er ruimte voor verbetering van kwaliteit en

effectiviteit in de zorg. We maken samenwerkingsafspraken met partners, we evalueren ondersteuningsdoelen met zorgaanbieders en spreken zorgaanbieders aan op resultaten.

Anticiperen op toekomstige ontwikkelingen

In het sociaal domein komen met regelmaat nieuwe grote en complexe vraagstukken naar voren. Van de toenemende druk op de jeugdzorg tot de zorg voor een nieuwe locatie van de Voedselbank. Mede daarom werken we vaak samen met andere Zeeuwse gemeenten. Ook hechten we bijvoorbeeld veel waarde aan de Walcherse samenwerking binnen Orionis.

Bij de samenwerking voor de gemeente Veere onze inwoners, onze toegang en onze lokale organisaties centraal. We zorgen daarom voor oplossingen die uitvoerbaar zijn.

Wat willen we bereiken?

D.6.01 Veerse inwoners doen zoveel mogelijk zelf en hebben zoveel mogelijk regie over hun eigen leven.

De gemeente Veere stimuleert, faciliteert en subsidieert organisaties in het preventieve veld om deze doelstelling te verwezenlijken. Daarbij is samenwerking tussen organisaties onderling een speerpunt. Dit in het belang van inwoners. Daarnaast hebben inwoners oog voor elkaar en helpen ze elkaar. Dat hoort bij een participerende samenleving en waarderen we van onze inwoners.

Vrijwilligers en mantelzorgers zijn een belangrijke aanvulling op de professionele zorg. Zij zorgen ervoor dat onze inwoners later, geen of in mindere mate professionele zorg nodig hebben. Via Welzijn Veere en Stichting Manteling ondersteunen we vrijwilligers en mantelzorgers. Dit zorgt ervoor dat onze inwoners later, geen of in mindere mate professionele zorg nodig hebben.

Kwaliteit

Verschillende organisaties (Welzijn Veere, Maatschappelijk Werk Walcheren (MWW), Stichting Manteling, zorgaanbieders) en onze eigen toegang staan dicht bij onze inwoners. Na de lockdown maatregelen in verband met Corona konden meer vormen van ondersteuning worden geboden aan inwoners om eigen regie te behouden. We zien dat de eigen regie en de zelfstandigheid redelijk stabiel blijft. Dit zien we ook terug in de laatste rapportage Sociaal Domein.

Wat gaan we hiervoor doen?

6.034 Welzijn Veere versterkt de onafhankelijke cliëntondersteuning (OCO).

De inwoner kan een beroep doen op ondersteuning die onafhankelijk is door zelf te kiezen waar hij/zij deze zoekt (professioneel of vrijwilliger). De inwoner wordt op een laagdrempelige en deskundige wijze ondersteund/geholpen met zijn/haar hulpvraag. Hij/zij kan hiervoor o.a. terecht bij de Vrijwillige Burgeradviseur en de onafhankelijk cliëntondersteuning van MWW. Welzijn Veere ontwikkelt samen met Orionis Walcheren, MWW en de Toegang Wmo/Jeugd (onafhankelijke cliëntondersteuning) door. We krijgen tot april 2022 (financiële) ondersteuning van het ministerie van VWS om aan de volgende vijf ontwikkelpunten te werken:

1. Werving en selectie van de vrijwilligers die de ondersteuning bieden;
2. Deskundigheid en scholing;
3. Samenwerking met andere betrokken partijen;
4. Vindbaarheid en bekendheid;
5. Ambassadeurschap en kennis delen.

Kwaliteit
Tijd
Geld

Welzijn Veere, Maatschappelijk Werk Walcheren, de toegang voor Wmo en Jeugdhulp, Orionis Walcheren en een extern communicatieadviseur hebben in 2021 onderzoek gedaan om in 2022 tot een verbeterplan te komen op de 5 genoemde punten. Er is gewerkt aan de 'klantreis', er zijn diepte interviews gehouden en er is gewerkt aan bekendheid en vindbaarheid. De Wmo-raad en de Sociale Cliëntenraad Walcheren werden betrokken in het onderzoek.

In het voorjaar van 2022 heeft de projectgroep een presentatie gegeven aan de klankbordgroep over de stand van zaken tot dusver. Er zijn keuzes gemaakt aangaande het communicatieplan dat verder uitgewerkt wordt in 2023.

6.044 We maken een plan om de taken van MWW en Stichting Manteling toekomstbestendig te borgen, in samenwerking met de betrokken partijen

In het sociaal domein moeten we altijd inspelen op de ontwikkelingen in het preventieve veld. Het is daarom goed om steeds te blijven kijken wat er op ons afkomt en hoe de gemeente Veere hier mee omgaat. MWW en Stichting Manteling spelen een heel belangrijk rol in ons preventief veld. De ondersteuning die zij onze inwoners bieden is van grote waarde. Om die reden willen we ons er van verzekeren dat deze ondersteuning geborgd blijft. In 2022 stellen we daar een plan voor op.

Kwaliteit
Tijd
Geld

We spraken met gemeente Middelburg, gemeente Vlissingen, Maatschappelijk Werk Walcheren (MWW) en Manteling over de toekomstige inrichting van Maatschappelijke Werk en Manteling. We haalden belangrijke informatie en mogelijkheden op voor besluitvorming in 2023.

6.045 Wij zorgen voor passende overeenkomsten voor het beheer en exploitatie van de welzijnsaccommodaties

Diverse overeenkomsten lopen af in 2022 en 2023. Daarnaast moet een aantal overeenkomsten in 2022 geëvalueerd worden.

Afhankelijk of de huidige exploitant door gaat of stopt moet er eventueel ook een werving van een nieuwe exploitant plaats vinden.

Dit hangt ook samen met eventuele keuze voor een andere beheer – en exploitatievorm voor onze welzijnsaccommodaties. Dit wordt vanuit het project MV getrokken.

Voor interne informatie:

Het gaat om de volgende overeenkomsten / situaties:

- Voorbereiden nieuwe exploitatieovereenkomst De Zandput Serooskerke per 1 juli 2022
- Afhankelijk van project Maatschappelijk Vastgoed voorbereiden nieuwe exploitatie overeenkomst Herijst Westkapelle per 30-9-2022
- Beoordelen continuering overeenkomst De Halve Maan Oostkapelle. (OpRu in 1^e instantie)
- Voorbereiden nieuwe overeenkomst De Couburg, Koudekerke per juli 2023
- evaluatie overeenkomst Vrouwenpolder per 1-8-2022
- Start voorbereiding nieuwe overeenkomst De Spil, Gapinge, per september 2023

 Kwaliteit
 Tijd
 Geld

Binnen diverse projecten maatschappelijk vastgoed van de gemeente Veere moet een passende beheervorm en beheerstructuur worden uitgewerkt. Het streven om hiervoor in de 2e helft van 2022 een algemeen afwegingskader vast te stellen is niet gerealiseerd. Dit heeft te maken met personele en bestuurswisselingen. Vanwege lopende zaken zijn de volgende situaties gerealiseerd.

Voor verenigingsgebouw De Zandput te Serooskerke hebben wij per 1 augustus 2022 een 2-jarige huur- en exploitatieovereenkomst gesloten met een nieuwe exploitant. De exploitatieovereenkomst voor Westkapelle Herijst hebben we verlengd voor een periode van 5 jaar, derhalve tot en met 30 september 2027. De exploitatieovereenkomst voor het verenigingsgebouw Vrouwenpolder hebben we verlengd tot en met 31 juli 2023 met de intentie om deze daarna met 5 jaar te verlengen.

Wij hebben met de gymnastiekvereniging Hygiëa een huur- en exploitatieovereenkomst afgesloten voor de kantine van sportzaal De Bellink voor de periode van 1 januari 2022 tot en met 31 maart 2023 of zoveel langer als nodig is; tot uiterlijk het moment dat de gemeente start met de sloop van de sportzaal.

6.046 We voeren actiepunten uit in navolging van het project Welzijn Wonen en Zorg en stellen bestaande activiteiten bij waar nodig.

Het project Welzijn Wonen en Zorg is in 2021 afgerond en met een aantal vervolgacties wordt het project geborgd in onze reguliere werkzaamheden. Verder zijn er bestaande activiteiten rondom Welzijn Wonen en Zorg die we bijsturen als dat nodig is. Volgend jaar zijn er een paar belangrijke aandachtspunten:

- Onze groep 80+ wordt ieder jaar groter. In 2040 is deze groep volgende huidige voorspellingen verdubbeld. In 2022 ontwikkelen we voor deze doelgroep een plan voor de toekomstige woonvoorzieningen. Dit is onderdeel van de Woonvisie.
- Eenzaamheid blijft een belangrijk vraagstuk. Van jong tot oud. We bekijken hoe de gemeente Veere, in samenwerking met maatschappelijke partijen, meer kan betekenen op dit onderwerp.
- Welzijn Veere, Zorgstroom, SVRZ, Zeeuwland, de Zeeuwse Bibliotheek en de gemeente Veere werken nu een aantal jaar samen aan het project dementievriendelijk Veere. Eind 2023 loopt het project af. In 2022 bekijken we daarom al hoe we na 2023 verder gaan met een dementievriendelijke omgeving.

 Kwaliteit
 Tijd
 Geld

U heeft het programma wonen aangenomen, waarin specifiek aandacht is voor oudere ouderen. Het project dementievriendelijk Veere was nog niet rijp voor evaluatie. Door de opvang van Oekraïense vluchtelingen konden de uitvoeringsorganisaties het project niet verder uitvoeren, nadat het in vorige jaren door corona stil heeft gelegen. Verdere uitvoering volgt in 2023.

Wat willen we bereiken?

D.6.02 We sturen binnen het sociaal domein op resultaten.

We zien de laatste jaren de kosten in het sociaal domein fors stijgen. Daarom ontwikkelen we een sturingsmodel voor het sociaal domein. Met dit model analyseren we de kosten, klantaantallen, aantallen in het preventieve veld en de klanttevredenheid. Op deze manier brengen we de ontwikkelingen op een aantal indicatoren in kaart. Deze ontwikkelingen zetten we af tegen een aantal algemene en voorspellende indicatoren, zoals de bevolkingsontwikkeling.

Vervolgens verklaren we de ontwikkelingen en sturen we gericht op effectief beleid, klanttevredenheid/kwaliteit en kosten. Dit alles doen we in samenwerking met onze externe partners als zorgaanbieders, leveranciers en adviesraden.

Kwaliteit

We stelden de rapportage sociaal domein over 2022 op. Hieruit blijkt geen directe noodzaak tot bijsturen. Toch namen we een aantal maatregelen die tot een verwachte kostenbesparing gaan leiden, bijvoorbeeld op het gebied van collectieve jeugdzorgarrangementen. Ook maakten we afspraken met huisartsen en scholen om de samenwerking verder te intensiveren. Hiermee spelen we in op mogelijke ontwikkelingen die zich binnen het sociaal domein gaan afspelen. We constateerden dat een halfjaarlijkse rapportage geen compleet beeld geeft en dat we overgaan op een jaarlijkse rapportage.

Wat gaan we hiervoor doen?

6.037 We rapporteren op basis van vastgestelde indicatoren, verbeteren de rapportage en sturen gericht bij.

We vergelijken de werkelijke klantaantallen en kosten jeugdzorg en Wmo met de raming. Het verschil analyseren en verklaren we. Op deze manier kunnen we gericht bijsturen. We verzamelen ook gegevens van preventieve activiteiten. Deze betrekken we bij de analyse, met als centrale vragen:

1. Leidt meer inzet op preventie tot een daling van het beroep op zorg?
2. Welke preventieve maatregelen zijn effectief?
3. Hoe kunnen preventieve activiteiten en zorg elkaar versterken?
4. We schatten vervolgens het toekomstige beroep op zorg in.

We blijven de rapportage stap voor stap ontwikkelen. We hebben ons als doel gesteld om waardevolle indicatoren vanuit sport, onderwijs en cultuur toe te voegen. Het gaat daarbij altijd om indicatoren die inzicht geven in preventie.

In 2023 vullen we de rapportage aan met onderwijs, vanwege de sterke connectie tussen onderwijs en jeugdzorg. Denk daarbij aan het onderwijsachterstandenbeleid (OAB), waarbij voor- en vroegschoolse educatie (VVE) zeer belangrijk is. Door de inzichten van onderwijs en jeugdzorg aan elkaar te linken, verwachten we ook de gezamenlijke opgaven en kansen beter in beeld te krijgen.

Verder verkennen we de mogelijkheden om indicatoren op het gebied van sport en cultuur toe te voegen.

Orionis wordt niet meegenomen in deze rapportages. We informeren de raad apart over de ontwikkelingen rond Orionis. Wel zoeken we beleidsmatig zoveel mogelijk de verbinding tussen Orionis en de andere aspecten van het Sociaal domein.

 Kwaliteit
 Tijd
 Geld

We verzamelden gegevens en maakten hier een analyse op voor de rapportage Sociaal Domein 2022. De rapportage bespraken we met de Wmo-raad en enkele organisaties uit het voorliggende veld. Uit de conceptrapportage blijkt dat we over het algemeen financieel in controle zijn, dat de beleids- en uitvoeringsdoelen worden gehaald en dat de klanten tevreden zijn. Bij twee kaders is er ruimte voor verbetering/doorontwikkeling. We concludeerden dat een halfjaarlijkse rapportage niet van meerwaarde is en bovendien niet compleet kon worden gemaakt. We deelden u mee dat we daarom voortaan overgaan op een jaarlijks rapportage.

6.047 We voeren het nieuwe klanttevredenheidsonderzoek periodiek uit.

Klanttevredenheid en zorgevaluaties zijn belangrijke maatstaven voor het meten van de effectiviteit van het beleid. Voor de Wmo en jeugdzorg breiden we het landelijk verplichte onderzoek uit om een betrouwbare indicator te ontwikkelen. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek, sturen het college en de raad op het beleid. In 2023 starten we met dit nieuwe onderzoek.

Orionis is in 2022 gestart met haar klanttevredenheidsonderzoek. De eerste resultaten worden nog in 2022 aan de raad gestuurd. Ook in 2023 worden klanttevredenheidsonderzoeken afgenomen.

 Kwaliteit
 Tijd
 Geld

We gingen in zee met een organisatie die ons ondersteunt bij het nieuwe klanttevredenheidsonderzoek Wmo en Jeugdhulp. Het idee achter het nieuwe onderzoek is dat we vaker en gericht een uitvraag kunnen doen aan onze inwoners, en dat we een hogere respons krijgen. We stelden vragenlijsten op en richtten het systeem zo in dat we deze vragenlijsten gemakkelijk kunnen uitzetten. Dit alles ter voorbereiding op de start van het nieuwe klanttevredenheidsonderzoek vanaf januari 2023.

Orionis heeft in de eerste helft van 2022 zijn eerste klantenonderzoek gedaan. De respondenten waardeerden de dienstverlening met een 7,9. Naast positieve punten kwamen er ook aandachtspunten naar voren. De uitkomsten worden gebruikt om de dienstverlening verder te verbeteren.

Wat willen we bereiken?

D.6.03 De toegang stuurt op effectiviteit en kwaliteit van ondersteuning in de Wmo en Jeugdzorg.

Een hoge kwaliteit en effectiviteit van ondersteuning vinden we belangrijk. Onder kwaliteit verstaan we dat klanten de zorg krijgen die aansluit op hun behoeftes. Onder effectiviteit verstaan we dat klanten de juiste hoeveelheid ondersteuning krijgen: niet te weinig, niet te veel. Ook hebben we het snel door als bepaalde ondersteuning niet bereikt wat we voor ogen hebben. Het is de rol van de toegang op beide aspecten te sturen.

 Kwaliteit

Er is structurele afstemming met contractbeheer (SWVO) om signalen te bespreken en de effectiviteit en kwaliteit van zorg in de gaten te houden. Het contract is verbreed, waardoor SWVO nu ook het contractbeheer voor de trapliften op zich neemt. We onderzochten of we qua contractbeheer nog meer kunnen onderbrengen bij het SWVO.

Toegang en beleid spraken elk kwartaal met de Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland (IJZ). Wekelijks besprak de toegang casuïstiek en werd indien nodig geschakeld met beleidsmedewerkers, SWVO of IJZ over signalen met betrekking tot zorgaanbieders. Eind 2022 werd de knoop doorgehakt om de gezamenlijke Zeeuwse aanpak van zorgfraude vanaf 2023 te intensiveren.

We vroegen tijdens zorgevaluaties aan aanbieders om een evaluatierapportage aan te leveren. Door eenduidige registratie kunnen we straks nog meer gegevens verzamelen waardoor we hier een doorontwikkeling in kunnen maken.

Wat gaan we hiervoor doen?

6.040 We sturen op ondersteuningsdoelen via de zorgevaluaties en spreken aanbieders aan op het bereiken van doelen/resultaten.

We sturen hierdoor op kwaliteit van de ondersteuning en het sneller/beter behalen van ondersteuningsdoelen. We verwachten dat hiermee het percentage (deels) behaalde ondersteuningsdoelen stijgt. We rapporteren hoeveel ondersteuningsdoelen (deels) behaald zijn en niet behaald zijn. We rapporteren jaarlijks onze metingen. In 2023 evalueren we de methodiek en stellen deze indien nodig bij.

Kwaliteit

Tijd

Geld

De toegang nam regelmatig contact op met zorgaanbieders en voerde op klantniveau zorgevaluaties uit. Daarmee hadden we als doel dat we konden monitoren of een ondersteuningsdoel door de zorgaanbieder werd behaald. Voor die monitoring pasten we het registratiesysteem aan. We voerden een uniforme werkwijze in voor de consulenten, zodat er eenduidig wordt geregistreerd. We concludeerden dat zorg (Wmo) vaak langdurig wordt ingezet omdat beperkingen veelal niet meer afnemen (grote hoeveelheid ouderen). We kregen meer inzicht op de doorstroom richting Wet Langdurige Zorg (Wlz), waardoor we beter kunnen sturen op de benodigde zorg vanuit de juiste wet. De conclusies hebben we aan u gepresenteerd in de rapportage sociaal domein.

6.041 We werken nauw samen met zorgaanbieders en partners in het voorliggende (preventieve) veld om hulp of zorg zo laagdrempelig mogelijk te maken.

We streven naar laagdrempelige zorg voor onze inwoners, hierbij werken we samen werken met bepaalde partners zoals Welzijn Veere en Zeeuwse Zorgschakels. En houden we ook rekening met bepaalde doelgroepen, zoals dementerenden. Ook willen we dat ze gebruik van preventieve voorzieningen zo veel als mogelijk benutten. En met een verbeterde samenwerking vinden klanten hun weg naar passende (voorliggende) ondersteuning. De (informele) afspraken die we maken leggen we vast en passen we bij evaluatie aan. We richten ons op integratie van werkwijzen in plaats van samenwerking. Inwoners moeten niets merken van een overdracht van de ene naar de andere organisatie.

Kwaliteit

Tijd

Geld

De toegang vroeg bij het klantcontact naar de eigen mogelijkheden van de inwoners en wees op de mogelijkheden van preventieve voorzieningen. We voerden gesprekken met huisartsen, de praktijkondersteuner jeugd en andere preventieve organisaties om te kijken hoe we de bekendheid van deze organisaties kunnen vergroten. Als een dergelijke voorziening het meest passend was, werd naar de desbetreffende organisatie die deze voorziening aanbood doorverwezen. Op deze manieren voorkwamen we de inzet van

duurdere (zorg)voorzieningen. We probeerden de werkprocessen van de toegang en de preventieve organisaties meer op elkaar af te stemmen.

Wat willen we bereiken?

D.6.04 We anticiperen in Zeeuws verband op grote toekomstige ontwikkelingen in het Sociaal Domein.

We werken samen met andere Zeeuwse gemeenten om zorg en ondersteuning beter te organiseren en de decentralisatie van taken voor te bereiden. Ook spelen we in op grote ontwikkelingen, zoals de decentralisatie Beschermd Wonen en het verkorten van de veiligheidsketen jeugdzorg. We zorgen voor oplossingen die uitvoerbaar zijn voor onze toegang en lokale organisaties.

Kwaliteit

Op de beleidsterreinen jeugdzorg, volksgezondheid en beschermd wonen stemden we Walchers én Zeeuws af hoe we omgaan met grote ontwikkelingen. Dit doen we na overleg met onze lokale toegang, zodat de uitvoering werkbaar is. We committeerden ons als gemeente aan de doelstellingen van de Zeeuwse Zorg Coalitie, namelijk het toegankelijk houden van de zorg in Zeeland. Verschillende deelonderwerpen worden verder uitgewerkt. We maakten Walchers afspraken over verschillende collectieve jeugdvoorzieningen. In Zeeuws verband zijn de eerste stappen gezet richting een hernieuwde Regiovisie op het gebied van jeugdzorg.

In 2022 werd bekend dat de samenwerking tussen de Walcherse gemeenten en Maatschappelijk Werk Walcheren (MWW) en stichting Manteling anders wordt ingericht. We bekijken wat dit betekent voor de Veerse inwoners.

Wat gaan we hiervoor doen?

6.027 We nemen deel aan de Gemeenschappelijke Regeling Orionis Walcheren.

Orionis Walcheren is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Middelburg, Veere en Vlissingen. Ze is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet, schuldhulpverlening en het minimabeleid op Walcheren. Dat houdt onder andere in dat zij mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar (zo regulier mogelijk) werk begeleidt en helpt bij hun ontwikkeling. Ook neemt Orionis de uitvoering van diverse ad hoc-maatregelen ter hand. Mogelijk evalueren we de Gemeenschappelijke Regeling Orionis.

Kwaliteit

Tijd

Geld

De derde en de vierde begrotingswijziging 2022 is op 19 december door het algemeen bestuur van Orionis besproken. De uitkomst is dat de positieve zienswijze die uw raad heeft gegeven niet volledig is overgenomen. De volgende onderdelen zijn goedgekeurd: Leefgeld Oekraïne, Energietoeslag (beide inclusief de uitvoeringskosten en de daarbij behorende rijksvergoeding). De verhoging van de inzet voor Vroegsignalering en verhoging van de kosten voor de bijzondere bijstand. De onderdelen die zijn goedgekeurd, vormen nu de derde begrotingswijziging.

6.033 Wij bereiden ons voor op de decentralisatie van Beschermd Wonen.

Deze maatregel gaat over de verplaatsing van taken naar de gemeente. We bereiden ons in Zeeuws verband hierop voor. Door de taken op het gebied van Beschermd Wonen te decentraliseren wordt het aanbod Beschermd Wonen verbeterd en kunnen we meer

passende voorzieningen voor cliënten organiseren. De decentralisatie gaat definitief per 2024 in. Begin 2022 is de Regiovisie Beschermd Wonen vastgesteld, waarin een aantal stappen zijn beschreven ter voorbereiding hierop. Deze stappen voeren we tot die tijd uit. De lokale toegang dient al als eerste aanspreekpunt voor cliënten. Zo doen we ervaring op door al in de geest van de nieuwe situatie te werken.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

We werkten samen met de andere Zeeuwse gemeenten in de voorbereiding van de doordecentralisatie. Naar verwachting gaat de doordecentralisatie en het woonplaatsbeginsel per 2024 in. Sinds 1 januari 2022 komen de aanvragen Beschermd Wonen direct bij de toegang Wmo en Jeugd binnen en is ervaring opgedaan met de nieuwe werkwijze. We hebben meerdere aanvragen gehad en de deskundigheid op dit gebied is goed gebleken.

In Walchers verband maakten we stappen met het project Weer Thuis, waarin we de samenwerking zoeken met zorgaanbieders en woningcorporaties. Het doel hiervan is de instroom in Beschermd Wonen beperken en de doorstroom en uitstroom bevorderen. Het berichtenverkeer is verder doorontwikkeld.

6.048 We sluiten aan bij het Zeeuwse onderzoek naar versnelling en verbetering van de veiligheidsketen binnen de jeugdhulp.

Het project Vaart in Veiligheid gaat over het verkorten van de jeugdbeschermingsketen. Dit doen we door de betrokken organisaties Veilig Thuis, de Gecertificeerde Instellingen (zoals Intervence) en de Raad voor de Kinderbescherming beter en eerder te laten samenwerken met de gemeentelijke toegangen. Dit moet wachtlijsten verkorten of zelfs voorkomen, én de veiligheid van jeugdigen verbeteren. Vanwege de ontwikkelingen bij Intervence gedurende 2020/2021 hebben de 3 pilots Vaart in Veiligheid vertraging opgelopen. Het experiment heeft een doorstart gemaakt met één pilotgemeente, waar alle Zeeuwse gemeenten casuïstiek voor kan aandragen. In Zeeuws verband bepalen we eind 2022 of deze werkwijze vervolgen en naar de andere gemeenten uitrollen.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

De provincie Zeeland is aangewezen als één van de landelijke proeftuinregio's voor het verkorten van de jeugdbeschermingsketen. Gemeente Tholen heeft in 2022 voor de regio Zeeland de rol van pilotgemeente op zich genomen. Het projectteam is van start gegaan maar heeft na een tijd geconcludeerd dat de huidige werkwijze niet werkt. Er is eind 2022 besloten om de pilot verder door te ontwikkelen en opnieuw een pilotgemeente te bepalen. Dat zal in 2023 verder worden uitgewerkt.

Beleidsindicatoren

Nr	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar waarop cijfer betrekking heeft	Cijfer Veere	Cijfer Zeeland	Beschrijving
17	Banen	per 1.000 inw 15-64jr	CBS/ LISA	2021	743,5	797,8	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
18	Jongeren met een delict voor rechter	%	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	2019	1,0	1,0	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
19	Kindern in een uitkeringsgezin	%	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	2021	3,0	5,0	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
20	Netto arbeidsparticipatie	%	CBS - Arbeidsdeelname	2022	70,4	71,0	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.
21	Werkloze jongeren	%	CBS - Jeugd	2021	1,0	2,0	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).
22	Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inw 18jr eo	CBS - Participatie Wet	2021	147,7	302,2	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.
23	Lopende reïntegratievoorzieningen	per 10.000 inw 15-65jr	CBS - Participatie Wet	2020	31,5	203,6	Het aantal reïntegratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar
24	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	2022	8,5	12,2	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.
25	Jongeren met jeugdbescherming	%	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	2022	1,1	1,3	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
26	Jongeren met jeugdreclassering	%	CBS - Beleidsinformatie Jeugd	2022	Nb	0,3	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).
27	Clënten met een maatwerkarrangement WMO	per 10.000 inw	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO	2022	480,0	624,0	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 180 deelnemende gemeenten.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Resultaat 2022
Baten				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	106	279	3.658	-3.379
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	66	37	37	0
6.3 Inkomensregelingen	2.653	2.075	1.675	401
6.4 WSW en beschut werk	0	0	0	0
6.5 Arbeidsparticipatie	0	0	0	0
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	4	4	5	-1
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	100	70	116	-46
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0
Totaal Baten	2.929	2.466	5.491	-3.025
Lasten				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.332	2.612	3.473	-861
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.062	1.499	1.625	-126
6.3 Inkomensregelingen	4.041	4.373	3.882	491
6.4 WSW en beschut werk	1.309	1.334	1.243	91
6.5 Arbeidsparticipatie	1	1	1	0
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	528	521	443	78
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	4.581	2.817	4.180	-1.363
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	4.294	3.119	3.501	-382
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	31	31	33	-2
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	794	1.470	814	655
Totaal Lasten	18.973	17.777	19.195	-1.419
Gerealiseerd resultaat	-16.044	-15.310	-13.704	-1.606

Financiële analyse

Hieronder treft u een overzicht per taakveld aan met afwijkingen groter dan € 25.000.

Taakveld	Resultaat	V/N
<u>Samenkracht en burgerparticipatie</u> Op dit taakveld zien we een overschot van € 2.517.300. Dit wordt veroorzaakt door de bekostigingsregeling van de opvang ontheemde Oekraïners. Gemeente Veere heeft minder kosten gemaakt dan dat er aan rijksmiddelen is ontvangen, waardoor dit overschot is ontstaan.	2.517	V
<u>Wijkteams, geëscaleerde zorg 18- en maatwerkdienstverlening 18- (jeugd)</u> Op deze taakvelden is per saldo sprake van een overschot van € 143.000. <i>Netwerkberaden en vervoersvoorzieningen</i> Overschot wordt veroorzaakt doordat er in 2022 minder kosten gemaakt zijn voor netwerkberaden en vervoersvoorzieningen jeugd.	87	V
<i>Subsidie overige instellingen</i> Dit betreft het budget voor financiering van jeugdzorg trajecten bij Juvent en de bijdrage voor social pensions. In 2022 hebben we met beide niet te maken gehad. Hierdoor hebben we in 2022 geen kosten gemaakt en blijft het budget nu over.	37	V
<u>Inkomensregelingen en arbeidsparticipatie</u> Op dit taakveld zien we een overschot van € 90.300. Dit wordt veroorzaakt doordat de mutaties vanuit de jaarrekening Orionis pas in de Veerse begroting 2023 verwerkt worden. De budgetten zijn wel aangepast maar de realisatie niet. Om deze reden is er op dit moment een overschot, maar zal dit in 2023 leiden tot een tekort.	90	V
<u>Maatwerkvoorzieningen, maatwerkdienstverlening 18+ en geëscaleerde zorg 18+ (WMO)</u> Op dit taakveld zien we een overschot van € 91.300. Dit wordt veroorzaakt doordat de mutaties vanuit de jaarrekening Orionis pas in de Veerse begroting 2023 verwerkt worden. De budgetten zijn wel aangepast maar de realisatie niet. Om deze reden is er een overschot in 2022, maar zal dit in 2023 leiden tot een tekort.	91	V

Prioriteiten

Er zijn geen prioriteiten in relatie tot dit programma.

Investerings

Er zijn geen investeringen in relatie tot dit programma.

7. Volksgezondheid en milieu

Programma inleiding

We dragen zorg voor een veilige, schone, gezonde en duurzame leefomgeving, die zo is georganiseerd en ingericht dat we ook gezond blijven. Inwoners van Veere groeien gezond op en worden vitaal oud. Primair doen we dat door bronnen die mogelijke gezondheidsrisico's kunnen vormen weg te nemen. Secundair door een gezonde levensstijl te stimuleren, het uitvoeren van wettelijke taken (door de GGD) en in te zetten op een duurzame leefomgeving.

De primaire taak voeren we uit door het inzamelen van afvalstoffen en afvalwater maar ook de lijkbezorging goed te regelen. We zorgen ervoor dat onze bodem en lucht schoon blijven. De secundaire taak door de leefomgeving zo in te richten dat toekomstige risico's worden voorkomen. Hierbij zetten we onder andere in, binnen onze mogelijkheden, op het zoveel mogelijk voorkomen van verdere klimaatveranderingen en het anticiperen op de effecten van klimaatverandering. Maar ook door de gezondheid van onze inwoners en de bedreigingen daarvan te laten monitoren en bewaken door de GGD. Ook zetten we in op preventie en voorlichting.

De belangrijkste thema's binnen dit beleidsveld zijn; afvalinzameling, riolering, lijkbezorging, gezond leven, klimaatadaptatie, lucht, geluid en bodem. Het thema duurzaamheid raakt ook in belangrijke mate aan dit programma. Gezien het grote belang wat we aan dit thema hechten is er een aparte paragraaf duurzaamheid.

Afvalinzameling

Samen met andere Zeeuwse gemeenten werken we effectief en efficiënt samen aan afvalinzameling.

De landelijke overheid bevordert de overgang naar een circulaire economie. Met een circulaire economie bedoelen we dat we alles wat we gebruiken of verbruiken, ook kunnen hergebruiken. De landelijke doelstelling is dat de gemeenten vanaf 2020 75% van het huishoudelijk afval scheiden. De centrale overheid neemt naast stimuleringsmaatregelen ook belastingmaatregelen. Hierdoor nemen de kosten van afvalinzameling toe.

Als gemeente stimuleren we de afname van de hoeveelheid afval en hergebruik van reststoffen. Ons doel is om de hoeveelheid restafval te verminderen naar 125 kg per inwoner per jaar in 2022. Dit doen we onder andere door de invoering van een gedifferentieerd tarief (diftar) in 2022 en blijvend aandacht besteden aan de bewustwording bij inwoners en bezoekers. Voor specifieke knelpunten als incontinentiemateriaal, luiers en groenafval op vakantieparken zoeken we in 2022 maatwerkoplossingen.

Riolering

Om afvalwater af te voeren dragen we zorg voor een goed functionerend rioolstelsel. De kosten voor het onderhoud en de verbetering van het rioolstelsel blijven stijgen als gevolg van klimaatverandering en prijsstijgingen. Verbeteringen aan het stelsel zijn nodig om de kans op wateroverlast door klimaatverandering te verkleinen. Een groot deel van ons bestaande rioolstelsel is aangelegd in de jaren '50 en '60 van de vorige eeuw en komt aan het einde van hun levensduur. We zien dus een piek aankomen in renovatie van ons bestaande rioolstelsel.

We proberen de werkzaamheden aan het riool zoveel mogelijk te combineren met andere werkzaamheden in de openbare ruimte als wegonderhoud, onderhoud aan kabels en leidingen. Afgelopen jaar maakten we daarom een integrale visie openbare ruimte (IVOR). Meer hierover leest u in de paragraaf kapitaalgoederen.

Lijkbezorging

Onze begraafplaatsen zijn goed toegankelijk, voldoen aan ons beheerniveau en er is voldoende grafruimte voor de komende 25 jaar.

Een uitgangspunt in de nota is dat de begraafplaatsen niet kostendekkend hoeven te zijn. De begraafplaatsen zijn fraaie groene parken die niet alleen van belang zijn voor de directe nabestaanden maar ook bijdragen aan de kwaliteit van de openbare ruimte. In 2022 gaan we de capaciteit van de begraafplaats Oostkapelle uitbreiden. Ook gaan we de nota begraafplaatsen herzien.

Gezond leven

Het aandeel ouderen op de totale populatie neemt toe (vergrijzing). Mensen worden ouder dan voorheen. Daarbij komt dat het aandeel volwassenen tussen de 20 en 65 afneemt. In de beleidsstukken gaan we in op de effecten die dit heeft op de volksgezondheid.

Ouderen blijven langer actief en langer zelfstandig thuis wonen. Omdat het aandeel ouderen stijgt, zijn er meer inwoners met gezondheidsproblemen. Het aantal mensen met overgewicht en chronisch zieken neemt toe en daarmee ook de kosten (zie ook programma 6; Sociaal Domein). Tegelijkertijd neemt de aandacht voor gezond leven toe. Onderwijs, ondernemers en overheid werken steeds meer samen op dit vlak. In 2022 gaat de nieuwe lokale nota Volksgezondheid in, die een looptijd heeft van vier jaar. We spelen daarin in op de maatschappelijke ontwikkelingen. Positieve gezondheid wordt een kernpunt van deze nota.

De wettelijke taken die we als gemeente hebben op het gebied van Volksgezondheid, zijn belegd bij GGD Zeeland. Dat zijn bijvoorbeeld Forensische Geneeskunde, infectie- ziektebestrijding (Rijksvaccinatieprogramma) en de jeugdgezondheidszorg. Wat we als gemeente verder nog willen bereiken, staat beschreven in de lokale nota Volksgezondheid.

Verder krijgt het onderwerp Gezondheid een grote rol in de nog op te stellen Omgevingsvisie.

Wat willen we bereiken?

D.7.01 In 2022 produceren we maximaal 125 kilogram restafval per inwoner (gecorrigeerd vanwege invloed toerisme) .

We houden ons aan de visie van het programma "Van Afval Naar Grondstof" (VANG). Het programma VANG is ontwikkeld voor gemeenten om de inzameling en recycling van huishoudelijk afval te verbeteren. We produceerden in 2020 nog 205 kilogram restafval per inwoner. Deze hoeveelheid is gecorrigeerd vanwege invloed toerisme. De VANG doelstelling is om nog maximaal 100 kg restafval per inwoner te produceren. Wij denken dat 100 kg per inwoner nog niet haalbaar is en zetten voor 2022 in op 125 kg per inwoner. Een beter afvalscheiding draagt bij aan een duurzaam milieu. Bruikbare afvalstromen leveren geld op.

Kwaliteit

Uit de 1e diftar evaluatie is gebleken dat we zeker richting de 125 Kg per inwoner gaan. In 2022 is ook besloten toegangscontroles op de milieustraat in te voeren. Dit gaat de afvalstroom van bedrijfsafval ten op zichte van huishoudelijk afval ook verminderen. Illegale afval stort in ondergrondse restafval containers trachten we ook te verminderen door deze containers beter af te sluiten.

In 2023 gaan we de Pilot van GFE/GFT scheiden uit de verzamelcontainers ook starten, dit gaat ook helpen de restafval stroom te verminderen.

Wat gaan we hiervoor doen?

7.024 We zetten een voorlichtingscampagne op om een betere afvalscheiding te realiseren en verontreiniging van deze stromen terug te dringen.

De invoering van diftar zorgt ervoor dat bewoners en toeristen steeds meer plastic-en metalen verpakkingen en drankenkartons (PMD) gescheiden inleveren. Helaas is kwaliteit van de ingeleverde materialen niet voldoende door aanwezigheid van verontreiniging.

Kwaliteit

Tijd

Geld

Na de resultaten van de 1e evaluatie Diftar zijn we eind 2022 gestart met een plan van aanpak, hoe we de communicatie voor afval-grondstoffen kwaliteit het beste kunnen aanpakken. We doen dit samen met NedVang (landelijke organisatie belast met het verwerken van PMD-afval). In 2023 voeren we het plan van aanpak uit.

7.030 We evalueren de resultaten van het eerste half jaar na invoering diftar.

Met ingang van 1 januari 2022 voeren we een gedifferentieerd tariefstelsel in op basis van aanbiedfrequentie restafval voor aansluitingen met minicontainers. Het doel is te komen tot een betere afvalscheiding.

Kwaliteit

Tijd

Geld

De evaluatie van het eerste halfjaar heeft plaats gevonden. De cijfers zijn bemoedigend. In de loop van 2023 evalueren we het eerste jaar.

7.031 We doen een pilot om scheiding van groente, fruit en tuinafval (GFT) mogelijk te maken bij woningen die zijn aangewezen op een verzamelcontainer

We onderzoeken aan de hand van een pilot hoe burgers in recreatiewoningen op een park die zijn aangewezen op een verzamelcontainer het gft gescheiden kunnen inleveren. Welk park dit wordt is nog niet bekend.

Kwaliteit

Tijd

Geld

We hebben een park bereid gevonden om een proef met ons te draaien. Deze proef is niet gestart in 2022 ,maar start in 2023.

Wat willen we bereiken?

D.7.02 In de gemeente verwerken we afval in samenwerkingsverband effectief en efficiënt.

Wij zijn samen met de andere Zeeuwse gemeenten deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling OLAZ. Het OLAZ behartigt de belangen van de Zeeuwse gemeenten op het gebied van afvalverwijdering en -verwerking. Samenwerking levert schaalvoordelen op en zorgt voor kostenbesparing. Zie paragraaf verbonden partijen.

Kwaliteit

We nemen actief deel aan de GR OLAZ. Binnen de GR zijn in 2022 afspraken gemaakt om de hoeveelheid restafval verder te verminderen. De belangrijkste stap die genomen is, is

het opstellen van een toekomstvisie voor milieustraten en als uitvloeisel daarvan de invoering van toegangscontrole op de milieustraten in 2023.

Wat gaan we hiervoor doen?

7.015 We dienen zienswijzen in op het beleidsprogramma en de begroting van het OLAZ.

Het OLAZ stelt elke bestuursperiode een beleidsprogramma en elk jaar een begroting vast. We kijken daarbij dat kosten van verwerking van afval beperkt blijven. Door zienswijzen in te dienen oefenen we invloed uit op het beleidsprogramma en de jaarlijkse begrotingen.

Zie ook paragraaf verbonden partijen OLAZ.

Kwaliteit

Tijd

Geld

De jaarrekening 2021, de begrotingswijziging 2022 en de ontwerp-begroting 2023 zijn behandeld in de raad van 2 juni 2022. Het Algemeen bestuur OLAZ heeft op 30 juni 2022 ingestemd met de jaarstukken.

Wat willen we bereiken?

D.7.03 Ons rioolbeheer voldoet aan het afgesproken niveau.

In het verbreed gemeentelijk rioleringsplan 2020-2023 (vGRP) hebben we onze afspraken vastgelegd over het beheerniveau. In de paragraaf kapitaalgoederen kunt u hier meer over lezen. Hier vindt u per beheerplan informatie over:

- het beheer niveau,
- de actualiteit van de beheerplannen,
- het beschikbare budget,
- de voortgang

Wijken we af van de afspraken in de beheerplannen en zijn er maatregelen nodig dan nemen we die op onder deze doelstelling.

Kwaliteit

Ons rioolbeheer voldoet aan het afgesproken niveau.

Wat gaan we hiervoor doen?

7.019 We voeren het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2020-2023 uit.

In ons rioleringsplan hebben we exploitatie- en investeringsbudgetten opgenomen. Deze budgetten gebruiken we om ons rioolstelsel op niveau te houden en we nemen maatregelen om de kans op wateroverlast te verkleinen. Zie ook de paragraaf kapitaalgoederen.

Kwaliteit

Tijd

Geld

In 2022 ronden we de volgende rioolwerkzaamheden af:

- Duinweg in Zoutelande
- Oranjeplein in Zoutelande
- Kapellestraat in Veere

We startten in 2022 met rioolwerkzaamheden in:

- Dorpsdijk in Vrouwenpolder
- Europaplein in Westkapelle
- Dorpsplein in Koudekerke
- Cithershillsingel in Koudekerke

Daarnaast hebben we door slimme investeringen in nieuwe technieken het stelsel minder storingsgevoelig en energiezuiniger gemaakt. De kwaliteit van onze riolering is op peil.

Wat willen we bereiken?

D.7.04 In 2050 is de openbare ruimte minder kwetsbaar voor de gevolgen van klimaatverandering.

We zien een toename in extreme neerslag, grotere kans op hittegolven, langdurige droogte en een toename van het overstromingsrisico. In 2050 moet onze ruimte zodanig ingericht zijn dat extreem weer niet leidt tot grote schade of maatschappelijke ontwrichting.

Kwaliteit

Bij elke ingreep in de openbare ruimte houden we rekening met klimaatadaptatie.

Wat gaan we hiervoor doen?

7.026 We zorgen voor meer beschikbaar zoetwater voor onze sportvelden.

Door lange, droge zomers hebben we (te) weinig zoetwater voor onze sportvelden. We onderzoeken mogelijkheden om meer zoetwater beschikbaar te hebben in tijden van droogte.

Kwaliteit

Tijd

Geld

In 2021 is een start gemaakt met het project en is een proefopstelling gerealiseerd. Door langdurige ziekte is er in 2022 nog geen vervolg aangegeven. In 2023 pakken we dit weer op.

7.027 We halen verharding uit onze openbare ruimte en vormen het om naar groen.

Steeds vaker hebben we te maken met extreme weersomstandigheden, hevige neerslag en hete temperaturen. In snel tempo verdwijnen veel plant- en diersoorten. Uit diverse onderzoeken blijkt dat vooral de toename van verharding negatieve effecten heeft op het welbevinden van mens, dier en natuur. Waar mogelijk vervangen we stenen door groen. Deze vergroening geeft een extra bijdrage aan de biodiversiteit in de openbare ruimte. Er wordt gekeken waar mogelijk meer schaduwplekken gecreëerd kunnen worden in de openbare ruimte. We doen dit in overleg met onze inwoners.

Kwaliteit

Tijd

Geld

In 2022 vormden we verharding om naar groen.

- J. Vaderstraat in Meliskerke (300 m²)
- Roompotstraat in Zoutelande (150 m²)
- Singel in Domburg (100 m²)

7.028 We stellen een klimaatadaptatie strategie Veere op.

De klimaatadaptatie strategie Zeeland is in 2021 opgesteld. We gebruiken dit document als basis voor onze klimaatadaptatie strategie Veere. Dit is als input gebruikt voor de integrale visie op de openbare ruimte (IVOR). In de IVOR is onze klimaatadaptatiestrategie omschreven en beschrijven hoe we met klimaatverandering omgaan. We werken dit in 2022 verder uit in de sectorale beheerplannen.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

De klimaatstrategie Veere heeft een plaats gekregen in de IVOR (Integrale Visie Openbare Ruimte). Deze visie is in oktober 2021 vastgesteld door de raad.

Wat willen we bereiken?

D.7.05 In 2021 heeft elke begraafplaats voldoende grafruimte voor minimaal 25 jaar.

Om aan de doelstelling te voldoen nemen we maatregelen waar dat nodig is, ook actualiseren we het beleid.

- **Kwaliteit**

Om ook voor de toekomst voldoende grafruimte te garanderen zijn we in 2022 gestart met de voorbereidingen van de uitbreiding Oostkapelle. Hier is op korte termijn grafruimte nodig. Ook is er gestart met het actualiseren van de nota begraafplaatsen. In deze nota maken we verkenning naar de behoefte aan begraafplaatsen voor de langere termijn.

Wat gaan we hiervoor doen?

7.032 Uitbreiden begraafplaats Oostkapelle

In 2023 realiseren we de uitbreiding van de begraafplaats.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

Aankoop van het beoogde perceel voor uitbreiding was tot eind 2022 niet succesvol. Het besluit om door te gaan met de gesprekken of dat we gebruik gaan maken van een aanliggend perceel, wat in eigendom is van de gemeente, nemen we begin 2023. We hebben hier eerder niet voor gekozen vanwege de ligging, er ontstaat een uitbreiding die niet netjes aansluit op de huidige begraafplaats. Het perceel heeft al wel de juiste bestemming en is daardoor makkelijke inzetbaar.

7.033 We actualiseren het beleid en de regelgeving op het gebied van begraven en begraafplaatsen

De huidige ontwikkel- en beheersvisie Begraafplaatsen stamt uit 2014. We actualiseren de visie. Aantallen en verwachtingen stellen we bij. Hiermee maken we een actueel document en kunnen we op basis hiervan maatregelen nemen om te voorzien in voldoende begraafplaatsen. Op basis van de aangepaste visie passen we ook de Beheersverordening en het Uitvoeringsbesluit begraafplaatsen aan.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

In 2022 is opdracht gegeven voor het opzetten van het plan en is er gestart met een eerste consultronde om tot de juiste uitgangspunten te komen. De visie wordt in het eerste kwartaal van 2023 opgesteld.

7.034 We maken de data met betrekking tot begraven beter toegankelijk en inzichtelijker

In 2021 is de huidige begraafruimte in eigen beheer ingemeten en digitaal ingetekend. Deze gegevens zullen in 2022 gebruikt worden om de digitale registratie te actualiseren en te verbeteren.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

Met de afdeling dienstverlening zijn afspraken gemaakt over het verbeteren en het beheer van de data over begraafplaatsen. De data is in 2022 bijgewerkt. De koppeling van de data met de geografisch informatie systeem (GIS) kaart volgt in 2023.

Wat willen we bereiken?

D.7.06 Onze inwoners staan zo min mogelijk bloot aan bedreigingen van hun gezondheid én leven in gezondheid.

Deze doelstelling omvat zowel de wettelijke taken die we als gemeente hebben als de aanvullende taken die we als gemeente uitvoeren. De wettelijke taken zijn ondergebracht bij de GR GGD. De aanvullende taken zijn beschreven in de lokale nota Volksgezondheid, 'Kerngezond Veere, 2022-2025' en het bijbehorende uitvoeringsprogramma. Het doel is om de gezondheid van onze inwoners zoveel mogelijk te bevorderen. De mate van gezondheid valt echter niet in cijfers uit te drukken. In de lokale nota gaan we uit van het begrip Positieve Gezondheid. Daarnaast krijgt het thema gezondheid een centrale plaats in de nog op te stellen Omgevingsvisie.

- **Kwaliteit**

We stelden een werkplan Impuls Leefstijlbudget op. Hierin gaven we aan op welke terreinen we de extra financiële middelen die we vanuit het Rijk ontvingen, gaan inzetten. We willen hiermee een gezonde leefstijl bevorderen. We namen aanvullende acties op in het nieuwe uitvoeringsprogramma volksgezondheid, bijvoorbeeld op het gebied van Kansrijke Start en gezonde sportkantines. Verder zorgden we ervoor dat het begrip gezondheid verder wordt uitgewerkt in de op te stellen Omgevingsvisie. Het dossier PFAS volgen we op de voet en indien nodig ondernemen we actie.

Wat gaan we hiervoor doen?

7.017 We nemen deel aan de Gemeenschappelijke Regeling GGD, die de wettelijke taken uitvoert op gebied van de Wet publieke gezondheid.

De GGD voert taken uit op het gebied van voorlichting, openbare geestelijke gezondheidszorg, epidemiologie, infectieziektebestrijding, milieu en geneeskundige hulpverlening in de regio (GHOR). Hierdoor ontstaat een veiligere leefomgeving voor onze inwoners en wordt de fysieke en geestelijke gezondheid verbeterd. De GGD rapporteert jaarlijks over haar activiteiten in het jaarverslag. Verder registreert de GGD de vaccinatiegraad en voert zij bevolkingsonderzoeken uit.

Kwaliteit
Tijd
Geld

U stemde in met de Programmabegroting gemeenschappelijke regeling (GR) GGD 2023 en de aangepaste meerjarenraming voor het onderdeel Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland (IJZ). We stelden samen met andere gemeenten en de GGD het overdrachtsdocument op voor het nieuwe Algemeen Bestuur van GGD Zeeland. U stemde in met de 1e en 2e begrotingswijziging 2023. Met de hogere gemeentelijke bijdrage wil GGD Zeeland de basis op orde gaan brengen. Daarnaast wordt Nu Niet Zwanger toegevoegd aan het takenpakket van de GGD. We gaven bij GGD Zeeland aan dat er goed gemonitord dient te worden ten aanzien van 1e begrotingswijziging 2023.

7.035 We voeren het Uitvoeringsprogramma Volksgezondheid uit, behorende bij de lokale nota Kerngezond Veere 2022-2025.

In de nieuwe lokale nota Kerngezond Veere geven we de ambities weer op het gebied van Volksgezondheid voor de komende vier jaar. Het uitvoeringsprogramma bevat de activiteiten en acties die we daaraan koppelen. De nieuwe nota is vastgesteld door de raad. Het uitvoeringsprogramma dient nog te worden vastgesteld door het college van B&W. De algemene lijn is dat we op lokaal niveau samenwerken met o.a. 1nul1 preventie, de GGD en Stichting Welzijn Veere. We stimuleren onze inwoners om er een zo gezond mogelijke levensstijl op na te houden, zowel op fysiek als mentaal gebied. Waar mogelijk leggen we de verbinding met sport en beweging, onderwijs en preventie, maar ook met het fysieke domein (de gezonde leefomgeving).

Kwaliteit
Tijd
Geld

U stelde de nieuwe lokale nota Volksgezondheid 'Kerngezond Veere' vast in de raad van april 2022. Het bijbehorende uitvoeringsprogramma werd in november 2022 door ons vastgesteld. Het uitvoeringsprogramma bevat de verdere uitwerking van de speerpunten uit de nota. We zetten een aantal acties uit het uitvoeringsprogramma eind 2022 al in gang.

Beleidsindicatoren

Nr	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar waarop cijfer betrekking heeft	Cijfer Veere	Cijfer Zeeland	Beschrijving
28	Omvang huishoudelijk afval	kg per inwoner	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval	2021	216,0	183,0	De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg)
29	Hernieuwbare elektriciteit	%	Rijkswaterstaat Klimaatmonitor	2020	261,6	62,0	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Resultaat 2022
Baten				
7.1 Volksgezondheid	2	2	9	-7
7.2 Riolering	2.620	2.616	2.578	38
7.3 Afval	3.994	3.977	3.988	-11
7.4 Milieubeheer	0	0	0	0
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	511	577	556	21
Totaal Baten	7.127	7.171	7.130	40
Lasten				
7.1 Volksgezondheid	948	937	943	-6
7.2 Riolering	2.047	1.987	2.057	-69
7.3 Afval	3.318	3.349	3.357	-8
7.4 Milieubeheer	1.437	1.151	1.159	-8
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	454	414	422	-9
Totaal Lasten	8.204	7.838	7.939	-101
Gerealiseerd resultaat	-1.077	-668	-808	141

Financiële analyse

Hieronder treft u een overzicht per taakveld aan met afwijkingen groter dan € 25.000.

Taakveld	Resultaat	V/N
<u>Volksgezondheid</u> Op dit taakveld is sprake van een overschot van € 1.700. Er zijn geen bijzondere afwijkingen te melden.		
<u>Riolering</u> Het taakveld riolering laat een tekort zien van € 78.700. Voor het onderdeel riolering streven we naar 100% kostendekkendheid. In de paragraaf lokale heffingen van het jaarverslag treft u de kostendekkendheidstabel voor 2022 aan. Onderdeel van deze tabel zijn de toerekeningen van BTW en overhead die volgens de richtlijnen van het BBV alleen extra comptabel, dus niet in de jaarcijfers, toegerekend mogen worden. Dit zorgt er voor dat het taakveld riolering een plus laat zien van € 620.304. Wanneer we de btw en overhead wel toerekenen blijft er een saldo over van € 70.666. Dit voegen we toe aan de egalisatievoorziening riolering. In de tweede bestuursrapportage was een storting van € 36.661 voorzien. De stand van de voorziening per 31-12-2022 komt daarmee uit op € 611.000. In de begroting 2023 is rekening gehouden met een inzet van de voorziening in de jaren 2023-2026.		
<u>Afval</u> Het taakveld afval laat een klein overschot zien van € 5.400.		

Taakveld	Resultaat	V/N
Voor het onderdeel afval wordt gestreefd naar 100% kostendekkendheid. In de paragraaf 'lokale heffingen' van het jaarverslag treft u de kostendekkendheidstabel voor 2022 aan. Onderdeel van deze tabel zijn de toerekeningen van BTW en overhead die volgens de richtlijnen van het BBV alleen extra comptabel, dus niet in de jaarcijfers, toegerekend mogen worden. Dit zorgt er voor dat het taakveld afval een plus laat zien van € 921.853. Wanneer we de btw en overhead wel toerekenen blijft er een saldo over van € 289.227. Dit voegen we toe aan de egalisatievoorziening afval, in de tweede bestuursrapportage was een storting van € 114.384 voorzien. De stand van de voorziening per 31-12-2022 komt daarmee uit op € 584.000. In de begroting 2023 is rekening gehouden met een inzet van de voorziening in de jaren 2023-2026.		
<i>Verschillenanalyse</i> <i>Uitgaven voorgaande jaren</i> Er is een eindafrekening van de inzameling van het huishoudelijk afval van 2021 van Z.R.D. ontvangen van € 34.000.	34	N
<i>Vuilverwerking</i> De kosten op deze post komen door de invoer van DIFTAR € 76.000 lager uit dan vooraf was in te schatten.	76	V
<i>Minder GFT aangeboden</i> Er is circa 334 ton minder gft afval ingezameld dan geraamd tegen een tarief van € 80 per ton. Dit heeft te maken met een droge zomer. Hierdoor bedragen de verwerkingskosten afgerond € 27.000 lager dan geraamd.	27	V
<i>Hogere opbrengsten plastic, metalen en drank verpakkingen (PMD)</i> Door de invoering van DIFTAR wordt er meer PMD aangeboden. De opbrengsten zijn € 44.000 hoger dan geraamd.	44	V
<u>Milieubeheer</u> Op dit taakveld is sprake van een negatief resultaat van € 8.400.		
<i>Duurzaamheidsplan</i> Uit voortschrijdend inzicht blijkt dat bij de slotwijziging teveel budget is doorgeboekt naar 2023 met betrekking tot de uitvoering van het duurzaamheidsplan. Dit corrigeren we in de eerste bestuursrapportage van 2023.	61	N
<i>Inhuur</i> Er is sprake van een overschot doordat er minder personeel is ingeleend dan verwacht.	25	V
<u>Begraafplaatsen en crematoria</u> Het taakveld sluit met een negatief saldo van ca. € 29.300.		
<i>Minder ontvangen lijkbezorgingsrechten.</i>	27	N

Taakveld	Resultaat	V/N
Er is minder begraven op gemeentelijke begraafplaatsen dan voorzien, dat geeft € 27.000 minder opbrengsten.		

Prioriteiten

In onderstaande tabel zijn de eenmalige prioriteiten weergegeven (x € 1.000)

Omschrijving prioriteit	Begroet	Realisatie Toelichting
Uitvoering duurzaamheidsplan	115	115 -
Operatie Steenbreek	15	0 Budget doorgeschoven naar 2023
Invulling geven aan de motie duurzaamheidsfonds	100	100 -
Actualiseren nota begraafplaatsen	10	10 -

Investerings

In onderstaande tabel zijn de gerealiseerde investeringen opgenomen (x € 1.000)

Omschrijving investering	Investeringskrediet	Realisatie Toelichting
Vervangen bestaande riolering, afkoppeling en knelpunten	1.062	143 Werkzaamheden lopen door in 2023
Persleiding drukriolering	80	80 Afgerond
Vervangen drainage	50	49 Afgerond
Vervangen hoofdrioolgemalen	120	109 Afgerond
Reguliere vervanging ondergrondse containers	25	0 Werkzaamheden lopen door in 2023
Reguliere vervanging ondergrondse containers restafval	175	0 Werkzaamheden lopen door in 2023
Vervanging 25 ondergrondse containers restafval	125	0 Werkzaamheden lopen door in 2023
Uitbreiding begraafplaats Oostkapelle	100	6 Werkzaamheden lopen door in 2023

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing (VHROSV)

Programma inleiding

Wij zorgen voor een leefomgeving waarin het goed wonen, werken en recreëren is. De wereld om ons heen verandert continue en we veranderen daarin mee. Dat moet op een verantwoorde manier. Bij het maken van keuzes voor de toekomst betrekken we ons inwoners, bedrijven en gasten. Op die manier behouden we een gemeente waar het goed wonen, werken en recreëren is. En maken we keuzes op basis van een breed draagvlak.

Het beleidsterrein VHROSV kent een aantal thema's. De belangrijkste zijn de Omgevingswet, Duurzaamheid en Wonen.

Omgevingswet

Tot voor kort spraken we bij ontwikkelingen vooral over Ruimtelijke Ordening of Ruimtelijke Ontwikkeling. Met de komst van de Omgevingswet wordt het woord 'ruimte' langzaam vervangen door 'fysieke leefomgeving'. Dit is omdat het steeds belangrijk is om naar de totale omgeving te kijken. Alle thema's en beleidsvelden kunnen elkaar beïnvloeden of versterken. Straten, gebouwen en parken vormen samen één leef- en werkgebied. De elementen kun je daarom niet meer los van elkaar zien. De Omgevingswet heeft tot doel om meer in samenhang te kijken naar onze omgeving, procedures te versnellen en inwoners meer te betrekken bij het maken van beleid en plannen.

In 2022 bereiden we ons voor op de nieuwe manier van werken onder de Omgevingswet. We ontwikkelen een nieuwe manier voor de behandeling van vergunningaanvragen die sneller en transparanter wordt. Daarnaast gaan we afspraken maken over hoe we de omgeving gaan betrekken bij het maken van plannen. We doen dat al bij het opstellen van de Omgevingsvisie voor ons grondgebied. Deze visie stellen we in 2022 vast. Deze visie is de basis voor de manier waarop we onze leefomgeving gaan beheren en ontwikkelen na 2021. Tegelijkertijd werken we aan een nieuw bestemmingsplan voor de 13 kernen, deze wordt ook in 2022 vastgesteld. Op 1 juli 2022 treedt de wet in werking. Vanaf dat moment starten we met het maken van 1 omgevingsplan voor alle kernen. Deze klus moet in 2029 klaar zijn.

Duurzaamheid

In de paragraaf Duurzaamheid is al beschreven wat de uitdagingen voor onze gemeente zijn op het gebied van duurzaamheid. Hierbij is ook aangegeven wat er precies voor gaan doen in 2021. In het programma VHROSV is concreter aangegeven wat we hier voor gaan doen in 2021.

Wonen

De woningmarkt is de afgelopen paar jaar weer flink aangetrokken en oververhit. Woningen worden sneller verkocht, koopprijzen stijgen en het woningaanbod is klein. We vinden het belangrijk om te zorgen voor een woningaanbod die gelijk opgaat met demografische ontwikkelingen. In Veere neemt de doelgroep 80+ naar verwachting significant toe. Inwoners willen zo lang mogelijk zelfstandig wonen, maar de woningvoorraad is daar niet op berekend. Er is een tekort aan levensloopbestendige woningen. Daardoor komt doorstroming niet op gang en is het niet alleen voor senioren, maar ook voor starters en gezinnen lastig om aan een geschikte en betaalbare woning te komen. Inwoners stimuleren we ook aan de slag te gaan met hun huidige woning. De problematiek rondom de beschikbaarheid van voldoende geschikte en betaalbare woningen in onze gemeente is het afgelopen half jaar steeds nijpender geworden. De afgelopen maanden hebben we dit thema daarom met prioriteit opgepakt middels een Bestuursopdracht Betaalbaar Wonen in Veere. Samen met Zeeuwsland wordt er gewerkt

aan het realiseren van betaalbare koopwoningen binnen een constructie die borgt dat ze ook bij wederverkoop betaalbaar blijven voor onze eigen inwoners. En we onderzoeken of en flexwonen (tijdelijk wonen) een oplossing kan zijn om de Veerse woningmarkt in balans te krijgen. Dit thema werken we uit in een regionale Woonvisie Walcheren met een lokale woonvisie Veere.

Wat willen we bereiken?

D.8.01 De ruimtelijke kwaliteit van de fysieke leefomgeving neemt toe.

Alle adviezen van de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling vinden hun grondslag in de zorg voor een goede ruimtelijke kwaliteit en een gezonde fysieke leefomgeving. In die adviezen wegen wij de belangen zoals:

- Gezondheidsbescherming;
- Werkgelegenheid;
- Toerisme;
- Duurzaamheid;
- Cultuurhistorie.

Voor initiatieven of principeverzoeken formuleren wij stedenbouwkundige en programmatische randvoorwaarden en voorwaarden op het gebied van duurzaamheid.

Kwaliteit

In 2022 hebben we gewerkt aan ons beleid voor de fysieke leefomgeving. De gemeenteraad heeft de Omgevingsvisie Veere 2047 in ontwerp en de Landbouwvisie Veere in ontwerp vastgesteld. Ook is het (omgevings)programma Wonen door de gemeenteraad vastgesteld in november. De inzet van de gemeente was in 2022 gericht op het versterken van ons beleid ten aanzien van de fysieke leefomgeving. Daarnaast hebben we meegewerkt aan verzoeken van derden die een bijdrage leveren aan het versterken van onze leefomgevingskwaliteiten.

Wat gaan we hiervoor doen?

8.067 We werken het aandachtsgebied Mijnenmagazijn uit op basis van de Gebiedsvisie Veerse Meer.

Het gebied rondom het Rijksmonumentale complex Mijnenmagazijn is in de Gebiedsvisie Veerse Meer aangewezen als aandachtsgebied. Inzet is om voor dit complex en omgeving, samen met stakeholders, een deelvisie te maken waarbij kaders worden gesteld voor herbestemming. Daarbij zoeken we aansluiting bij de omliggende omgeving en het aandachtsgebied oever van het Veerse Meer langs de Wulpenburgseweg.

Kwaliteit

Tijd

Geld

Vanwege beperkte ambtelijke capaciteit is in 2022 niet gewerkt aan het aandachtsgebied Mijnenmagazijn.

8.076 We werken de plannen voor Bouwlust III Aagtekerke verder uit in een beeldkwaliteits-, verkavelings- en bestemmingsplan. Daarna starten we met kaveluitgifte en het bouwrijp maken.

Onderdeel van de dorpsontwikkeling Aagtekerke is de ontwikkeling van Bouwlust III. We pakken de uitgifte van woningbouwgronden in het project Bouwlust III in Aagtekerke op. De grondexploitatie en het stedenbouwkundig plan is in juli 2021 door de raad vastgesteld. Op basis van de stedenbouwkundige plannen wordt een beeldkwaliteitsplan

en bestemmingsplan opgesteld. Daarnaast onderzoeken we samen met het dorp Aagtekerke de mogelijkheden voor het verplaatsen van de skatebaan, naast het plangebied. Na vaststelling van het bestemmingsplan wordt gestart met de kaveluitgifte en het bouwrijp maken.

Kwaliteit

Tijd

Geld

Het ontwerp bestemmingsplan heeft van 30 juni tot en met 10 augustus 2022 ter inzage gelegen. Onder meer naar aanleiding van de zienswijzen zijn vier vrijstaande woningen aan de noordzijde van het plangebied vervangen door zes tweekappers. Met deze wijziging van het plan kunnen we beter invulling geven aan de landelijke roep meer woningen toe te voegen, sluiten we aan op het concept programma Wonen en geven we invulling aan de zienswijzen. Het bestemmingsplan is op 29 september 2022 gewijzigd vastgesteld en werd per 25 november 2022 onherroepelijk. De verkoop van 16 vrije kavels in het plangebied is per 2 december 2022 gestart. Deze staat open tot en met 19 januari 2023.

Vanuit de dorpsraad is er draagvlak de skatebaan te verplaatsen. Het participatietraject met de dorpsraad naar de nieuwe locatie van de skatebaan of vervangende voorziening loopt nog. In verband met het belang van woningbouw is de dorpsraad het ermee eens de huidige skatebaan bij bouwrijp maken alvast te slopen zonder dat er een nieuw plan ligt.

De koopovereenkomst met Zeeuwlant is in concept opgesteld. Zeeuwlant zal hier vijf levensloopbestendige sociale huurwoningen bouwen. Medio mei 2023 wordt Bouwlust III bouwrijp opgeleverd.

8.077 We stellen een omgevingsprogramma met uitvoeringsparagraaf op voor de landbouw.

De landbouw is volop in ontwikkeling. Opgaven op het gebied van een aantrekkelijk landschap (zoals klimaatverandering) en een vitale economie vragen om beleid op het gebied van de landbouw. In het kader van de omgevingsvisie stellen een uitvoeringsprogramma op voor de landbouwsector.

Kwaliteit

Tijd

Geld

Overleg over de landbouwvisie heeft in de commissie RO plaatsgevonden op 17 oktober 2022 en met de gemeenteraad op 9 november 2022. Vervolgens is tezamen met de klankbordgroep de landbouwvisie verder geconcretiseerd en is een uitvoeringsprogramma in de landbouwvisie opgenomen. De landbouwvisie zal in 2023 ter vaststelling voorgelegd worden aan de gemeenteraad.

8.078 We brengen de 6e herziening voor het bestemmingsplan Buitengebied in procedure.

Verschillende ruimtelijke initiatieven worden gezamenlijk opgenomen in een partiële herziening van het bestemmingsplan Buitengebied voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Kwaliteit

Tijd

Geld

8.079 We werken het aandachtsgebied oever Veerse Meer/Wulpenburgseweg uit op basis van de Gebiedsvisie Veerse Meer.

De oever van het Veerse Meer langs de Wulpeburgseweg is in de Gebiedsvisie Veerse Meer aangewezen als aandachtsgebied. Inzet is om voor deze oever, samen met stakeholders, een deelvisie te maken waarbij de bestaande functies worden geïntegreerd.

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Vanwege beperkte ambtelijke capaciteit is in 2022 niet gewerkt aan het aandachtsgebied Wulpenburgseweg.

8.080 We faciliteren de locatieontwikkeling Calandplein Westkapelle.

We onderzoeken de kansen en mogelijkheden waarbij de gemeente faciliteert in een integrale ontwikkeling voor woningbouw, parkeren en supermarkt.

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Initiatiefnemer overlegde een eerste voorlopige planstudie en doet nader locatieonderzoek.

8.081 We faciliteren de herontwikkeling Oranjeplein Veere.

We onderzoeken de kansen en mogelijkheden waarbij de gemeente faciliteert in een integrale ontwikkeling voor woningbouw, parkeren en supermarkt.

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Op basis van de door de Gemeenteraad kaderstellende gebieds/ontwikkelvisies 'Placemaking Veere' en 'Beeldkwaliteitsplan Oranjeplein' onderzoeken wij de stedenbouwkundige- economische- en financiële haalbaarheid. Op die manier motiveren wij of de uitvoering van deze plannen haalbaar is.

8.082 We bereiden een Europese subsidieaanvraag voor ten behoeve voor de leefbaarheid in Domburg.

Op basis van het onderzoek leefbaarheid en toerisme bereiden wij, samen met projectpartners onder regie van Promint, een Europese subsidie in het kader van Interreg Vlaanderen-Nederland voor dat inspeelt op het reguleren van toeristische druk op het gebied van verkeer in Domburg.

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Na de afwijzing van de eerdere vooraanvraag hebben we in 2022 met de projectpartners gewerkt aan een nieuwe/aangepaste vooraanvraag. Deze wordt 1e kwartaal 2023 ingediend.

8.103 Ontwikkeling Serooskerke-Oost

Onderdeel van de dorpsontwikkeling Aagtekerke is de ontwikkeling van Bouwlust III. We pakken de uitgifte van woningbouwgronden in het project Bouwlust III in Aagtekerke op.

De grondexploitatie en het stedenbouwkundig plan is in juli 2021 door de raad vastgesteld. Op basis van de stedenbouwkundige plannen wordt een beeldkwaliteitsplan en bestemmingsplan opgesteld. Daarnaast onderzoeken we samen met het dorp Aagtekerke de mogelijkheden voor het verplaatsen van de skatebaan, naast het plangebied. Na vaststelling van het bestemmingsplan wordt gestart met de kaveluitgifte en het bouwrijp maken.

Kwaliteit

Tijd

Geld

Het college heeft bovenstaand kader uitgewerkt tot stedenbouwkundig plan en de grondexploitatie geactualiseerd. Dit stedenbouwkundig plan met bijbehorende grondexploitatie zijn in september 2022 vastgesteld door de gemeenteraad. De dorpsraad, omwonenden en stakeholders zijn gedurende de afgelopen jaren veelvuldig betrokken in de planvorming. Dit heeft geleid tot draagvlak voor de ontwikkeling. Partijen zijn positief het stedenbouwkundig plan. Men ziet de ontwikkeling als belangrijke impuls voor het dorp. Er is een brede interesse in de te realiseren woningen en voorzieningen.

De woningbouwprogrammering voorziet in een mix aan woningtypologieën met de nadruk op levensloopbestendige en betaalbare woningen. De behoefte aan dit programma wordt onderbouwd door een uitgebreid participatietraject.

Wat willen we bereiken?

D.8.02 In Domburg verbeteren we het welzijn van de bewoner en van de toerist: goed leven, wellness, rust, natuur en cultuur.

In de afgelopen jaren zijn er voor meerdere kernen visies vastgesteld. Deze zijn voor een deel in uitvoering. Voor Domburg geldt dat op een aantal gebieden nog raadsbesluiten nodig zijn om een verdere invulling te kunnen geven. De Visie Domburg beschrijft de ambitie voor Domburg: een heilzame woonplaats en badplaats met allure! Alle ontwikkelingen dragen bij aan deze ambitie. De missie hierbij is: verbeteren, niet veranderen. Het beeldkwaliteitsplan Domburg geeft handvatten voor de algemene ruimtelijke ontwikkeling.

Kwaliteit

In het Singelgebied is een groot deel van de kavels bebouwd. In de Nijverheidsweg is de planvorming afgerond en is de grond bouwrijp gemaakt. In het Nehalennia gebied lopen de bouwplannen afzonderlijke vergunningstrajecten, maar is wel een plan gemaakt voor de coördinatie van de verschillende onderdelen in het gebied. Ook is gewerkt aan de haalbaarheidsstudie voor de Westrand Domburg, coördinatie initiatieven Nehalennia gebied, vergunningen afzonderlijk afronding woningbouwplannen Singelgebied en Nijverheidsweg bouwrijp maken.

Wat gaan we hiervoor doen?

8.054 We stellen een visie vast voor de herontwikkeling van de Westrand van Domburg.

We onderzoeken de mogelijkheden voor een herontwikkeling van het recreatiegebied aan de Westrand van Domburg in samenhang met het verkeersonderzoek. We onderzoeken de thema's die door de raad zijn aangedragen. In het eerste kwartaal van 2022 wordt het overleg met de betrokken bewoners, ondernemers en belanghebbenden opgepakt. Eind 2022 nemen we een besluit over de Visie Westrand Domburg.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

Naar aanleiding van de Regionale Verkeersstrategie is het verkeersonderzoek in en rondom Domburg uitgebreider ingezet. De afronding van het verkeersonderzoek wordt verwacht eerste kwartaal 2023. Parallel wordt de visie voor de Westrand Domburg gemaakt. Na oplevering van het verkeersonderzoek kan de visie Westrand Domburg worden afgerond.

8.083 We doen onderzoek naar het autoluw maken van Domburg

De gemeenteraad heeft in juli 2020 ruimtelijke beleidskaders vastgesteld voor de revitalisering van hotel- en parkeervoorzieningen in het Nehalenniagebied. Een van de ruimtelijke aspecten die bijdragen aan de leefbaarheid van dit deel van Domburg is het autoluw maken. In de plannen van hotel- en parkeerruimten wordt dit als uitgangspunt genomen en voor een belangrijk deel vormgegeven door een ondergrondse parkeergarage, grenzend aan het Nehalenniagebied. In 2022 verwachten we, in samenhang met de herontwikkelingen in het Nehalenniagebied (en omgeving), aan de hand van het uitgevoerde onderzoek naar het autoluw maken van en/of (een passende ontsluiting van) parkeergarages in Domburg, de voor voorbereidingen voor uitvoering te treffen. Het doel van het autoluw maken is:

- het verbeteren van de leefbaarheid voor de inwoners van Domburg en
- het verblijf in de kern aangenamer maken.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

Bij nieuwbouw van hotelontwikkelingen wordt gestuurd op het verplaatsen van parkeren naar de randen van Domburg zodat het centrum autoluw wordt.

Wat willen we bereiken?

D.8.03 Vraag en aanbod op de woningmarkt zijn goed op elkaar afgestemd.

Veere is een aantrekkelijke gemeente om in te wonen. Wonen was, naast landschap, het belangrijkste onderwerp dat aangekaart werd tijdens de Trektocht door Veere voor de omgevingsvisie. Om prettig te kunnen wonen moeten inwoners zich thuis voelen in de gemeente Veere. Het fijne woonklimaat willen we behouden en versterken!

- **Kwaliteit**

Met de vaststelling van het Programma Wonen in 2022 hebben we een eerste stap gezet. De koers is nu helder. De nieuwbouwambitie staat en de task force betaalbaar wonen is aan de slag. Het bereiken van een betere balans zal ook in 2023 en verder onze aandacht vragen. Deze is van veel factoren afhankelijk.

Wat gaan we hiervoor doen?

8.073 We onderzoeken welke maatregelen en instrumenten nodig zijn voor geschikte, duurzame en betaalbare woningen.

De problematiek rondom de beschikbaarheid van voldoende geschikte en betaalbare woningen in onze gemeente is het afgelopen half jaar steeds nijpender geworden. De afgelopen maanden hebben we dit thema daarom met prioriteit opgepakt middels een Bestuursopdracht Betaalbaar Wonen in Veere.

Samen met Zeeuwsland wordt er gewerkt aan het realiseren van betaalbare koopwoningen binnen een constructie die borgt dat ze ook bij wederverkoop betaalbaar

blijven voor onze eigen inwoners. We willen met de bouw van de eerste woningen met deze constructie starten in 2022.

We onderzoeken of en in hoeverre flexwonen (tijdelijk wonen) een oplossing kan zijn om de Veerse woningmarkt in balans te krijgen. Dit thema werken we uit in provinciaal verband en binnen de bestuursopdracht betaalbaar wonen.

We betrekken daarin, voor de korte en langere termijn, ook de opgave voor de huisvesting van doelgroepen als statushouders, arbeidsmigranten en mensen die uitstromen uit Beschermd Wonen.

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

De problematiek rondom de beschikbaarheid van voldoende geschikte en betaalbare woningen in onze gemeente is het afgelopen jaar steeds nijpender geworden. Samen met Zeeuwsland werken we aan het realiseren van betaalbare koopwoningen binnen een constructie die borgt dat ze ook bij wederverkoop betaalbaar blijven voor onze eigen inwoners.

We onderzoeken of en in hoeverre flexwonen (tijdelijk wonen) een oplossing kan zijn om de Veerse woningmarkt in balans te krijgen. Dit thema werken we uit in provinciaal verband. We betrekken daarin, voor de korte en langere termijn, ook de opgave voor de huisvesting van doelgroepen als statushouders, arbeidsmigranten en mensen die uitstromen uit Beschermd Wonen.

8.084 We geven samen met de 12 Zeeuwse gemeenten en de provincie Zeeland uitvoering aan de Zeeuwse Woonagenda.

Een aantal van de opgaven waar we als gemeente voor staan zijn complex en gemeente overstijgend. Daar waar we samen meer en beter kunnen dan ieder voor zich werken we regionaal (Woningmarktregio Walcheren) en provinciaal samen.

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Bestuurlijk en ambtelijk overleg met Vlissingen en Middelburg is versterkt. Er wordt gezamenlijk gewerkt aan een Walcherse Woonvisie en nieuwe samenwerkingsafspraken. Met de provincie is er uitvoerig overleg op ambtelijk en bestuurlijk niveau. Dit gaat alleen (provincie en regio) over de Zeeuwse Woonagenda en de wijzigingen hierop in verband met de Nationale Woon- en Bouw Agenda.

8.085 We evalueren en actualiseren de Regionale woningmarktafspraken Walcheren

De Regionale Woningmarktafspraken Walcheren actualiseren we om aan te sluiten bij de nieuwe inzichten op de vastgoedmarkt en de bevolkingsontwikkelingen.

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

De regionale woonvisie wordt in 2023 gepresenteerd. Evenals de regionale woningmarktafspraken.

8.086 We stellen een Woonvisie vast.

De huidige woningmarkt is zeer dynamisch. Woonwensen veranderen snel en mensen zoeken naar alternatieven om in een krappe woningmarkt toch een geschikte woonoplossing te vinden. Er ontstaat een vraag naar flexibele en andere woonvormen. Daarnaast zien we dat woonbeleid een steeds integraler karakter krijgt. In 2021 startten we met het opstellen van een Walcherse Woonvisie met een Veere-specifiek deel. In 2022 ronden we de Woonvisie af.

In de Woonvisie geven we aan welke doelgroepen we de komende jaren met name willen voorzien van passende woningen en hoe we de bestaande woningvoorraad willen verbeteren op de woonwensen. Daarnaast geven we aan op welke punten van belang zijn voor de opgaven zoals langer zelfstandig wonen en de energietransitie.

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld)

Het Programma Wonen (woonvisie) is in november 2022 door de raad vastgesteld.

8.087 We voeren de prestatieafspraken met Zeeuwlant uit en maken nieuwe prestatieafspraken voor 2023.

Op basis van de Samenwerkingsovereenkomst doet Zeeuwlant ieder jaar voor 1 juli een bod op de volkshuisvestelijke opgave van de gemeente. Als het bod er ligt kan de gemeente alsnog wensen/input aanleveren. Na akkoord geldt het bod als prestatieafspraken tussen corporatie en gemeente voor het opvolgende jaar er op. De uitvoering van de prestatieovereenkomst monitoren we in het bestuurlijk overleg.

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Prestatieafspraken 2022 worden uitgevoerd. Nieuwe afspraken voor 2023 zijn in de maak.

Wat willen we bereiken?

D.8.04 Op 1 juli 2022 is de organisatie in staat om de nieuwe Omgevingswet uit te voeren.

De Rijksoverheid bereidt een nieuwe wet voor: de Omgevingswet. Deze nieuwe wet combineert alle wetgeving die gaat over de fysieke leefomgeving. De wet heeft als doel om samenhang te brengen in beleid en regels over onze leefomgeving. De wet vraagt om een koerswijziging, nieuwe werkwijzen en een andere houding. De inwerkingtreding staat gepland voor 1 juli 2022. We maken een Omgevingsvisie voor ons hele grondgebied en afspraken over de manier waarop we participeren en het vergunningenproces vorm geven. Zodat het in onze gemeente goed wonen en werken is.

 Kwaliteit

De gemeente Veere bereid de komst van de Omgevingswet voor. De grootste uitdaging in 2022 was de aansluiting op het Digitale Stelsel Omgevingswet. De problemen rond de ICT hebben geleid tot een nieuw uitstel. Ondanks alle digitale problemen liggen we op koers om klaar te zijn als de wet in werking treedt.

Wat gaan we hiervoor doen?

8.061 We maken 1 bestemmingsplan voor alle kernen.

Met 1 bestemmingsplan vereenvoudigen we de procedures en plannen. Daarnaast werken we efficiënter waardoor het aantal procedures afneemt. In het kader van de nieuwe Omgevingswet hebben wij een pilotstatus gekregen. Dit betekent dat we een uitgebreider bestemmingsplan mogen vaststellen. We mogen daarin namelijk ook relevante regelgeving uit andere beleidsvelden opnemen. Andere gemeenten mogen dit pas nadat de Omgevingswet geldig is geworden. We noemen dit het bestemmingsplan+. Hierin nemen we ook relevante verordeningen en regels uit andere beleidsvelden op.

Kwaliteit

Tijd

Geld

De inspraakprocedure van het voorontwerp Bestemmingsplan+ startte op 22 december 2022 en liep tot en met 1 februari 2023.

8.063 We maken één overkoepelende Omgevingsvisie voor het gehele Veerse grondgebied. Hierin nemen we al het beleid voor de fysieke leefomgeving op.

Omschrijving (toelichting)

De Omgevingswet vraagt van gemeenten dat ze een overkoepelende visie maken voor het gehele grondgebied. Hierin leggen we vast wat het beleid is voor de leefomgeving voor de lange termijn. De balans tussen leefbaarheid en toerisme, maar ook onze woningbouwopgave is onderdeel van deze visie. We betrekken de samenleving bij het opstellen van deze visie. De raads werkgroep Omgevingswet is actief betrokken bij het proces.

Kwaliteit

Tijd

Geld

De omgevingsvisie biedt een vooruitblik op de leefomgeving tot het jaar 2047. Het is een langetermijnvisie op hoofdlijnen voor de ontwikkeling van de leefomgeving. Het biedt een stip aan de horizon voor de ambities en doelstellingen met als doelstelling een aantrekkelijke, vitale en gezonde fysieke leefomgeving. De omgevingsvisie heeft betrekking op het hele grondgebied van de gemeente Veere, dus op alle kernen en het hele buitengebied.

Met het opstellen van de omgevingsvisie geven we richting en inspireren en motiveren we onze inwoners, onze ondernemers en onze maatschappelijke organisaties om een bijdrage te leveren aan de uitvoering van de visie. Samen bereiden we ons voor op de toekomst van onze gemeente. De omgevingsvisie is een dynamisch document die periodiek aangepast kan worden als er zich nieuwe ontwikkelingen of maatschappelijke wensen voordoen. Ontwikkelingen gaan zo snel dat we over sommige onderwerpen nu niet voldoende weten of dat we sommige ontwikkelingen nu nog niet kunnen voorzien.

Het Ontwerp Omgevingsvisie Veere 2047 en de PlanMER liggen ter inzage van 24 november t/m 5 januari 2023. Inwoners en belanghebbenden kunnen in deze inzageperiode een zienswijze indienen over het ontwerp van de omgevingsvisie en/of de PlanMER. Deze zienswijzen betrekken we bij het definitieve voorstel aan de gemeenteraad in 2023.

8.088 We actualiseren de nota grondbeleid. Daarin wordt relatie gelegd met de financiële paragraaf in de Omgevingsvisie.

De Omgevingswet vraagt om een duidelijke koppeling tussen de visie op de fysieke leefomgeving en de manier waarop je kosten verhaalt. Dit is noodzakelijk om tot een

effectieve en maximale dekkende manier van kostenverhaal te komen. Hiervoor is nodig dat je beschikt over een actueel beleid waarmee je inzichtelijk maakt hoe je de kosten verdeeld. Dit beleid hebben we nu niet. Daarnaast heeft de gemeenteraad in juni 2021 ingestemd met de aanbeveling van de rekenkamercommissie om de nota grondbeleid te actualiseren. Om grondbeleid en beleid kostenverhaal te maken en vervolgens om te zetten in regels, wordt in oktober 2021 de vacature beleidsmedewerker grondzaken uitgevraagd. Om voor de toekomst dit beleid goed uit te kunnen voeren is een beperkte uitbreiding van de formatie nodig.

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

De Omgevingswet vraagt om een duidelijke koppeling tussen de visie op de fysieke leefomgeving en de manier waarop je kosten verhaalt. Dit is noodzakelijk om tot een effectieve en maximale dekkende manier van kostenverhaal te komen. Hiervoor is nodig dat je beschikt over een actueel beleid waarmee je inzichtelijk maakt hoe je de kosten verdeeld. Dit beleid hebben we nu niet. Daarnaast heeft de gemeenteraad in juni 2021 ingestemd met de aanbeveling van de rekenkamercommissie om de nota grondbeleid te actualiseren. Om voor de toekomst dit beleid goed uit te kunnen voeren is de formatie beperkt uitgebreid.

8.089 We stellen een plan van aanpak op voor het maken van een dekkend Omgevingsplan voor de gehele gemeente

Het Rijk verplicht gemeenten om in uitvoering van de Omgevingswet een Omgevingsplan vast te stellen. Dit Omgevingsplan is de opvolger van de huidige bestemmingsplannen. In een Omgevingsplan staan alle regels die te maken hebben met de fysieke leefomgeving. Het omzetten van alle huidige bestemmingsplannen naar een Omgevingsplan moet in 2029 klaar zijn. We maken hier een plan van aanpak voor.

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

In 2022 zijn grote stappen gezet in de voorbereidingen op het maken van een Omgevingsplan. De benodigde software is geïnstalleerd en we zijn klaar voor in gebruik name. Er is kennis opgedaan van het Omgevingsplan. De raadswerkgroep Omgevingswet heeft input gegeven voor de startnota Omgevingsplan dat het kader is voor het later te maken Omgevingsplan. Begin 2023 volgt daar besluitvorming over.

8.090 We stellen een nieuwe verordening vast voor de inrichting van een adviescommissie ruimtelijke kwaliteit in Veere

De Omgevingswet verplicht het instellen van een gemeentelijke adviescommissie. De bestaande commissies voor welstand en monumenten vervallen hiermee. We richten een nieuwe commissie in die past bij onze eigen cultuur en ambities.

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

Met de raadswerkgroep Omgevingswet is een gesprek gevoerd over vorming van het adviesteam omgevingskwaliteit. De input hebben we meegenomen bij het opstellen van een nieuwe verordening. Vanwege uitstel van de Omgevingswet wordt de nieuwe verordening in het 2e kwartaal 2023 aan de gemeenteraad voorgelegd.

Beleidsindicatoren

Nr	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar waarop cijfer betrekking heeft	Cijfer Veere	Cijfer Zeeland	Beschrijving
30	Gemiddelde WOZ-waarde	euro	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken	2022	340	248	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
31	Nieuw gebouwde woningen	aantal per 1.000 woningen	ABF - Systeem Woningvoorraad	2022	8,3	8,4	Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.
32	Demografische druk	%	CBS - Bevolkingsstatistiek	2022	94	81,4	De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.
33	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	euro	COELO, Groningen	2022	705	828	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuisoude betaalt aan woonlasten.
34	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	euro	COELO, Groningen	2022	781	904	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuisoude betaalt aan woonlasten.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Resultaat 2022
Baten				
8.1 Ruimtelijke ordening	42	338	381	-43
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	5.801	5.953	5.715	238
8.3 Wonen en bouwen	951	1.046	1.163	-117
Totaal Baten	6.794	7.337	7.260	78
Lasten				
8.1 Ruimtelijke ordening	1.700	2.231	1.908	323
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	5.403	5.966	6.025	-59
8.3 Wonen en bouwen	1.451	1.958	1.811	148
Totaal Lasten	8.554	10.155	9.743	412
Gerealiseerd resultaat	-1.760	-2.818	-2.484	-334

Financiële analyse

Hieronder treft u een overzicht per taakveld aan met afwijkingen groter dan € 25.000.

Taakveld	Resultaat	V/N
<u>Ruimtelijke ordening</u> Op dit taakveld is sprake van een positief resultaat van € 365.900. <i>Bestemmingsplan+</i> Op dit uitvoeringsbudget is een overschot van € 102.000. Voorgesteld wordt om een bedrag van € 42.000 door te schuiven naar 2023. Voor een bedrag van € 63.000 is er geen sprake van een overschot. Voor dit bedrag was inleen voorzien die uiteindelijk voor andere taken is ingezet. Hierdoor ontstaan op dit taakveld en taakveld wonen en bouwen bij die taken tekorten die tegen dit overschot wegvallen. <i>Structuur- en bestemmingsplannen</i> Op dit budget is sprake van een overschot van € 135.000. Een bedrag van € 51.000 voor ingeleend personeel valt weg tegen het tekort dat bij het taakveld economische ontwikkeling in het programma economie is benoemd. Het restant is veroorzaakt door het niet inlenen van personeel (€ 25.000) en het niet benutten van werkbudgetten (€ 59.000). <i>Kaasboer Biggekerke en herontwikkeling Oranjeplein Veere</i> Er is in 2022 minder ingehuurd dan verwacht. Aangezien het doorlopende dossiers betreft willen we het restant doorschuiven naar 2023. <i>Anterieure overeenkomsten</i> Er is een positief saldo op de anterieure overeenkomsten van € 74.000. Dit is het gevolg van afrekeningen en nog te vorderen bedragen van afgesloten en lopende overeenkomsten.	102 135 83 74	V V V V
<u>Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)</u> Op dit taakveld is sprake van een tekort van € 296.600. Er is voor een bedrag van € 224.000 extra aan verliesvoorzieningen getroffen. Dit betreft de volgende grondexploitaties: - MFA Aagtekerke: € 77.000 - Serooskerke-Oost: € 100.000 - Singelgebied Domburg: € 47.000 De voorzieningen zijn verrekend met de reserve grondbedrijf (Serooskerke en Domburg) en de reserve maatschappelijke voorzieningen (Aagtekerke), waardoor dit geen effect heeft op het resultaat van de jaarrekening Daarnaast was er een winstneming voorzien van € 62.000 voor de grondexploitatie Zanddijk Veere. Doordat de resterende kavel nog	224 71	N N

Taakveld	Resultaat	V/N
niet verkocht is, is er in 2022 een negatieve winstneming verwerkt van € 9.000. Voor de grondexploitatie Nimmerdor in Grijskerke is daarentegen een winstneming genomen van € 23.000 die niet voorzien was. Ook deze mutaties zijn verrekend met de reserve grondbedrijf waardoor er geen sprake is van een resultaat in de jaarrekening.	23	V
<u>Bouwen en wonen</u> Er is op dit taakveld sprake van een positief resultaat van € 265.100. <i>Leges bouw- en sloopvergunningen</i> We hebben meer bouwleges ontvangen vanwege de start en/of afronding van een aantal grote ontwikkelingen zoals hotelontwikkelingen en multifunctionele accommodaties. <i>Lasten bouw- en sloopvergunningen</i> We hebben niet alle gevraagde uren kunnen invullen met inhuurkrachten waardoor er op dit budget sprake is van een overschot. <i>Kwaliteitsborging bouw</i> In de septembercirculaire van het gemeentefonds is een bijdrage ontvangen voor de in- en uitvoering van de wet kwaliteitsborging bouw. Dit budget is nog niet volledig benut en we stellen voor dit door te schuiven naar 2023.	174	V
	46	V
	30	V

Prioriteiten

In onderstaande tabel zijn de eenmalige prioriteiten weergegeven (x € 1.000)

Omschrijving prioriteit	Begroot	Realisatie	Toelichting
Overgangsregeling kamerverhuur 2022	65	0	Budget doorgeschoven naar 2023
Herziening bestemmingsplan buitengebied	150	82	Deel van het budget is doorgeschoven naar 2023
Tijdelijke inhuur afdeling dienstverlening i.v.m. invoering omgevingswet	100	100	-
Ontwikkelbudget ruimtelijke plannen	40	42	-

Investerings

Er zijn geen investeringen in relatie tot dit programma.

Algemene dekkingsmiddelen

Hieronder treft u een overzicht aan van de algemene dekkingsmiddelen. In dit overzicht zijn de lasten en baten opgenomen die betrekking hebben op de financieringsfunctie (treasury), de uitkeringen van het gemeentefonds en de heffingen van de OZB, honden- en precariobelasting.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Saldo
Lasten				
Lokale heffingen	300	318	361	-42
Saldo financieringsfunctie	147	321	277	44
Overige algemene dekkingsmiddelen	26	26	28	-2
Subtotaal lasten	473	666	666	0
Baten				
Lokale heffingen	6.224	6.224	6.169	-55
Gemeentefonds	31.206	34.460	35.017	557
Dividend	64	2.899	2.883	-16
Overige algemene dekkingsmiddelen	133	133	296	163
Subtotaal baten	37.628	43.717	44.365	649
Saldo	37.154	43.051	43.699	648

Financiële analyse

Hieronder treft u een overzicht per taakveld aan met afwijkingen groter dan € 25.000.

Taakveld	Resultaat	V/N
<u>Gemeentefonds</u> Er is een bedrag van ongeveer € 557.100 meer ontvangen ten opzichte van raming. De uitkomsten van de decembercirculaire zijn niet verwerkt in de ramingen (€ 572.000). Deze informatie was ten tijde van de opmaak van de slotwijziging nog niet bekend. De grootste uitkeringen in deze circulaire zijn: - Energietoeslag: we hebben € 242.300 ontvangen voor de ondersteuning van huishoudens in de vorm van de energietoeslag. - Meerkosten Oekraïne sociaal domein: we ontvingen een bedrag van € 64.800 aangezien we als gemeente ook de verantwoordelijkheid dragen voor de zorg en ondersteuning van Oekraïense ontheemden. - Leerlingenvervoer Oekraïne: Voor het vervoeren van Oekraïense leerlingen hebben we € 40.800 ontvangen	573	V

Taakveld	Resultaat	V/N
• Inkomstenderving gemeenten 2021: we hebben als derving voor inkomsten vanwege Corona een uitkering ontvangen van € 30.000. • Continuïteit van zorg: de VNG en het Rijk hebben afgesproken dat meerkosten binnen het sociaal domein als gevolg van Corona in 2022 door het Rijk worden gecompenseerd. We ontvingen hiervoor een bijdrage van € 17.900 die toegezegd is aan het Inkoopbureau Jeugd Zeeland. • Gezond in de Stad: we hebben € 10.200 ontvangen met als bestemming 'Gezond in de stad'. In Veere is dit onderdeel van de nota volksgezondheid waar we in 2023 diverse initiatieven voor nemen. • Overige verschillen: € 151.000. onder andere aanpassing uitkeringsfactor en wijzigingen in hoeveelheidsverschillen (voorbeeld aantal inwoners, OZB-waarde, e.d.) Met betrekking tot de uitkeringen voor de energietoeslag, leerlingenvervoer Oekraïners, continuïteit van zorg en gezond in de stad doen we een voorstel om deze te bestemmen uit het resultaat en in te zetten voor genoemde doelen in 2023.		
<u>Treasury</u> Op het taakveld treasury is sprake van een overschot van ongeveer €189.000. Er zijn een aantal verklaringen voor het overschot op dit taakveld: - Door vertraging in het investeringsprogramma van onder andere de maatschappelijke voorzieningen hebben we tijdelijk geld in de schatkist van het Rijk gestald. Deels is dit in de vorm van een deposito gebeurt. Voor deze uitzettingen hebben we een rentevergoeding ontvangen - Daarnaast hebben we rente toegerekend aan de grondexploitaties voor een bedrag van € 53.000. Deze toerekening was niet begroot.	110 53	V V

Onvoorzien en overige baten en lasten

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Resultaat 2022
Baten	0	1	34	-33
Lasten	1.280	863	22	841
Resultaat	-1.280	-862	12	-874

Financiële analyse

Hieronder treft u een overzicht per taakveld aan met afwijkingen groter dan € 25.000.

Taakveld	Resultaat	V/N
<u>Onvoorzien</u> We hebben een bedrag van ongeveer € 46.000 niet benut uit de post onvoorzien. Voor meer informatie over de uitputting van de posten onvoorzien verwijzen naar de volgende pagina.	46	V
<u>Stelpost maatschappelijke voorzieningen</u> Onderdeel van het taakveld overige baten en lasten is de stelpost voor het project maatschappelijke voorzieningen. Deze stelpost is in de begroting opgenomen om de kapitaallasten van de projecten te dekken. Het resultaat wordt toegevoegd aan de reserve maatschappelijke voorzieningen en heeft dus geen impact op het resultaat van de jaarrekening.	698	V
<u>Stelpost cao verhogingen</u> In de begroting 2022 is een stelpost opgenomen van € 500.000 om eventuele cao verhogingen op te kunnen vangen. Van dit bedrag is € 81.000 over.	81	V
<u>Toerekening aan investeringen en projecten (grondexploitaties)</u> We hebben in 2022 meer uren toe kunnen schrijven aan de investeringen en projecten.	38	V
<u>Dubieuze debiteuren</u> Op basis van de openstaande vorderingen is een extra storting benodigd in de voorziening dubieuze debiteuren van € 31.000.	31	N
<u>Suppleties belastingdienst</u> We hebben diverse suppleties gedaan voor de btw en bcf aangiftes van 2019 en 2021.	58	V

Vennootschapsbelasting

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Resultaat 2022
Baten	0	0	0	0
Lasten	0	0	-35	35
Resultaat	0	0	35	-35

Financiële analyse

Hieronder treft u een overzicht per taakveld aan met afwijkingen groter dan € 25.000.

Taakveld	Resultaat	V/N
<u>Vennootschapsbelasting</u> Het overschot wordt veroorzaakt door de teruggave van de voorlopige aanslag 2021 na vaststellen van de definitieve aanslag vennootschapsbelasting 2021. Dit wordt met name veroorzaakt door de grondexploitatie Serooskerke-Oost en Bouwlust III Aagtekerke.	35	V

Reserves

Mutaties reserves

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Resultaat 2022
Baten	1.116	6.070	5.437	632
Lasten	1.453	10.926	11.841	-915
Resultaat	-337	-4.856	-6.404	1.547

Financiële analyse

Hieronder treft u een overzicht per taakveld aan met afwijkingen groter dan € 25.000.

Taakveld	Resultaat	V/N
<u>Reserves</u> De verschillen met betrekking tot de reservemutaties zijn waar mogelijk toegelicht bij de verschillenanalyses bij de programma's.		

Overhead

Berekening overheadpercentage

Bij de berekening van het percentage overhead zijn wij uitgegaan van hetgeen hierover in de notitie Overhead (juli 2016) van de commissie BBV vermeld staat. Dit betreft een percentage wat tot stand komt door het totaal van de overhead te delen door de salarissen welke verantwoord zijn op de taakvelden van de begroting, exclusief het taakveld overhead zelf.

In onderstaande tabel is af te lezen dat in 2022 het percentage overhead 95% bedroeg.

Gebruik overheadpercentage

Wij hebben het begrote overheadpercentage van 90% toegepast bij het toerekenen van overhead aan de investeringen, grondexploitatie en bij de extracomptabele berekeningen van de tarieven in de paragraaf lokale heffingen. Dit laatste betreft de afvalstoffenheffing, de rioolrechten, de begraafrechten en de leges.

Ontwikkeling percentage

Het berekende percentage overhead is in de rekening 2022 hoger dan in de begroting 2022 berekend was, 95% t.o.v. 90%. De stijging komt voornamelijk doordat het percentage berekend wordt door te delen door de salarislasteren van de organisatie. In de praktijk is een deel van de formatie ingezet door ingeleend personeel waardoor het percentage bij de rekening hoger uitkomt.

Bedragen x € 1.000	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
Lasten				
Salarissen	5.233	4.485	4.456	28
Belastingen	23	23	24	-1
Duurzame goederen	42	42	42	0
Ingeleend personeel	531	1.188	1.212	-24
Overige goederen en diensten	3.747	3.842	3.755	87
Inkomstenoverdrachten - gemeenten	0	0	0	0
Inkomstenoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	44	44	43	1
Inkomstenoverdrachten - overige instellingen en personen	22	22	23	0
Mutatie voorzieningen	214	214	214	0
Afschrijvingen	231	231	230	1
Toegerekende rente	23	16	16	0
Overige verrekeningen	-1	-1	-1	0
Totaal lasten	10.110	10.105	10.012	93
Baten				
Duurzame goederen	0	2	2	0
Uitgeleend personeel	28	60	54	6
Huren	34	40	40	0
Leges en andere rechten	71	71	81	-9
Overige goederen en diensten	12	27	40	-13
Inkomstenoverdrachten - Rijk	19	18	6	12
Inkomstenoverdrachten - overige overheden	0	0	0	0
Inkomstenoverdrachten - overige instellingen en personen	0	69	137	-68
Mutatie voorzieningen	3	3	3	0
Totaal baten	168	290	362	-72

Bedragen x € 1.000	Begroting	Begroting na wijziging	Realisatie	Saldo
Totaal overhead	9.941	9.815	9.649	165
Toerekenen aan grondexploitatie en investeringen	195	195	249	-53
Totaal overhead na toerekeningen	9.746	9.619	9.400	219
Salariskosten exclusief taakveld 0.4 overhead	11.025	10.462	10.167	
% overhead (totaal overhead/salariskosten excl. taakveld overhead)	90%	94%	95%	

Taakveld overhead

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primitieve begroting 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Resultaat 2022
Baten	168	290	362	-72
Lasten	9.914	9.909	9.763	146
Resultaat	-9.746	-9.619	-9.401	-219

Financiële analyse

Hieronder treft u een overzicht per taakveld aan met afwijkingen groter dan € 25.000.

Taakveld	Resultaat	V/N
Op het taakveld overhead is sprake van een overschot van € 218.700.		
- Opleidingsbudget: Er is ten onrechte een bedrag van € 60.000 teveel doorgeschoven naar 2023 bij de slotwijziging. Er zijn nog facturen ontvangen voor de begeleiding bij het traject organisatieontwikkeling.	60	N
- Systeem- en netwerkbeheer: Er is sprake van een overschot op dit budget. Dit komt door langdurige onderhandelingen over de evaluatie van de implementatie van de telefoonvoorziening.	33	V
- Verrekening overhead: we hebben meer uren toe kunnen schrijven aan investeringen en projecten (grondexploitatie) op de balans. Hierdoor konden we ook meer overhead toerekenen.	53	V
- Flexibel belonen: in de begroting zijn stelposten opgenomen voor de koop- en verkoop van verlofuren door medewerkers én maatwerkbeleid voor beloningen. Op deze posten is een overschot.	90	V
- Werving en selectie: We hebben meer uitgegeven aan werving en selectie.	29	N
- Uitkeringen ziektewet: We hebben meer uitkeringen ontvangen van het UWV ter compensatie van langdurig zieke medewerkers.	64	V

Paragraaf bedrijfsvoering

Wat willen we bereiken?

D.9.01 We borgen de continuïteit en kwaliteit van onze interne en externe dienstverlening.

Hiervoor is een goede bedrijfsvoering en inzet van mensen, geld, ICT en materiaal noodzakelijk.

Kwaliteit

De inzet van de bedrijfsmiddelen verliep in deze rapportageperiode zodanig dat onze dienstverlening steeds gewaarborgd was.

Wat gaan we hiervoor doen?

9.023 We zorgen voor een goed en bedrijfszeker beheer en tijdige doorontwikkeling van onze ICT huishouding.

Hiertoe nemen we de volgende maatregelen:

- We ronden de in 2022 in gang gezette opzet van een crisis- en continuïteitsmanagementplan af en starten met de implementatie ervan. Voor de dienstverlening worden veel verschillende IT-systemen gebruikt. Bij uitval van één of meerdere systemen kunnen activiteiten worden verstoord, gehinderd of zelfs geheel stil komen te liggen. Dit geldt ook voor verstoringen als uitval van personeel of nutsvoorzieningen. Om snel en adequaat op dergelijke verstoringen te kunnen reageren is het wenselijk over continuïteitsplannen te beschikken die voldoende flexibel en weerbaar zijn om ook bij een onvoorziene samenloop van omstandigheden bruikbaar te zijn
- We vervangen planmatig en tijdig, binnen de beschikbare budgetten, de onderdelen van onze ICT infrastructuur. In verband met uitbreiding van het aantal fte's in de organisatie nemen we hiervoor wel structureel € 20.000 extra ICT budget op in de begroting.

Kwaliteit

Tijd

Geld

Nieuwe wet en regelgeving:

We implementeerden een nieuw informatiesysteem voor het anonimiseren van onze informatie. Dit doen we om te voldoen aan de Wet Open Overheid (WOO).

Informatieveiligheid:

We voerden en voeren de in het jaarplan informatiebeveiliging benoemde acties uit. Eén van die acties is het beter in kaart brengen van processen die andere partijen voor ons uitvoeren om vervolgens hierop de in de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) benoemde maatregelen in te richten. Dit deden we al op dit punt met betrekking tot de taken die de belastingsamenwerking voor ons uitvoert.

Continuïteit:

Ondanks een forse toename van het aantal bedreigingen en de impact daarvan hebben we de continuïteit van de operationele beschikbaarheid van onze informatiesystemen steeds weten te waarborgen. Tegelijkertijd stelden we ook een calamiteitenplan op dat een vervolg krijgt met deelplannen en implementatie van aanbevelingen die uit dat plan voortvloeien.

Verder hebben we een per saldo budgettair neutrale oplossing gevonden voor het tot stand brengen van extra bandbreedte binnen het gemeentelijk netwerk en onze internetverbindingen. De toename van het video vergaderen maakt dit noodzakelijk.

Vervangingen:

We vervangen diverse onderdelen van onze ICT infrastructuur volgens planning en binnen beschikbaar budget. De vervanging van lap tops is om markttreden doorgeschoven naar de eerste helft 2023.

9.027 We realiseren in verband met de noodzaak van een sluitende begroting bezuinigingen op de bedrijfsvoering.

We realiseren de volgende materiële bezuinigingen op de bedrijfsvoering:

- materiële kosten interne bedrijfsvoering: € 85.000 (geen inflatiecorrectie € 50.000 en daarboven € 35.000 extra bezuiniging)
- meer digitale i.p.v. papierencommunicatie: € 56.000.

Kwaliteit

Tijd

Geld

De bezuinigingen zijn gerealiseerd.

9.028 We begeleiden externe audits en voeren op een objectieve wijze interne audits uit op de beheersing van de organisatie.

Het cluster Governance ondersteunt de directie en het management team in haar verantwoordelijkheid de organisatie 'in control' te houden en daarover verantwoording af te leggen. Externe en interne audits geven inzicht in de huidige situatie en verbeteringen om tot de gewenste situatie te komen.

In 2022 begeleiden wij de externe audit op onze informatiebeveiliging (ENSIA audit) en coördineren wij de rechtmatigheidsverklaring voor de externe jaarrekeningcontrole.

Wij voeren in 2022 minimaal 2 interne audits uit op processen/projecten. De onderwerpen worden gekozen door het college of het MT (op basis van een risico-analyse) of komen vanuit de interne organisatie (ten behoeve van het lerend vermogen).

Wij monitoren de opvolging van audits/onderzoeken die wij eerder uitvoerden.

Kwaliteit

Tijd

Geld

ENSIA

De externe auditor verrichtte een audit in 2021 op de DigiD en Suwinet onderdelen van de ENSIA. Wij leverden alle zelfevaluaties tijdig in bij de ENSIA (voor 31 december 2021). In 2022 continueerden wij het traject. Voor 30 april 2022 leverden wij de bestuurlijke rapportages in bij ENSIA inclusief een door de externe auditor goedgekeurde collegeverklaring.

Audit Wet politiegegevens (WPG)

In 2021 voerden wij samen met de externe auditor een quick scan uit op de audit WPG. Hierdoor kregen wij inzicht in de openstaande acties om aan de norm te kunnen voldoen. Wij zetten deze acties uit in de organisatie. In 2022 voerde de externe auditor de audit uit conform de Wet Politiegegevens, Wij leverden de assurance rapportage tijdig in bij de Autoriteit persoonsgegevens.

Interne audits/onderzoeken

In 1e kwartaal 2022 voerden wij één intern onderzoek uit op verzoek van het college.

9.029 We maken het mogelijk dat we tijdig aan de nieuwe regelgeving voldoen inzake de financiële rechtmatigheidsverklaring die we als college moeten kunnen afleggen.

Hiertoe nemen we de volgende maatregelen:

- We richten de organisatie en processen waar nodig hierop verder in.
- We voeren de interne en verbijzonderde interne controles uit, afgestemd op de door de raad vastgestelde verantwoordingsgrens en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid alsmede op het door ons college vastgestelde (verbijzonderde) interne controleplan inclusief toetsingskader.

Kwaliteit

Tijd

Geld

2021

In 1e kwartaal 2022 ronden wij de interne controles over 4e kwartaal 2021 af. Wij startten de verbijzonderde interne controle (VIC) op. In april 2022 rapporteerden wij over de bevindingen in 2021.

2022

In 1e kwartaal 2022 stelde de gemeenteraad de verantwoordingsgrens en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid 2022 vast. Het college stelde het (verbijzonderde) interne controle plan 2022 vast inclusief toetsingskader. Wij voerden de interne controles conform planning uit. Begin 2023 rapporteren wij over onze bevindingen aan het college.

9.030 We vervolgen bewustwordingssessies over ambtelijke integriteit.

Integer handelen vormt de basis voor een betrouwbare overheid. In de gedragscode voor ambtelijke integriteit maken we duidelijk wat goed ambtelijk handelen is en wat wel en niet toelaatbaar is. Het stimuleren van integer handelen vraagt echter om meer dan alleen een gedragscode.

Regelmatig en consequent werken aan bewustwording en het stimuleren van een open dialoog zijn belangrijke ingrediënten voor een integere organisatie.

Kwaliteit

Tijd

Geld

In 1e kwartaal 2022 keurde het MT een opzet goed voor bewustwordingssessie integriteit, informatiebeveiliging, privacy en ongewenst gedrag voor de hele organisatie. De sessies werden in 3e en 4e kwartaal 2022 gehouden en waren verplicht voor alle medewerkers. In 2023 ronden wij de laatste sessies af.

Nieuwe werknemers en tijdelijke krachten doorliepen een introductie integriteit bij aanvang werkzaamheden. Hierin werd het ambtelijke integriteitsbeleid toegelicht en een aantal dilemma's besproken.

9.031 We versterken de inkoopfunctie op het gebied van contractbeheer.

Vanuit de externe accountantscontrole en diverse interne onderzoeken/audits volgt de aanbeveling om het huidige contractbeheer verder te professionaliseren. Deze aanbeveling nam het college over. Wij geven hier in 2022 opvolging aan.

De contractbeheerder richt zich op het registreren en beheren van contracten en op dossiervorming van inkopen en aanbestedingen. Hiervoor is 0,5 FTE beschikbaar voor de functie van contractbeheerder.

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

De functie van contractbeheerder hebben we per 1 maart 2022 ingevuld. Hiermee professionaliseerden wij het beheer van onze inkoopcontracten.

9.032 We coördineren en ondersteunen de afdelingen bij het modelleren en beschrijven van werkprocessen en -instructies.

Transparante en eenduidige processen binnen de organisatie zijn nodig voor een efficiënte en effectieve bedrijfsvoering en dienstverlening. Door de processen binnen de organisatie vast te leggen bereiken we naast deze transparantie en efficiëntie ook controleerbaarheid van de processen.

In 2021 modelleerden wij de bedrijfsprocessen en belangrijkste werkprocessen. Nu deze fase is afgerond vraagt de organisatie om een verdieping en verruiming van deze processen. Deze vraag komt voort uit de behoefte en noodzaak van integraal werken. Om dit te bereiken maken wij gedetailleerde werkinstructies en verdiepen wij de bedrijfsprocessen in werkprocessen.

Ook beschrijven en modelleren we nieuwe processen die voortvloeien uit nieuwe wet- en regelgeving zoals de Omgevingswet, Inburgeringswet en de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer.

In 2021 inventariseren wij per afdeling de nog te beschrijven of nader uit te werken processen. In 2022 ondersteunen wij de afdelingen door deze processen te modelleren en te beschrijven. De capaciteit voor het beschrijven van de processen is vanaf 2022 beschikbaar in de vorm van 0,5 FTE procesbeschrijver binnen de afdeling Bedrijfsvoering. Daarnaast vraagt deze maatregelen om een tijdsinvestering van alle afdelingen.

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We hebben de functie van procesbeschrijver per 1 maart 2022 ingevuld en gelijk vormgegeven aan het structureel beschrijven van de processen.

9.033 We coördineren en ondersteunen de afdelingen bij het maken van informatiebeheerplannen.

De BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) verplicht gemeenten dat er informatiebeheerplannen opgesteld zijn van de processen en de gekoppelde informatiesystemen.

De procesbeschrijvingen zijn de basis van het informatiebeheerplan. Voor de afgeronde procesbeschrijving coördineren en ondersteunen we de afdelingen bij het maken van deze plannen per proces. Dit vraagt om een tijdsinvestering van alle afdelingen.

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

De BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) verplicht ons informatiebeheerplannen op te stellen van onze bedrijfsprocessen. Daarbij dienen we aandacht te schenken aan

gebruikte informatiesystemen qua onder andere inrichting, koppelvlakken en gegevensbescherming bij derden. Het beheerplan is vervolgens bij een audit de basis om te toetsen of er conform de afgesproken opzet wordt gewerkt. In 2022 hebben we bestaande beheerplannen bijgewerkt en zijn nieuwe beheerplannen ingericht voor onder andere de digitale informatie huishouding (Corsa) en het sociaal domein.

9.034 We waarborgen onze juridische kwaliteit.

Wij geven het proces 'juridische dossiervorming' verder vorm door het aanbieden van handleidingen en checklists.

Wij actualiseren onze templates voor contracten, brieven en documenten.

Wij informeren effectief de organisatie over juridische producten en procedures.

Wij verhogen de juridische kennis in de organisatie door het geven van workshops/opleidingen.

Wij starten met het actualiseren van de verordeningen en andere regels.

Kwaliteit

Tijd

Geld

We organiseren interne workshops voor kennisdeling inzake wetgeving en jurisprudentie. Verder hebben we veel aandacht besteed aan de juridische kwaliteit van college- en raadsvoorstellen.

Daarnaast zijn we begonnen met het actualiseren van het mandaatoverzicht. Het college heeft gekozen voor een zogenaamd omgekeerd mandaat, waarin alleen de bevoegdheden die niet gemandateerd worden aan de medewerkers, opgenomen worden. Tot slot implementeerden we de Wet open overheid (WOO) in onze organisatie.

9.035 We zorgen voor een goed beheer van ons duurzaam toegankelijk digitaal archief.

E-depot

In 2017 zijn we gestart met de aansluiting op de e-depotvoorziening van het Zeeuws Archief. Inmiddels hebben we tijdens fase 1 de dossiers van een aantal processen overgebracht naar deze voorziening, waarmee de digitale duurzaamheid en beschikbaarheid gewaarborgd is. In 2022 geven wij hierop een vervolg via fase 2 voor een aantal volgende processen. Hiertoe maken we in het eerste kwartaal van 2022 een projectplan. In de begroting 2022 is wel de aansluitbijdrage voor het e-depot structureel voorzien maar nog geen rekening gehouden met de urencapaciteit die voor fase 2 nodig is en die we daarna in het projectplan uitwerken.

Aanbevelingen toezichthouder

In het laatste kwartaal van 2021 brengt de toezichthouder op ons archiefbeheer, het Zeeuws Archief, haar auditrapportage uit naar ons informatiebeheer in de periode 2018-2020. Deze rapportage bevat aanbevelingen voor verbeterpunten voor de komende periode.

We weten dat één van de aanbevelingen is om de formatie voor het archiefbeheer meer in overeenstemming te brengen met de zorg die dat vereist: de gemeenten staan voor forse uitdagingen door allerlei ontwikkelingen in de steeds complexer wordende informatiewereld. In de begroting 2022 is geen ruimte om dan al uitvoering te geven aan deze specifieke aanbeveling. Wel stellen we begin 2022 een plan van aanpak op om uitvoering over een meerjarige periode te geven aan de aanbevelingen waarbij we er een aantal andere wel in 2022 zullen oppakken.

Kwaliteit
Tijd
Geld

Onze toezichthouder Het Zeeuws Archief heeft een audit uitgevoerd. Om de aanbevelingen van deze audit uit te kunnen voeren is het noodzakelijk dat we de formatie voor ons informatiebeheer uitbreiden. Overigens is dit juist ook een belangrijke constatering vanuit deze audit. In de begroting 2023 is extra budget geraamd voor deze uitbreiding.

9.036 We zetten de ingezette organisatieontwikkeling voort.

Om de organisatie toekomstbestendig te laten zijn en blijven, zetten we in 2022 de in 2021 ingezette organisatieontwikkeling, naar aanleiding van het in 2020 uitgevoerde organisatieonderzoek, voort. Dit doen we aan de hand van specifieke aandacht en acties op niveau van structuur, management en medewerkers. Deze werken we uit in het eind 2021 op te stellen MT-jaarplan.

Het verbeterplan afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling voeren we uit. In deze begroting is hier structureel budget voor geraamd.

Kwaliteit
Tijd
Geld

In 2022 hebben we de organisatievisie opgesteld en vastgesteld. Aan de hand van de drie kernwaarden "leren, eensgezind en veerkrachtig (LEV)" willen we een organisatie zijn krachtig en met gevoel. Deze kernwaarden hebben we vertaald naar concrete gedragingen, resultaten en acties door het opstellen van een A3 jaarplan 2023.

9.037 We versterken onze arbeidsmarktcommunicatie als onderdeel van het werving- en selectiebeleid.

Naast dat we onze medewerkers willen behouden (binden en boeien), willen we onze positie op de arbeidsmarkt versterken. Gelet op de huidige arbeidsmarkt moeten we investeren om te kunnen concurreren met andere organisaties. Dit doen we met behulp van o.a. strategische personeelsplanning, ons te herijken HR-beleid en gerichte arbeidsmarktcommunicatie met daarbij speciale aandacht voor het imago van Veere als aantrekkelijke werkgever.

Kwaliteit
Tijd
Geld

In 2022 lanceerden we een werkenbijveerewebsite en werven we een recruiter (die per 1/3/2023 start) ter bevordering van onze arbeidsmarktcommunicatie en wervingsbeleid. We deden verder aanpassingen in ons beloningsbeleid ter versterking van onze positie op de arbeidsmarkt. We merkten direct concreet het positieve effect hiervan bij het vervullen van diverse vacatures. Overigens zijn de aanpassingen van het beloningsbeleid ook gericht op het behouden van onze huidige werknemers. Zo ook ingevoerde aanpassingen in ons HR beleid waar onder een nieuwe thuiswerkregeling (inclusief thuiswerkfaciliteiten).

9.038 In het verlengde van de ingezette organisatieontwikkeling actualiseren we het HR-beleid.

Het huidige HR-beleid bestaat uit een groot aantal personeelsinstrumenten welke nog niet afgestemd zijn met de nieuwe organisatievisie. Nadat de organisatieontwikkeling

verder vorm krijgt, passen we het HR-beleid hierop aan. Hierbij zorgen we voor afstemming van dit beleid op de arbeidsmarktontwikkelingen en de persoonlijke ontwikkeling van de zittende medewerkers.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

De nieuwe organisatievisie is in december 2022 vastgesteld. Het hierop aanpassen van het gehele HR beleid volgt daarop in 2023. Vooruitlopend daarop hebben we in wel al een aantal aanpassingen in ons arbeidsmarktbeleid toegepast. Een belangrijk voorbeeld daarvan is de nieuwe thuiswerkregeling (inclusief thuiswerk faciliteiten).

9.039 We onderzoeken hoe we het binnenhalen van externe subsidies kunnen optimaliseren en werken dit uit in een plan van aanpak hiervoor.

Binnen de organisatie was in het verleden een subsidieteam operationeel dat in voorgaande bezuinigingsronden op personele kosten is ontbonden. In 2022 willen we bezien hoe we vanuit Bedrijfsvoering opnieuw vorm kunnen geven aan meer specifieke en structurele aandacht voor dit item.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

We hebben deze taak onderdeel gemaakt van het werkpakket van een financieel adviseur.

Wet open overheid

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. In artikel 3.5 van de Woo is bepaald dat een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo. Ook is in dit artikel bepaald dat het bestuursorgaan in de jaarlijkse verantwoording (jaarrekening) verslag doet van de uitvoering van de Woo, mede in relatie tot de beleidsvoornemens.

Hieronder treft u het verslag aan van de uitvoering van de Woo vanaf 1 mei tot en met 31 december 2022.

Inleiding

De Woo vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Naast de plicht van passieve openbaarmaking van informatie (openbaarmaking naar aanleiding van een Woo-verzoek), is in de Woo ook een algemene inspanningsverplichting opgenomen om zoveel mogelijk informatie - voor zover dit zonder onevenredige inspanning of kosten redelijkerwijs mogelijk is - actief voor iedereen openbaar te maken.

Passieve informatieplicht

De passieve informatieplicht in de Woo is op 1 mei 2022 in werking getreden. Deze informatieplicht wijkt niet zoveel af van de passieve informatieplicht die in de Wob opgenomen was. De behandeling van Woo-verzoeken vindt op dezelfde wijze plaats als de behandeling van Wob-verzoeken tot 1 mei 2022. Alleen de verdaging van de beslistermijn is teruggebracht van 4 naar 2 weken. Dit betekent dat de beslistermijn voor een Woo-verzoek maximaal 6 weken bedraagt in plaats van 8 weken.

Actieve informatieplicht

Deze informatieplicht is nieuw. De verplichting tot actieve openbaarmaking wordt gefaseerd ingevoerd (bij Koninklijk Besluit), om organisaties de tijd te geven de openbaarmaking van deze categorieën in te richten. Vooralsnog is nog geen termijn gesteld waarbinnen de actieve informatieplicht van kracht wordt. Wel is in de Woo vastgelegd dat de actieve openbaarmaking plaats gaat vinden via een door het Rijk in stand gehouden digitale infrastructuur: Platform Open Overheidsinformatie (PLOOI).

De verwachting is dat in de loop van 2023 voor een beperkt aantal documenten de actieve openbaarmaking verplicht wordt. Welke dat precies zullen zijn is echter nog niet bekend. Gedacht kan worden aan de volgende vier informatiecategorieën:

- bereikbaarheidsgegevens van de gemeentelijke bestuursorganen en wijze waarop een verzoek om informatie kan worden ingediend (artikel 3.3, eerste lid, onderdeel e, van de Woo);
- vergaderstukken (incl. agenda's) en verslagen van de raad en zijn commissies (artikel 3.3, tweede lid, onderdeel c, van de Woo);
- convenanten (artikel 3.3, tweede lid, onderdeel f, van de Woo);
- Woo-verzoeken, inclusief de schriftelijke beslissingen op die verzoeken en de daarbij verstrekte informatie (artikel 3.3, tweede lid, onderdeel i, van de Woo).

De documenten die bij de eerste twee informatiecategorieën horen, worden al actief openbaar gemaakt op de gemeentelijke website.

Het aantal documenten dat uiteindelijk actief openbaar gemaakt moet worden is aanzienlijk groter. De belangrijkste is wel dat de actieve openbaarmaking ook gaat gelden voor een groot aantal beschikkingen (vergunningen e.d.). Hiervoor gelden echter ook weer een aantal uitzonderingen. In de loop van 2023 zullen we vanuit het ministerie van binnenlandse zaken meer duidelijkheid krijgen over de inwerkingtreding van de actieve openbaarmakingsverplichting. Nadat we meer duidelijkheid hebben verkregen, zullen we overgaan tot het actief openbaar maken van meer documenten.

Instellen werkgroep implementatie Woo

De actieve openbaarmaking moeten wij (verder) implementeren en borgen in de organisatie. Elke afdeling krijgt namelijk in meerdere of in mindere mate te maken met het actief openbaar maken van informatie. In oktober 2022 is door het MT een ambtelijke werkgroep ingesteld die zorg moet gaan dragen voor de implementatie en borging van de Woo en dan met name voor de actieve openbaarmakingsverplichting. De volgende disciplines zijn vertegenwoordigd in de werkgroep: juridische zaken (trekker), informatievoorziening, communicatie, privacy, griffie, archief.

Wat hebben we verder in 2022 al gedaan?

Vanaf 1 mei 2022 behandelen wij verzoeken om informatie volgens de regels van de Woo en niet meer volgens de regels van de Wob. Daarnaast hebben wij op de gemeentelijke website het e-mailadres contactpersoonwoo@veere.nl geplaatst. Via dit e-mailadres kunnen vragen worden gesteld over de beschikbaarheid van publieke informatie. Hiermee voldoen wij aan de in de Woo opgenomen verplichting om één of meer contactpersonen aan te wijzen (artikel 4.7 Woo). Medewerkers van het team juridische zaken (waaronder de Woo-coördinator) beantwoorden zo snel mogelijk de vragen die via deze website worden gesteld.

Bij het openbaar maken van documenten zorgen wij ervoor dat persoonsgegevens onleesbaar worden gemaakt. Hiervoor is de applicatie DataMask aangeschaft die het anonimiseren van documenten ondersteunt. De applicatie is na een testfase beschikbaar gesteld aan de organisatie. In oktober 2022 zijn instructiesessies over het gebruik van de applicatie georganiseerd voor alle medewerkers die zich bezig houden met het anonimiseren van documenten.

Prioriteiten

In onderstaande tabel zijn de eenmalige prioriteiten weergegeven (x € 1.000)

Omschrijving prioriteit	Begroot	Realisatie Toelichting
Interne controle tbv verbijzondere controle - Inhuur	37	37 -

Investerings

Omschrijving investering	Investeringskrediet	Realisatie Toelichting
Gesloen bestelauto klein	27	0 Aankoop in 2023
2x Renault Zoe	59	57 Afgerond
7 Gesloten bestelauto's middelgroot	248	0 Aankoop in 2023
Gesloten bestelauto middelgroot extra deur	34	0 Aankoop in 2023
Electrische bedrijfsbus OpRu	34	0 Aankoop in 2023
Walker maaimachine	28	28 Afgerond
Votex klepelmaaier	23	22 Afgerond
Aanschaf waterwagen Serooskerke	285	0 Vervalt
Vervanging meubilair en inrichting dorpshuizen en mfa's	49	0 Werkzaamheden in 2023
Vervangen en verduurzamen verlichting gymzaal Schuttershof Domburg en Ons huis Meliskerke	38	0 Werkzaamheden in 2023
Schoonmaak machines dorpshuizen en gymzalen	27	34 Afgerond
Vervanging tractor (New Holland TL90) plus investering in voorhef en klepelmaaier	94	93 Afgerond

Paragraaf financiering

Inleiding

In deze paragraaf wordt ingegaan op het risicobeheer van de financieringsportefeuille. Meer concreet gaat het om financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden, zorgen voor voldoende liquide middelen en daarbij afdekken van rente- en kredietrisico's.

Het treasury beleid van de gemeente Veere is gericht op de ondersteuning van de publieke taak van de gemeente en heeft een risicomijdend en voorzichtig karakter.

Financiering

Voor een tekort aan liquide middelen moet de gemeente kort of lang geld aantrekken, omdat rood staan op onze bankrekening boven € 5.000.000 duur is (exedentrente). Het financieringsbeleid is er op gericht geweest zo lang mogelijk met 'kort geld' te financieren. In 2022 is er geen noodzaak geweest om kasgeldleningen aan te trekken. Dit komt voornamelijk doordat er langlopende geldleningen zijn afgesloten.

In mei 2021 zijn een 5-tal langlopende geldleningen afgesloten voor de geplande investeringen in maatschappelijke voorzieningen. Deze worden gefaseerd uitgekeerd. Hierdoor is het aantrekken van kasgeldleningen niet van toepassing geweest in 2022.

Er zijn geen renteherzieningen geweest in 2022.

Onderstaande tabel geeft het effect weer van de reguliere aflossing op de gemiddelde rente van de leningenportefeuille.

Mutaties in leningenportefeuille	Bedrag	Gemiddelde rente
Stand per 1 januari 2022 leningenportefeuille	55.590	1,54%
Nieuwe leningen	14.000	
Reguliere aflossingen	4.836	
Vervroegde aflossingen	0	
Rente herzieningen	0	
Stand per 31 december 2022 leningenportefeuille	64.754	1,02%

Kasgeldlimiet

De norm van de kasgeldlimiet is in de wet gesteld op 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten. De kasgeldlimiet voor 2022 bedroeg € 6.435.000.

Er is in 2022 geen gebruik gemaakt van het aantrekken van kasgeldleningen. Door het aantrekken van gelden voor langere termijn, zijn er sinds juni 2021 geen kasgeldleningen meer aangetrokken.

Prognose kasgeldlimiet per kwartaal 2022					
		1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
	Omvang begroting per 1 januari 2022	75.702	75.702	75.702	75.702
1)	Toegestane kasgeldlimiet				
	- in procenten	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
	- in bedrag	6.435	6.435	6.435	6.435
2)	Omvang vlottende korte schuld				
	- opgenomen gelden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
	- schuld in rekening-courant	1	232	0	29
	- gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
	- overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
		1	232	0	29
3)	Vlottende middelen				
	- contante gelden in kas	9	10	8	6
	- tegoeden in rekening-courant	312	336	1.032	390
	- overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	0	0	0	0
		321	346	1.040	396
4)	Toets kasgeldlimiet				
	Totaal netto vlottende schuld (2-3)	-320	-114	-1.040	-367
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	6.435	6.435	6.435	6.435
	Ruimte (+)/overschrijding (-); (1-4)	6.755	6.549	7.475	6.802

Renterisiconorm

Het uitgangspunt van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op langlopende geldleningen. Dit gebeurt door het aanbrengen van spreiding in de looptijden van de leningen. Hiermee wordt voorkomen dat een groot deel van de leningen tegelijk opnieuw moeten worden afgesloten met het risico van snel oplopende rentelasten.

In de Wet Fido is een norm gegeven voor de omvang van het renterisico. De renterisiconorm is een percentage van het begrotingstotaal. De wetgever heeft bepaald dat in een jaar voor maximaal 20% onderhevig mag zijn aan renteherziening en herfinanciering. Op een begrotingstotaal van € 75.702.000 bedraagt de renterisiconorm € 15.140.000. De ruimte onder de renterisiconorm bedraagt voor 2022: € 10.304.000.

Renterisico vaste schuld over 2022		
	Begroting	Rekening
Berekening (bedragen x € 1.000)	2022	2022
Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0
Aflossingen	4.836	4.836
<i>Renterisico</i>	<i>4.836</i>	<i>4.836</i>
Renterisiconorm	15.140	15.140
Ruimte onder renterisiconorm	10.304	10.304
<i>Overschrijding renterisiconorm</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Berekening renterisiconorm		
Begrotingstotaal	75.702	75.702
Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%	20%
Renterisiconorm	15.140	15.140

Uit bovenstaande tabel blijkt dat onze gemeente ruim binnen de renterisiconorm blijft.

Kredietrisiconorm

In onderstaand overzicht wordt het kredietrisico op verstrekte gelden weergegeven. Bij het uitzetten van middelen zijn ieder geval twee aspecten in het geding. Dit zijn een voldoende kredietwaardigheid van de tegenpartij en een beperkt marktrisico.

Overige instellingen zijn de stortingen in het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting(SVn). SVn ontwikkelt, beheert en verstrekt aantrekkelijke leningen voor het kopen, verduurzamen en verbeteren van woningen en bedrijfsruimten.

De restant schuld onder woningcorporaties betreft een langlopende geldlening aan de Stichting Zeeuwland. Op deze lening wordt jaarlijks afgelost. Het rentepercentage van deze lening bedraagt 3,95%. Het laatste jaar van aflossing is 2051.

Kredietrisico			
Risicogroep	Hypothecaire zekerheid	Restant schuld in € 1.000	%
Lokale verenigingen/stichtingen	neen	10	0,18
Overige instellingen	ja/neen	2.374	42,04
Woningcorporaties	neen	3.263	57,78
Totaal		5.647	100,00

Schatkistbankieren

De Wet HOF (Houdbare overheidsfinanciën) verplicht publieke instellingen al hun liquide middelen (boven drempelbedragen) die niet direct nodig zijn voor het uitvoeren van hun publieke taak aan te houden bij het ministerie van Financiën.

De hoogte van het drempelbedrag hangt af van de omvang van de begroting. Voor 2022 geldt: tot een begrotingstotaal van € 500 miljoen is het drempelbedrag bepaald op 2% met een minimum van € 1.000.000.

Voor Veere was het drempelbedrag in 2022:

- $2\% \times € 75.702.000 = € 1.514.040.$

Ten gevolge van de verplichting van schatkistbankieren lopen wij geen debiteurenrisico meer. Onder debiteurenrisico wordt hier verstaan het risico dat uitgezette geldleningen niet worden terugontvangen van marktpartijen.

Renteschema

In onderstaand schema geven we inzicht in de rentelasten van externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering				€ 612.293
b.	De externe rentebaten (idem)			-/-	€ 242.385
	Saldo rentelasten en baten				€ 369.908
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden toegerekend	-/-	€ 53.401		
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	€ 14.258		
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+	€ -		
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente				€ - 67.659
d1.	Rente over eigen vermogen			+	€ -
d2.	Rente over voorzieningen			+	€ -
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente				€ 302.249
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag 1% afgerond)	-/-			€ 335.070
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury				€ - 32.822

Paragraaf lokale heffingen

Inleiding

De paragraaf "Lokale heffingen" is voorgeschreven in artikel 10 van het "Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten" (BBV). De paragraaf moet ten minste bevatten:

1. de geraamde inkomsten;
2. het beleid voor de lokale heffingen;
3. een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen;
4. een aanduiding van de lokale lastendruk;
5. een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Het pakket van gemeentelijke belastingen en heffingen bestaat in Veere uit 8 belastingen. Deze zijn gelegitimeerd door verordeningen die door de gemeenteraad ieder jaar opnieuw worden vastgesteld. De heffingen verdelen we in twee categorieën, te weten:

Belastingen: heffingen die door de overheid dwangmatig worden opgelegd, zonder dat daar voor de belastingbetaler een individuele aanwijsbare prestatie tegenover staat. Belastingplichtigen hebben feitelijk geen keuzemogelijkheid.

Rechten: betalingen aan de overheid voor een door de overheid individueel geleverde specifieke overheidsprestatie. Vaak is de betaling slechts een deel van de werkelijke kosten. Rechten zijn gebaseerd op het profijtbeginsel (iemand die meer van de overheid profiteert, betaalt een hogere bijdrage). Belanghebbenden hebben min of meer de mogelijkheid om te kiezen of zij gebruik maken van een gemeentelijke dienst.

Waarom wordt er belasting geheven?

Een gemeente maakt geen winst zoals een private onderneming. De uitgaven die de gemeente jaarlijks moet doen voor het lokaal bestuur, zoals het onderhouden en in standhouden van wegen, scholen, openbaar groen etc. dekken we voor een groot gedeelte uit ontvangsten van het Rijk in de vorm van de algemene uitkering. Daarnaast ontvangt de gemeente doel- of specifieke uitkeringen van het Rijk. De bestemming van deze middelen is vooraf bepaald. Op grond van de gemeentewet kunnen de gemeenten belastingen heffen. Gemeenten mogen alleen belasting heffen voor zover de wet dit uitdrukkelijk toestaat.

Typen gemeentelijke belastingen

De gemeentelijke belastingen zijn te onderscheiden in twee typen. Er zijn belastingen/heffingen die een algemeen karakter hebben. Dit soort belastingen/heffingen zijn qua hoogte en besteding niet voor een specifiek doel bestemd, maar dienen ter dekking van algemene uitgaven. Te denken valt aan de OZB, de toeristenbelasting, hondenbelasting en forensenbelasting. Andere belastingen/heffingen besteden we aan een bepaald doel. De opbrengst van deze belastingen/heffingen mag nooit hoger zijn dan de kosten die voor dit bepaalde doel worden gemaakt. Hierbij valt te denken aan rioolheffing en leges.

Totstandkoming van de tarieven

Jaarlijks stellen we bij de begroting de tarieven voor de belastingen/ heffingen, rechten en privaatrechtelijke heffingen vast. Per belasting/heffing stelt de raad jaarlijks een verordening vast met daarin doel, grondslag en tarieven van de belasting/heffing.

Tarievenbeleid

De tarieven voor 2022 zijn verhoogd volgens de besluitvorming door de raad bij de begroting en daarop aansluitend de vaststelling van de verordeningen. Onderstaand treft u de tarieventabel van 2022 aan.

Tarieven 2022

Soort	Grondslag	2022
OZB		
Woning eigenaar	WOZ-waarde	0,0873%
Niet-woningen gebruiker	WOZ-waarde	0,1114%
Niet-woningen eigenaar	WOZ-waarde	0,1399%
Toeristenbelasting		
Bezoeker	Per overnachting	€ 2,00
eigen verblijf	Per overnachting	€ 1,30
Afvalstoffenheffing		
Gebruiker	Eenpersoonshuishouden met rolcontainer	€ 220,00
	Meerpersoonshuishouden met rolcontainer	€ 233,00
	Objecten met meerdere eenheden	€ 466,00
	Per lediging	€ 6,50
Rioolheffing		
Eigenaar	Aansluiting woning < € 100.000,--	€ 61,31
	Aansluiting niet-woning < € 100.000,--	€ 93,20
Gebruiker	Waterafvoer (< 75m ³)	€ 65,49
Forensenbelasting		
Forensenbelasting	WOZ-waarde	0,1830%
Lijkbezorgingsrechten		
Begraafrecht	Lijkbezorging	€ 1.940,00
Recht op urnengraf	Urnengraf	€ 680,00
Precariobelasting		
Winkeluitstalling	per m ²	n.v.t.
Terras p/m kustkernen	per m ² hoogseizoen	€ 4,28
Hondenbelasting		
Hondenbelasting	1 ^e hond	€ 71,77
	2 ^e hond	€ 126,06
	Kennel	€ 234,54

Opbrengsten

Hieronder volgt een overzicht van de opbrengsten van de diverse heffingen in 2022.

Bedragen x € 1.000	Begroting primair	Begroting inclusief wijzigingen	Rekening	Verschil
Toeristenbelasting	8.902	8.902	9.475	573
OZB	5.926	5.926	5.909	-17
Afvalstoffenheffing	3.753	3.591	3.562	-29
Rioolheffing	2.579	2.579	2.565	-14
Forensenbelasting	1.845	1.845	1.871	26
Precariobelasting	161	161	182	21
Lijkbezorgingsrechten	457	457	430	-27
Hondenbelasting	137	137	137	-
Totaal	23.760	23.598	24.131	533

De belangrijkste posten, > € 25.000, lichten we hieronder toe:

Toeristenbelasting

De methodiek van de toeristenbelasting is dat er gedurende het seizoen een voorlopige aanslag wordt opgelegd die $\pm$ 80% van het werkelijke aanslagbedrag betreft. Definitieve aanslag wordt eind maart van het daarop volgende jaar opgelegd. We controleren of het aantal overnachtingen van de aangifte correspondeert met het nachtverblijfregister. Met de sector zijn hierover afspraken gemaakt.

De realisatie over het jaar 2022 is € 573.000,- hoger uitgekomen dan vooraf was geraamd. Dit komt door een groei van 3% in het aantal overnachtingen.

Afvalstoffenheffing

In 2022 is Diftar ingevoerd. Op basis van de tussenevaluatie is de raming van de opbrengsten tussentijds bijgesteld. De opbrengsten zijn, door een lager aantal ledigingen, ongeveer € 29.000 lager uitgekomen dan de raming.

Forensenbelasting

De tarieven drukken we uit in een percentage van de WOZ-waarde. De hoogte van het tarief is mede bepalend door de gemiddelde waardemutatie van het vastgoed binnen de Gemeente Veere.

De realisatie is € 26.000 hoger uitgekomen dan vooraf was geraamd.

Lijkbezorgingsrechten

Door minder lijkbezorgingen is de realisatie € 27.000 lager uitgekomen dan begroot.

Kwijtschelding

Het gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid maakt deel uit van het gemeentelijk minimabeleid. Het kwijtscheldingspercentage dat we hanteren bedraagt 100%. Of een belastingplichtige in aanmerking komt voor kwijtschelding beoordelen we aan de hand van een inkomens- en/of vermogenstoets. Bij deze toets nemen we de kosten van bestaan voor 100% mee, volgens de bijstandsnorm. Zo maken we maximaal gebruik van de wettelijke vrijheden op dit gebied. Kwijtschelding kan alleen van de aanslag onroerende zaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

In 2022 hebben we voor een bedrag van € 48.000 aan belastingen kwijtgescholden.

Kostendekkendheid tarieven

Vanaf de begroting 2017 moeten we in de paragraaf lokale heffingen een overzicht van baten en lasten opnemen voor de heffingen waarbij sprake is van het verhalen van kosten. Bij de hierna opgesomde heffingen is hiervan sprake. Bij deze heffingen is het toegestaan om maximaal 100% van de kosten te dekken. Dit is in de gemeente Veere uitgangspunt. In de onderstaande gegevens vergelijken we de totale kosten en baten met elkaar en noemen we het kostendekkingspercentage.

Afvalstoffenheffing

Berekening van kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing:	Begroting primitief	Begroting na wijz.	Rekening
Kosten taakveld afval , inclusief rente	3.318	3.235	3.065
Inkomsten taakveld afval, exclusief heffing	241	386	420
Inkomsten taakveld reserves, onttrekking reserve (inv. perscontainers)	45	45	43
Netto kosten taakveld	3.032	2.804	2.602
Toe te rekenen kosten			
Overhead	183	196	196
BTW	538	509	481
Totale kosten	3.753	3.509	3.279
Opbrengst heffingen	3.753	3.591	3.568
Dekkingspercentage	100%	102%	109%
Inzet voorziening	0	-82	-289

De stand van de voorziening was op 1 januari 2022 € 294.512. Met het resultaat op het taakveld afval is de voorziening per 31 december gevuld met een bedrag van € 583.739.

Rioolheffing

Berekening van kostendekkendheid van de rioolheffing:	Begroting primitief	Begroting na wijz.	Rekening
Kosten taakveld riolering , inclusief rente	2.047	1.952	1.958
Inkomsten taakveld riolering, exclusief heffing	40	37	18
Netto kosten taakveld	2.007	1.915	1.940
Toe te rekenen kosten			
Overhead	330	322	325
BTW	243	224	224
Totale kosten	2.580	2.461	2.489
Opbrengst heffingen	2.580	2.578	2.560
Dekkingspercentage	100%	105%	106%
Inzet voorziening	0	-119	-71

We voegen het resultaat van € 539.951 toe aan de voorziening. Op 31 december 2022 heeft de voorziening een saldo van € 610.617.

Lijkbezorging

Berekening van kostendeckendheid van de lijkbezorgingsrechten:	Begroting primitief	Begroting na wijz.	Rekening
Kosten taakveld begraafplaatsen en crematoria , inclusief rente	454	414	422
Inkomsten taakveld begraafplaatsen en crematoria, exclusief heffing (inclusief verlenging grafrechten)	54	113	118
Netto kosten taakveld	400	301	304
Toe te rekenen kosten			
Overhead	242	197	197
Totale kosten	642	498	501
Opbrengst lijkbezorgingsrechten	457	457	430
Dekkingspercentage	71%	92%	86%

Leges

Omdat we over tal van producten leges heffen geven we in de volgende tabel de kostendekking per hoofdstuk in de legesverordening weer. In de onderstaande tabel geven we het kostendeckingspercentage per titel weer en vervolgens per hoofdstuk. Per hoofdstuk wordt duidelijk dat bij enkele producten de baten hoger zijn dan de kosten.

Recapitulatie kostendekkendheid leges Veere rekening 2022				
Hoofdstuk		Totale kosten	Opbrengsten	Percentage
Totaal		€ 2.081.245	€ 1.576.215	76%
Titel 1	Algemene dienstverlening	€ 636.922	€ 492.706	77%
Hoofdstuk 1	Burgerlijke stand	€ 133.970	€ 74.378	56%
Hoofdstuk 2	Reisdocumenten	€ 166.096	€ 98.941	60%
Hoofdstuk 3	Rijbewijzen	€ 155.941	€ 96.320	62%
	Naturalisaties (extra ingevoegd onderdeel)	€ 19.070	€ 8.616	45%
Hoofdstuk 4	Verstrekingen uit de Basis registratie persoonsgegevens (BRP)	€ 20.880	€ 10.993	53%
Hoofdstuk 5	Verstrekingen uit het Kiezersregister			
Hoofdstuk 6	Verstrekingen op grond van de Wet bescherming persoonsgegevens			
Hoofdstuk 7	Bestuursstukken			
Hoofdstuk 8	Vastgoedinformatie	€ -	€ -	-
Hoofdstuk 9	Overige publiekszaken	€ 34.485	€ 21.987	64%
Hoofdstuk 10	Gemeentearchief	€ -	€ -	-
Hoofdstuk 11	Huisvestingswet			
Hoofdstuk 12	Leegstandswet			
Hoofdstuk 13	Gemeentegarantie			
Hoofdstuk 14	Marktstandplaatsen			
Hoofdstuk 15	Winkeltijdenwet	€ 11.272	€ 518	5%
Hoofdstuk 16	Kansspelen	€ 28.180	€ 1.294	5%
Hoofdstuk 17	Telecommunicatie	€ 1.591	€ 174.658	10977%
Hoofdstuk 18	Verkeer en vervoer	€ 65.436	€ 5.002	8%
Hoofdstuk 19	Diversen	€ -	€ -	-
Titel 2	Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving	€ 1.165.853	€ 1.042.853	89%
Hoofdstuk 1	Begripsomschrijvingen			
Hoofdstuk 2	Vooroverleg/beoordeling conceptaanvraag	€ -	€ -	-
Hoofdstuk 3	Omgevingsvergunning	€ 1.165.853	€ 1.042.853	89%
Hoofdstuk 4	Vermindering			
Hoofdstuk 5	Teruggaaf			
Hoofdstuk 6	Intrekken omgevingsvergunning			
Hoofdstuk 7	Wijzigen omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project	€ -	€ -	-
Hoofdstuk 8	Bestemmingswijzigingen zonder activiteiten			
Hoofdstuk 9	Slopmelding			
Hoofdstuk 10	In deze titel niet benoemde beschikking	€ -	€ -	-
Titel 3	Dienstverlening vallend onder Europese Dienstenrichtlijn	€ 278.470	€ 40.656	15%
Hoofdstuk 1	Drank- en Horecawet	€ 70.493	€ 24.067	34%
Hoofdstuk 2	APV vergunningen en ontheffingen	€ 207.977	€ 16.590	8%
Hoofdstuk 3	Seksbedrijven			
Hoofdstuk 4	Splitsingsvergunning woonruimte			
Hoofdstuk 5	Leefmilieuverordening			
Hoofdstuk 6	Brandbeveiliging en brandpreventie	€ -	€ -	-
Hoofdstuk 7	Wet Bibob	€ -	€ -	-
Hoofdstuk 8	Kleinschalig kamperen	€ -	€ -	-
Hoofdstuk 9	In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	€ -	€ -	-

Lokale lastendruk

Kengetallen belastingcapaciteit 2022 (in €)				
A	OZB lasten voor een gezin bij de gemiddelde WOZ waarde:			
	gemiddelde WOZ waarde	313.000	0,0873%	273
B	Rioolheffing voor een gezin bij de gemiddelde WOZ waarde			
	eigendom	66		
	gebruik	118		184
C	Afvalstoffenheffing			271
D	Heffingskorting			0
E	Totale woonlasten voor een gezin bij de gemiddelde WOZ waarde			728
F	Woonlasten landelijk gemiddelde voor een gezin bij de gemiddelde WOZ waarde			811
	Gemeentelijke belasting capaciteit	E/F * 100%		89,76%

Paragraaf verbonden partijen

Algemeen

De paragraaf Verbonden Partijen nemen we op om te voldoen aan artikel 26 van het Besluit Begroting en Verantwoording. Volgens de artikelen 15 en 26 dient deze paragraaf ten minste te bevatten:

- De visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting;
- De beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen;
- De lijst van verbonden partijen.

Een verbonden partij is een derde rechtspersoon, waarbij de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang verstaan we: een zetel in een bestuur van een verbonden partij of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang bedoelen we dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld; die zijn ze kwijt in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

Het aangaan van banden met (verbonden) partijen komt altijd voort uit het publieke belang. Verbindingen met derde partijen kan een manier zijn om een bepaalde publieke taak uit te voeren. Op degene die in het bestuur van een verbonden partij functioneert, berust de verplichting zich te verantwoorden (gevraagd en ongevraagd) naar het bestuursorgaan dat betrokkene naar die partij heeft afgevaardigd.

Er is een veelheid aan verbonden partijen. Het is voor het inzicht van de gemeenteraad van belang dat de relatie tussen verbonden partijen en het publieke belang, zoals geconcretiseerd in de programma's, in hoofdlijnen aan wordt gegeven. Daarbij dient apart stilgestaan te worden bij de voornemens omtrent verbonden partijen.

Veere

De gemeenteraad heeft in zijn vergadering van 28 januari 2016 de nota "Aanpak voor een goede samenwerking tussen gemeenten en gemeenschappelijke regelingen" van de VZG vastgesteld. Dit rapport heeft tot doel om de onderlinge samenwerking tussen opdrachtgever (gemeente) en opdrachtnemer (gemeenschappelijke regeling) te verbeteren.

De collegeleden vertegenwoordigen de gemeente in de besturen van gemeenschappelijke regelingen. Vertegenwoordiging in gemeenschappelijke regelingen is aangemerkt als een taak van bestuur en uitvoering, dus behorend tot de bevoegdheden van het college.

Indeling

We verdelen de verbonden partijen als volgt onder in drie categorieën:

- Gemeenschappelijke regelingen (nummer 1 t/m 7)
- Stichtingen en verenigingen (8)
- Overige verbonden partijen (nummer 9 t/m 10)

1. Gemeenschappelijke regeling Afvalstoffenverwijdering Zeeland (OLAZ)

Vestigingsplaats	Borsele
Doel	De behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers op het gebied van de afvalstoffenverwijdering.
Betrokken partijen	Raden en colleges van B&W van Borsele, Goes, Hulst, Kapelle, Middelburg, Noord-Beveland, Reimerswaal, Schouwen-Duiveland, Sluis, Terneuzen, Tholen, Veere en Vlissingen.
Bestuurlijk belang	Eén lid en een plaatsvervanger, door en uit de raad (inclusief de voorzitter) gekozen.
Financieel belang	Jaarlijkse verplichting naar rato van aangeboden afval en voor de garantieverplichting naar rato van het aantal inwoners.
Raadsprogramma	Volksgezondheid en milieu
<i>Rekening 2022 (bijdrage)</i>	-
Ontwikkelingen	-
Risico's (t.b.v. risicoparagraaf)	Eind februari 2022 is er een oorlog uitgebroken door de Russische inval in de Oekraïne. Als gevolg van deze oorlog zijn de brandstofprijzen aanzienlijk gestegen. Dit heeft gevolgen voor de kostprijs van de verwerking van de verschillende afvalstromen. De duur en de omvang van de gestegen brandstofprijzen en de uiteindelijke invloed op de verwerkingstarieven zijn (nog) niet te overzien.

<i>Eigen vermogen 1-1-2022</i>	<i>Eigen vermogen 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen 1-1- 2022</i>	<i>Vreemd vermogen 31-12-2022</i>	<i>Resultaat 2022</i>
€ 481.940	€ 551.638	€ 9.923.814	€ 12.812.920	€ 69.698

2. Orionis Walcheren

Vestigingsplaats	Vlissingen
Doel	De primaire taak van Orionis Walcheren is de uitvoering van de Participatiewet en aanverwante regelingen. Orionis Walcheren begeleidt mensen, met een afstand tot de arbeidsmarkt, naar zo regulier mogelijk (betaald) werk. Als (betaald) werk nog niet mogelijk is, wordt er ingezet op participatie, zoals bijvoorbeeld vrijwilligerswerk. Daar waar nodig wordt (tijdelijk) inkomenssteun en/of schuldhulpdienstverlening geboden.
Betrokken partijen	Raden en colleges van B&W van Middelburg, Veere en Vlissingen.
Bestuurlijk belang	Het dagelijks bestuur bestaat uit de wethouders met Sociale Zaken in hun portefeuille van de gemeenten Middelburg, Veere en Vlissingen. Het algemeen bestuur bestaat uit de leden van het dagelijks bestuur aangevuld met één lid van het college van B&W uit elke gemeente. De gemeente met het grootste financiële belang binnen de regeling heeft een extra lid.

<i>Financieel belang</i>	De Gemeente Veere betaalt een bijdrage in de uitvoeringskosten. De verdeling van deze kosten vindt plaats op basis van de verdeelsleutel ontvangen rijksvergoedingen. Tevens wordt er een extra bijdrage betaald voor de uitkeringslasten voor dat deel van de lasten wat de Rijksvergoeding te boven gaat. Ook deze bijdrage wordt toegedeeld op basis van de ontvangen Rijksvergoedingen.
<i>Raadsprogramma</i>	Sociaal Domein
<i>Rekening 2022 (bijdrage)</i>	€
<i>Ontwikkelingen</i>	In 2022 is na de verkiezingen een nieuw algemeen en dagelijks bestuur geïnstalleerd. Zij moeten richting geven aan de ontwikkelingen die de komende tijd spelen. Het gaat bijvoorbeeld om het evalueren van de Gemeenschappelijke regeling, de uitwerking van het implementatieplan voor het Werkleerbedrijf en de kadernota.
<i>Risico's (t.b.v. risicoparagraaf)</i>	In de begroting is, op verzoek van Middelburg en Vlissingen, een taakstelling opgenomen. Orionis heeft aangegeven dat deze taakstelling realistisch en haalbaar is en dat het klantbelang er niet mee wordt geschaad. Mede met het oog op het klantbelang en de ontwikkelingen rond/nasleep van corona houden we een vinger aan de pols.

<i>Eigen vermogen 1-1-2022</i>	<i>Eigen vermogen 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen 1-1- 2022</i>	<i>Vreemd vermogen 31-12-2022</i>	<i>Resultaat 2022</i>
€ 559.000	€ -1.287.000	€ 25.752.000	€ 31.060.000	€ - 1.521.000

3. De Zeeuwse Muziekschool

<i>Vestigingsplaats</i>	Middelburg
<i>Doel</i>	Deze regeling heeft tot doel een vorm van bestuurlijke en organisatorische samenwerking, waarbinnen het geven van instrumentaal en vocaal muziekonderwijs en de muzikale vorming in de ruimste zin van leerlingen woonachtig in de deelnemende gemeenten wordt uitgeoefend.
<i>Betrokken partijen</i>	Raden en colleges van B&W van 10 Zeeuwse gemeenten.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Eén bestuurslid en een plaatsvervanger gekozen door en uit het college van B&W.
<i>Financieel belang</i>	Inwoners gerelateerde bijdrage in de jaarlijkse vaste kosten; docenten in Veere gerelateerde bijdrage in de niet toerekenbare kosten (overhead); de variabele kosten zijn afhankelijk van door de gemeente gekozen programma.
<i>Raadsprogramma</i>	Sport, cultuur en recreatie
<i>Rekening 2022 (bijdrage)</i>	-
<i>Ontwikkelingen</i>	-

<i>Risico's (t.b.v. risicoparagraaf)</i>	-
--	---

<i>Eigen vermogen 1-1-2022</i>	<i>Eigen vermogen 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen 1-1-2022</i>	<i>Vreemd vermogen 31-12-2022</i>	<i>Resultaat 2022</i>
€ 280.204	€ - 135.396	€ 1.189.454	€ 1.061.792	€ 415.600

4. Het Zeeuws Archief

<i>Vestigingsplaats</i>	Middelburg
<i>Doel</i>	Behartiging belangen van de minister en de gemeenten op het archiefgebied.
<i>Betrokken partijen</i>	Raden en colleges van B&W van Veere en Middelburg en de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Portefeuillehouder Archiefzaken en een plaatsvervanger gekozen door en uit het college van burgemeester en wethouders.
<i>Financieel belang</i>	Vaste jaarlijkse bijdrage.
<i>Raadsprogramma</i>	Sport, cultuur en recreatie / Overhead
<i>Rekening 2022 (bijdrage)</i>	-
<i>Ontwikkelingen</i>	-
<i>Risico's (t.b.v. risicoparagraaf)</i>	Sinds 1 januari 2019 is het Zeeuws Archief zelf verantwoordelijk voor het beheer, onderhoud en instandhouding van het pand in plaats van het Rijksvastgoedbedrijf. Het Zeeuws Archief ontvangt hiervoor een bijdrage van OCW voor het beheer en onderhoud. In 2021 heeft OCW een evaluatie uitgevoerd en de intentie uitgesproken bovenstaande regeling te continueren, uitgangspunt is dat deze per 1 januari 2024 in werking treedt. Voorwaarde hiervoor is dat aan het Zeeuws Archief Jaarverantwoording 2022 Zeeuws Archief voldoende middelen ter beschikking worden gesteld om het beheer en onderhoud en de instandhouding te kunnen financieren. OCW zal hierover in 2023 een besluit nemen.

<i>Eigen vermogen 1-1-2022</i>	<i>Eigen vermogen 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen 1-1-2022</i>	<i>Vreemd vermogen 31-12-2022</i>	<i>Resultaat 2022</i>
€ 2.123.426	€ 2.360.090	€ 4.225.421	€ 4.233.849	€ 140.665

5. Gemeentelijke Gezondheidsdienst Zeeland (GGD)

<i>Vestigingsplaats</i>	Goes
<i>Doel</i>	Uitvoering geven aan het bewaken, beschermen en bevorderen van de publieke gezondheid voor alle deelnemende Zeeuwse gemeenten zoals in de Wet publieke gezondheid staat beschreven. Naast deze taken worden op

	basis van afspraken in de gemeenschappelijke regeling ook taken uitgevoerd voor de individuele gemeenten die hier opdracht voor hebben gegeven. De GGD Zeeland heeft in ieder geval tot taak de gemeenten te adviseren over de bevordering, totstandkoming en de continuïteit van de samenhang binnen de collectieve preventie en de afstemming daarvan met de curatieve gezondheidszorg.
<i>Betrokken partijen</i>	Raden en colleges van B&W van alle Zeeuwse gemeenten.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Eén bestuurslid en een plaatsvervanger gekozen door en uit de raad, inclusief de voorzitter.
<i>Financieel belang</i>	Bijdrage voor de Algemene Gezondheidszorg naar rato van het aantal inwoners en gedeeltelijk voor de Jeugdgezondheidszorg naar rato van het aantal 0-19 jarigen op 1 januari voorafgaand aan het desbetreffende begrotingsjaar zoals door het CBS gepubliceerd.
<i>Raadsprogramma</i>	Volksgezondheid en Milieu
<i>Rekening 2022 (bijdrage)</i>	€ 942.279,-
<i>Ontwikkelingen</i>	De Programmabegroting GGD 2023-2026 voldeed niet aan de richtlijn van de VZG. In principe moet GGD Zeeland, als onderdeel van de GR, voldoen aan de VZG-richtlijn. Bij het vasthouden aan de VZG-richtlijn ontstaat echter de discussie of een autonome ontwikkeling (cao) als taakstelling neerleggen bij de GGD Zeeland reëel is. Eind 2022 is een forse structurele begrotingswijziging goedgekeurd door de raad, voor 2023 en verder. Daarmee wil de GGD Zeeland het aantal fte uitbreiden om zo de basis op orde te krijgen.
<i>Risico's (t.b.v. risicoparagraaf)</i>	De gemeentelijke bijdrage voor 2023 en verder is verhoogd naar aanleiding van bovenstaand besluit. Het is niet uit te sluiten dat de gemeentelijke bijdrage in de komende jaren verder omhoog gaat.

<i>Eigen vermogen 1-1-2022</i>	<i>Eigen vermogen 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen 1-1- 2022</i>	<i>Vreemd vermogen 31-12-2022</i>	<i>Resultaat 2022</i>
n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.

6. Veiligheidsregio Zeeland

<i>Vestigingsplaats</i>	Middelburg
<i>Doel</i>	Adequate brandweerzorg bieden, voorbereid en geoefend zijn op rampen en crises en een meldkamer in stand houden. Dit alles op grond van de Wet op de Veiligheidsregio's.
<i>Betrokken partijen</i>	Raden en colleges van B&W van alle Zeeuwse gemeenten.
<i>Bestuurlijk belang</i>	De burgemeester in het Dagelijks en Algemeen Bestuur. De Veiligheidsregio Zeeland (VRZ) voert gemeentelijke taken uit. Het is belangrijk dat dat goed gebeurt en binnen de door de gemeente beschikbaar gestelde financiële middelen.

<i>Financieel belang</i>	Bijdrage naar rato van het aantal inwoners alsmede andere uitkeringen en vergoedingen.
<i>Raadsprogramma</i>	Veiligheid
<i>Rekening 2022 (bijdrage)</i>	€ 1.980.422
<i>Ontwikkelingen</i>	-
<i>Risico's (t.b.v. risicoparagraaf)</i>	-

<i>Eigen vermogen 1-1-2022</i>	<i>Eigen vermogen 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen 1-1-2022</i>	<i>Vreemd vermogen 31-12-2022</i>	<i>Resultaat 2022</i>
4.432.962	2.847.941	33.525.975	29.080.939	- 110.213

7. Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland (RUD)

<i>Vestigingsplaats</i>	Terneuzen
<i>Doel</i>	De RUD Zeeland voert in opdracht van de gemeenten, provincie en het waterschap voor milieutaken de vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) uit. Ze vervult deze taken professioneel, doelmatig en volgens vastgestelde kwaliteitseisen en dienstverleningsnormen.
<i>Betrokken partijen</i>	Raden en colleges van alle Zeeuwse gemeenten, het algemeen en het dagelijks bestuur van Waterschap Scheldestromen en Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten van de provincie Zeeland.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Lid van het algemeen bestuur van de RUD. De gemeente Schouwen-Duiveland vertegenwoordigt de regio Walcheren-Schouwen-Duiveland in het dagelijks bestuur van de RUD.
<i>Financieel belang</i>	Bijdrage naar rato van hoeveelheid uitgevoerde VTH-taken.
<i>Raadsprogramma</i>	Veiligheid
<i>Rekening 2022 (bijdrage)</i>	€ 242.114,--
<i>Ontwikkelingen</i>	Door een extern bureau is in opdracht van de provincie onderzoek gedaan naar de uitvoering van milieutaken. Onze gemeente heeft daaraan ook meegewerkt. Dit heeft geleid tot het rapport "Robuuste milieutaken in Zeeland" dat eind 2022 is aangeboden met aanbevelingen die vooral zijn gericht op uitvoering van taken door de RUD Zeeland. De aanbevelingen zullen in 2023 worden besproken in het algemeen bestuur van de RUD,
<i>Risico's (t.b.v. risicoparagraaf)</i>	We rekenen af op werkelijke uren. Dit kan afwijken van de planning/begroting.

<i>Eigen vermogen 1-1-2022</i>	<i>Eigen vermogen 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen 1-1-2022</i>	<i>Vreemd vermogen 31-12-2022</i>	<i>Resultaat 2022</i>
n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.

8. Gemeentelijke Vervoerscentrale Zeeland B.V. (GVC)

<i>Vestigingsplaats</i>	Terneuzen
<i>Doel</i>	De Gemeentelijke Vervoerscentrale verzorgt de planning, regie en contractbeheer van het doelgroepenvervoer wat onder verantwoording van de gemeente valt.
<i>Betrokken partijen</i>	Alle Zeeuwse gemeenten, de gemeente Goeree-Overflakkee en de provincie Zeeland zijn aandeelhouder.
<i>Bestuurlijk belang</i>	In 2015 zijn de Walcherse gemeenten toegetreden tot de Gemeentelijke Vervoerscentrale Zeeland B.V. (GVC). In 2017 is besloten de vertegenwoordiging van de gemeente Veere (en ook van Middelburg en Vlissingen) in de GVC te beperken tot toezichthouder in de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA) en niet meer als bestuurder in de GVC. De statuten zijn hierop aangepast. Jaarlijks wordt in de aandeelhoudersvergadering de begroting vastgesteld.
<i>Financieel belang</i>	De Walcherse gemeenten (als houders van de zogenaamde preferente aandelen C) kunnen niet aangesproken worden voor eventueel verlies of winst van de onderneming.
<i>Raadsprogramma</i>	Sociaal Domein
<i>Rekening 2022 (bijdrage)</i>	n.n.b.
<i>Ontwikkelingen</i>	-
<i>Risico's (t.b.v. risicoparagraaf)</i>	-

<i>Eigen vermogen 1-1-2022</i>	<i>Eigen vermogen 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen 1-1- 2022</i>	<i>Vreemd vermogen 31-12-2022</i>	<i>Resultaat 2022</i>
n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.

9. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

<i>Vestigingsplaats</i>	Den Haag
<i>Doel</i>	Met gespecialiseerde dienstverlening draagt de BNG Bank bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
<i>Betrokken partijen</i>	Gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen in Nederland.
<i>Bestuurlijk belang</i>	Veere kan gebruik maken van haar stemrecht op de aandeelhoudersvergadering.
<i>Financieel belang</i>	Veere bezit een pakket van 7.020 aandelen van € 2,50 nominaal. De waarde van deze aandelen fluctueert constant.
<i>Raadsprogramma</i>	Algemene dekkingsmiddelen

<i>Rekening 2022 (bijdrage)</i>	7.020 aandelen x € 2,50 dividend per aandeel = € 17.550 dividend
<i>Ontwikkelingen</i>	Over 2022 realiseerde BNG Bank een nettowinst na belastingen van € 300 miljoen (2021: € 236 miljoen)
<i>Risico's (t.b.v. risicoparagraaf)</i>	Ontwikkelingen in de Oekraïne, hoge energieprijzen, verstoring in de wereldwijde toeleveringsketen, hoge inflatie kunnen een negatief effect hebben met een rentestijging en investeringsbeslissingen op de langlopende kredietportefeuille.

<i>Eigen vermogen 1-1-2022</i>	<i>Eigen vermogen 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen 1-1-2022</i>	<i>Vreemd vermogen 31-12-2022</i>	<i>Resultaat 2022</i>
5.062	4.615	143.995	107.459	300

Bedragen x € 1.000.000

10. P.Z.E.M. N.V.

<i>Vestigingsplaats</i>	Middelburg
<i>Doel</i>	P.Z.E.M. N.V. is een geïntegreerd energiebedrijf. Het is werkzaam op het gebied van elektriciteits-, gas-, water- en warmtevoorziening.
<i>Betrokken partijen</i>	Zeeuwse gemeenten, gemeenten Bergen op Zoom, Woensdrecht, Goeree-Overflakkee en de provincies Zeeland, Noord-Brabant en Zuid-Holland.
<i>Bestuurlijk belang</i>	De gemeente heeft zeggenschap in de algemene vergadering van aandeelhouders ter grootte van het aandeel in het geplaatste aandelenkapitaal (2,79%).
<i>Financieel belang</i>	Het financiële belang (kapitaalbelang) in P.Z.E.M. N.V. is eveneens 2,79%. Op de balans van de gemeente Veere zijn de aandelen P.Z.E.M. N.V. gewaardeerd tegen een boekwaarde van € 119.526. Dit betekent dat de gemeente Veere over haar deelneming in P.Z.E.M. N.V. een risico loopt tot dit bedrag.
<i>Raadsprogramma</i>	Algemene dekkingsmiddelen
<i>Rekening 2022 (bijdrage)</i>	Dividend ontvangst van € 2,6 miljoen (gebruikt voor kapitaalstorting in GBE Aqua)
<i>Ontwikkelingen</i>	In 2022 heeft PZEM stappen gezet om haar wholesale activiteiten te verkopen. Eind 2022 is de koop gesloten waarmee ook de naam PZEM meeverkocht is aan de koper. De overgebleven organisatie gaat nu door het leven als de Zeeuwse Energiehoudstermaatschappij (ZEH). Het belang in EPZ is het voornaamste onderdeel van deze organisatie.
<i>Risico's (t.b.v. risicoparagraaf)</i>	-

<i>Eigen vermogen 1-1-2022</i>	<i>Eigen vermogen 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen 1-1-2022</i>	<i>Vreemd vermogen 31-12-2022</i>	<i>Resultaat 2022</i>
--------------------------------	----------------------------------	---------------------------------	-----------------------------------	-----------------------

1.650.909

1.589.501

1.229.011

1.549.493

182.202

Bedragen x € 1.000

11. Gemeentelijk Bezit Evides Aqua B.V.

<i>Vestigingsplaats</i>	Middelburg
<i>Doel</i>	Het borgen van de publieke drinkwatervoorziening .
<i>Betrokken partijen</i>	Zeeuwse gemeenten, gemeenten Bergen op Zoom, Woensdrecht en Goeree-Overflakkee.
<i>Bestuurlijk belang</i>	De gemeente heeft zeggenschap in de algemene vergadering van aandeelhouders ter grootte van het aandeel in het geplaatste aandelenkapitaal (2,79%).
<i>Financieel belang</i>	Het financiële belang (kapitaalbelang) in G.B.E. Aqua B.V. is eveneens 2,79%. Op de balans van de gemeente Veere zijn de aandelen gewaardeerd tegen een boekwaarde van € 27.900. Dit betekent dat de gemeente Veere over haar deelneming in G.B.E. Aqua B.V. een risico loopt tot dit bedrag.
<i>Raadsprogramma</i>	Algemene dekkingsmiddelen
<i>Rekening 2022 (bijdrage)</i>	€ 296.028 dividend ontvangen uit aandeelhouderschap in Evides
<i>Ontwikkelingen</i>	Sinds eind 2021 hebben we een deelneming in GBE Aqua B.V. Dit is een holding die namens de aandeelhouders het aandeelhouderschap vertegenwoordigt in Evides. In 2022 hebben we een extra kapitaalstorting gedaan van € 2,6 miljoen, bekostigd uit de dividendstroom van PZEM.
<i>Risico's (t.b.v. risicoparagraaf)</i>	-

<i>Eigen vermogen 1-1-2022</i>	<i>Eigen vermogen 31-12-2022</i>	<i>Vreemd vermogen 1-1-2022</i>	<i>Vreemd vermogen 31-12-2022</i>	<i>Resultaat 2022</i>
-	30.452.671	-	263.705.830	25.167.706

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geven we aan hoe we omgaan met het beheren van onze kapitaalgoederen. Kapitaalgoederen zijn objecten als wegen, bomen, bruggen, lichtmasten, gebouwen, riolering etc. We noemen het kapitaalgoederen omdat er veel van het vermogen, of met een ander woord kapitaal, van de gemeente inzit.

Voor alle kapitaalgoederen stellen we beheerplannen op. Deze plannen actualiseren we iedere 5 tot 10 jaar, afhankelijk van het soort kapitaalgoed.

In die beheerplannen geven we een antwoord op de volgende vragen:

- * Wat moeten we beheren? We noemen dat in vaktermen het areaal.
- * Op welk niveau gaan we beheren? Of, met andere woorden: hoe netjes moet het er uit zien?
- * Welke maatregelen zijn daarvoor nodig?
- * Hoeveel gaat dat dan kosten?

In deze paragraaf geven we per soort kapitaalgoed een toelichting op het beheerplan. In de toelichting staan de belangrijkste beheerdoelen en de actualiteit van het beheerplan. Ook geven we aan welke ontwikkelingen er spelen.

Per beheerplan geven we aan welke middelen de gemeente in 2022 heeft ingezet voor de uitvoering (zowel in de exploitatie als in investeringen). Alle investeringen die voortkomen uit het lopende beheerplan nemen we in deze paragraaf op. Als er gedurende 2022 wijzigingen zijn geweest op het beheerplan, omdat we doelen niet halen of omdat zich onverwachte zaken voordoen, dan rapporteren we dat in het betreffende programma.

Overzicht beheerplannen

Beleidssterrein	Looptijd Beheerplan	Datumbesluitvorming beheerplan	Herziening/ Evaluatie
Duingebiedvoorzieningen	2018 -2022	Geactualiseerd februari 2018	2022
Gebouwen	2020 - 2023	Vaststelling februari 2020	2023
Groen	2012 -2022	Vaststelling februari 2013	2022
Openbare verlichting	2017 -2021	Vaststelling december 2016	2022
Riolering	2020 -2023	Vaststelling december 2019	2022
Stadshaven Veere	2014 -2023	Vaststelling juli 2015	2022
Wegen	2017 -2020	Vaststelling oktober 2016	2022
Civieltechnische kunstwerken	2017 - 2020	Vaststelling oktober 2016	2022

Tabel: Overzicht beheerplannen

Algemene beheerdoelen Openbare Ruimte

Met de term openbare ruimte bedoelen we de buitenruimte in kernen die voor iedereen vrij toegankelijk is. Die ruimte bestaat uit diverse elementen, zoals parken en plantsoenen, wegen, stoepen, parkeerplaatsen, lichtmasten, bruggen, etc. De beheerplannen die betrekking hebben op de openbare ruimte zijn:

1. Groen
2. Wegen
3. Openbare verlichting
4. Civieltechnische kunstwerken
5. Gebouwen beheer
6. Riolering
7. Duingebied
8. Stadshaven Veere

Alle data over beheer van onze "assets", zoals we de bovengenoemde elementen ook wel noemen, beheren we in een digitaal systeem. We gebruiken hiervoor een geïntegreerd programma waarin alle assets zijn opgenomen.

Voor de inwoners zijn de diverse onderdelen minder relevant. Zij kijken veel meer naar hun omgeving als geheel. We hebben daarom voor het uiterlijk aanzien van de hele openbare ruimte ook een algemeen beheerdoel geformuleerd. We gebruiken hiervoor de Kwaliteitscatalogus Veere die is gebaseerd op de landelijke meetlat van het CROW. De Kwaliteitscatalogus Veere varieert van A (uitstekend) tot D (slecht). In het groenbeleidsplan 2012-2022 maken we onderscheid in 3 zones:

- Centrumzone – niveau A/B
- Woon/werkzone – niveau B/C
- Landschaps- en recreatie zone – niveau B/C

In 2021 is een integrale visie op de Openbare Ruimte opgesteld en door de gemeenteraad vastgesteld. Deze visie gebruiken we als kapstok voor de actualisatie van de diverse beheerplannen die vanaf 2022 op de rol staan.

Groen

Actualiteit van het beheerplan

Het Groen beleids- en beheerplan 2012-2022 is in februari 2013 door de Raad vastgesteld. Het plan omvat een groenstructuurvisie, een groenbeheervisie en een deel met de beschrijving van het geautomatiseerd groenbeheersysteem. Het plan loopt aan het einde van zijn looptijd en is op een aantal punten niet meer actueel. In het huidige plan is er niet voldoende aandacht voor thema's als klimaatadaptatie, biodiversiteit, duurzaamheid en burgerparticipatie.

Inmiddels is er een voorstel voor het Beleidsplan Groen 2023-2031 en het Beheerplan Groen 2024-2028.

Beheerdoelen

In het nieuwe plan gaan we uit van de kwaliteitsniveaus zoals aangehouden in het vorige beleidsplan: de Veerse Ambitie. Hierin gaan we over het algemeen uit van beeldkwaliteit A en B.

Maatregelen

Medewerkers van de gemeente en (op kleinere schaal) aannemers onderhouden dagelijks het groen. In de winter en het voorjaar voeren we groot onderhoud uit. Bosplantsoen dunnen we en bomen snoeien we. Versleten bomen en groenvakken vervangen we. We combineren deze werkzaamheden zoveel mogelijk met andere werkzaamheden, zoals wegonderhoud en rioolvervangings.

Ontwikkelingen

Het klimaat verandert, een groene leefomgeving levert een bijdrage aan woongenot en gezondheid. Deze twee dingen vragen om een goede groene inrichting van onze kernen. Meer bomen en voorzieningen voor vlinders en insecten dragen daar aan bij. In 2021 is

een begin gemaakt met maatregelen die bijdragen aan biodiversiteit en het behoud en uitbreiding van ons bomenbestand.

In het nieuwe Beleidsplan/Beheerplan Groen is er ruime aandacht voor thema's als duurzaamheid en biodiversiteit. Deze onderwerpen zijn de afgelopen jaren steeds actueler geworden. In de dagelijkse praktijk pakken we deze thema's al wel mee. We gebruiken geen chemische bestrijdingsmiddelen of kunstmest. Bij de keuze van planten kijken we ook naar de meerwaarde voor insecten.

In het nieuwe Beleidsplan/Beheerplan Groen borgen we deze thema's ook beleidsmatig.

Resultaten

De afgesproken kwaliteit is ook in 2022 bijna overal gehaald. Omdat we geen chemische middelen meer gebruiken blijft het moeilijk om probleem onkruiden als kweekgras, heermoes etc. onder controle te houden. We hebben vaker dan in het verleden moeten kiezen voor tijdelijke braak of tijdelijk inzaaien met gras.

We onderzoeken in het Beheerplan Groen 2024-2028 of het financieel mogelijk is om voor groen een vervangingsbudget in te richten. De vervangingen komen nu uit de exploitatie of uit de budgetten van wegen en riool. Hiermee kunnen we de kwaliteit verbeteren.

Openbaar groen	Begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Exploitatiebedragen	694	698	709

Tabel: Groenbeheerplan (bedragen x € 1.000)

Wegen

Actualiteit van het beheerplan

De onderliggende visie voor wegenonderhoud is in 1997 vastgelegd in de kadernota Wegbeheer. We hebben er toen voor gekozen om te werken volgens de landelijk methode "Rationeel Wegbeheer" van het CROW. In oktober 2016 is door de Raad het nieuwe wegbeheerplan 2017 tot en met 2021 vastgesteld. In de meerjarenbegroting maakten we gedurende de looptijd middelen vrij voor de realisatie van het beheerplan.

Beheerdoelen

In 2022 gaan we voor ambitieniveau 'B'.

In het plan zijn keuzes gemaakt ten aanzien van het ambitieniveau. We maken daarbij gebruik van de CROW methode "rationeel wegbeheer". Deze methode kent vijf categorieën; A+ (nieuw), A (goed), B (voldoende), C (binnen 2 jaar ingrijpen), D (achterstallig onderhoud). De doelstelling voor de planperiode is het opheffen van het achterstallig onderhoud. Alle wegen voldoen aan het einde van de planperiode minimaal aan niveau B. In november 2022 is er opnieuw gemeten en lag 13 % van het wegareaal onder ambitieniveau (C en D).

Maatregelen

Op basis van het beheerplan stellen we ieder jaar een uitvoeringsprogramma voor het groot onderhoud op. We kijken daarbij twee jaar vooruit. In dit programma houden we niet alleen rekening met de toestand van de weg, maar kijken we ook naar de riolering, het groen, verkeer, etc. Daarnaast voeren we klein onderhoud uit.

Ontwikkelingen

Er is een steeds meer integrale aanpak van het groot onderhoud. Ook externe partijen zoals Evides, Stedin en andere beheerders betrekken we bij groot onderhoud. Om alle werkzaamheden op elkaar af te stemmen is er een nieuwe samenwerking in het leven geroepen. De Afstemming Zeeuwse overheden en Nutsbedrijven (AZON). Hierdoor voeren we veel efficiënter groot onderhoud uit met minder overlast voor de omgeving. Het is wel van belang jaren vooruit te kijken. De werkvoorbereidingstijd is inmiddels opgelopen tot minimaal een jaar. Terwijl het afstemmen van de planning van groot onderhoud nu ongeveer 3 jaar van te voren gebeurt. Dit betekent dat we minder flexibel zijn om op korte termijn wijzigingen aan te brengen in de planning.

Resultaten

Een deel van het budget voor wegonderhoud is in 2022 doorgeschoven naar 2023. We verwachten in 2023 de achterstand weer in te halen. Door uitvoeren van klein onderhoud zijn vele kleine schades aan wegen en trottoirs hersteld. In 2022 is er groot onderhoud gestart of uitgevoerd aan de Cittershillsingel en omgeving Koudekerke, Scheldestraat en omgeving Zoutelande, Kapellestraat en omgeving Veere, Dorpsdijk Vrouwenpolder, Fort den Haakweg Vrouwenpolder, Duinweg en omgeving Zoutelande en Europaplein en omgeving in Westkapelle. Daarnaast is er asfaltonderhoud uitgevoerd.

Wegbeheerplan	Begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Exploitatiebedragen exc uren	1.205	1.398	1.426

Tabel: Wegbeheerplan (bedragen x € 1.000)

Openbare verlichting

Actualiteit van het beheerplan

In december 2016 stelde de Raad de tussentijdse actualisatie van het beleids- en beheerplan vast. Het beheerplan loopt van 2017 tot en met 2021.

Beheerdoelen

De komende jaren voorzien we de helft van alle lichtmasten van energiezuinige armaturen in combinatie met passief dimmen. In 2023 stellen we een nieuw beheerplan vast.

In 2018 wilden we het aantal lichtmasten dat we beheren verminderen met 10%. Met andere wegbeheerders zijn hierover in 2018 afspraken gemaakt. De feitelijke overdracht vindt plaats in 2023.

Maatregelen

Het beheer en onderhoud van de openbare verlichting kopen we als Zeeuwse overheden gezamenlijk in. Op basis van het beheerplan stellen we ieder jaar een uitvoeringsprogramma op. We stemmen de uitvoering zoveel mogelijk af op andere onderhoudswerkzaamheden.

Ontwikkelingen

In 2018 is er nieuw beleid vastgesteld voor licht en donker. Dit heeft beperkt effect op het beheerplan. In de uitvoering wijken we waar nodig af van het beheerplan om te voldoen aan het nieuwe beleid. De technische ontwikkelingen bij openbare verlichting gaan snel. Dit kan ook een reden zijn om het beheerplan tussentijds aan te passen.

Resultaten

Het aandeel energiezuinige LED-verlichting is op 1 januari 2023 73% van in totaal 5378 armaturen. Begin 2022 was 69% van de openbare verlichting uitgevoerd in LED.

Openbare verlichting	Begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Investeringsbedragen	240	240	125
Investeringsbedragen oude jaren			50

Tabel: Beheerplan openbare verlichting (bedragen x € 1.000)

Civieltechnische kunstwerken

Actualiteit van het beheerplan

In oktober 2016 is het beheerplan voor civieltechnische kunstwerken, zoals bruggen en trappen door de raad vastgesteld. Het plan loopt tot en met 2021.

Beheerdoelen

De doelstelling van het plan is om achterstallig onderhoud te voorkomen. Voor het uiterlijk van kunstwerken maken we gebruik van een zespuntenschaal. Niveau 1 is uitstekend en niveau 6 is zeer slecht. We streven naar niveau 4 (matig). Dit is het niveau waarop het object veilig te gebruiken is tegen de laagste onderhoudslast.

Maatregelen

Bij het onderhoud van kunstwerken kennen we 3 soorten onderhoud. Als een kunstwerk aan het einde van zijn levensduur is, voeren we of een renovatie uit of we vervangen het hele kunstwerk. Dit laatste noemen we vervangingsonderhoud. Verder voeren we jaarlijks regulier onderhoud uit op basis van een inspectie. En klein onderhoud op basis van meldingen.

Ontwikkelingen

Bij kunstwerken maken we naast nieuw FSC-hardhout steeds vaker gebruik van hergebruikt hout.

Resultaten

Het onderhoud aan de kunstwerken is conform planning uitgevoerd. Het achterstallig onderhoud is volledig weggewerkt. Het areaal is opgenomen in de nieuwe beheerssoftware.

Civieltechnische kunstwerken	Begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Stand voorziening per 1-1	149	149	149
Storting in voorziening	-	-	-
Uitgaven	-	-	54
Stand voorziening per 31-12	149	149	95

Tabel: Beheerplan civieltechnische kunstwerken (bedragen x € 1.000)

Gebouwenbeheer

Actualiteit van het beheerplan

In 2019 is het beheerplan geactualiseerd, het nieuwe beheerplan is in februari 2020 vastgesteld door de raad. Voor de uitvoering hiervan zijn in de begroting voldoende financiële middelen beschikbaar.

Beheerdoelen

Alle onderhoudswerkzaamheden aan de gemeentelijke gebouwen doen we op basis van het "Beheerplan onderhoud gebouwen en bouwwerken". In het beheerplan staan alle bestaande gemeentelijke gebouwen, maar ook bouwwerken zoals de stadsmuren van Veere. Per gebouw is bepaald wat het onderhoudsdoel is en op welk niveau we het

gebouw onderhouden. Er zijn 6 niveaus van onderhoud: 6 is zeer slecht en 1 uitstekend.

Het basisdoel is niveau 3. Dit houdt in dat we alle gebouwen voor zo min mogelijk kosten in stand houden. Voor het gemeentehuis kiezen we vanwege bedrijfszekerheid en representativiteit voor niveau 2. Voor overige gebouwen kiezen we voor niveau 4 of als we gebouwen op termijn af willen stoten of die nu geen functie hebben zelfs voor 5.

Maatregelen

Bij het onderhoud van gebouwen maken we onderscheid tussen 4 soorten onderhoud:

1. Vervangingsonderhoud: een renovatie of het vervangen van het hele gebouw.
2. Groot onderhoud: bijvoorbeeld het vervangen van daken of kozijnen.
3. Regulier onderhoud: bijvoorbeeld schilderen of onderhoud aan verwarmingssystemen.
4. Klein onderhoud: bijvoorbeeld het vervangen van lampen en het verhelpen van klachten.

Ontwikkelingen

In december 2016 stelde de raad het Uitvoeringsprogramma Accommodaties 2030 vast. In de begroting 2020 is het programma Maatschappelijke Voorzieningen vastgesteld wat in 2020 wordt uitgewerkt. Het ziet er wel naar uit dat we de komende jaren gebouwen met een maatschappelijke functie gaan vernieuwen of renoveren. Bij het opstellen van het beheerplan in 2019 is hier zoveel als mogelijk op geanticipeerd.

In het Duurzaamheidsplan 2017-2020 staat dat alle gemeentelijke gebouwen in 2025 energieneutraal moeten zijn. In het nieuwe beheerplan gaan we er vanuit dat we de werkzaamheden hiervoor zoveel mogelijk combineren met geplande renovaties en onderhoud. Besparingen benutten we om nieuwe investeringen voor energiebesparing te dekken (revolving fund).

Resultaat

Het grootste deel van de geplande onderhoudsmaatregelen is uitgevoerd conform het beheerplan; er waren geen onverwachte uitgaven. In 2022 hebben we onder andere de volgende projecten afgerond.

- Sloop school, dorps huis Amicitia en Peuterspeelzaal Aagtekerke
- Inspecties monumenten houtaantasters – ongedierte
- Inspecties monumenten door Erfgoed Zeeland
- Reparatie gaande werk molens Aagtekerke, Domburg, Koudekerke Oostkapelle
- Vernieuwen en doorhalen roede molen Aagtekerke
- Schilderwerk 3 molens en aantal overige monumenten
- Nieuw hekwerk toren Domburg
- Renovatie sportvloer gymzaal Veere en Domburg
- Vervangen boiler gymzaal Vrouwenpolder
- Vervangen enkele schrob machines dorps huizen gymzalen
- Vervangen volledig installatie besturing lift gemeentehuis
- Vervangen alle ventilatoren afzuiging gemeentehuis
- Vervangen luchtbevochtiger gemeentehuis
- Grote reparatie luchtverwarming dorps huis Serooskerke
- Contract onderhoud daken, schilderwerk, automatische deuren, bliksembeveiliging Klimaat installaties, brand- inbraakinstallaties, legionella
- Schilderwerk Loods Biggekerke
- Plaatsing nieuwe toiletgebouwen in Zoutelande en Westkapelle

De energie maatregelen worden meegenomen in de projecten van het Maatschappelijk Vastgoed.

In maart 2020 is het hoofdlijnenprogramma 2020-2022 van de gemeente Veere afgesloten. Hierin is opgenomen dat in de eerste fase van het project maatschappelijke voorzieningen wordt ingezet op investeringen de kernen Aagtekerke, Serooskerke, Westkapelle en Oostkapelle. Het ontwerp en voorbereiding van projecten is ter hand genomen.

Gebouwenbeheer	Begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Stand voorziening per 1-1	1.156	1.156	1.156
Storting in voorziening	1.037	961	976
Uitgaven	525	969	458
Stand voorziening per 31-12	1.668	1.147	1.674

Tabel : Gebouwenbeheerplan (bedragen x € 1.000)

Riolering

Actualiteit van het beheerplan

Voor de planperiode 2020-2023 is het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) in december 2019 door de raad vastgesteld.

Beheerdoelen

Volgens de Wet milieubeheer hebben we een zorgplicht voor riolering. Het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) geeft aan hoe we hier vorm aan geven. De belangrijkste doelen zijn:

- * vuil water in het oppervlaktewater zo veel mogelijk voorkomen;
- * (grond)wateroverlast zo veel mogelijk voorkomen.

In het vGRP staat ook hoe we omgaan met de (grond)waterhuishouding. De technische uitwerking vindt plaats in operationele plannen. In het vGRP anticiperen we op een aantal ontwikkelingen. De belangrijkste ontwikkeling is de klimaatontwikkeling: meer kans op wateroverlast, maar ook meer perioden van droogte.

Maatregelen

Voor het onderhoud van alle elementen uit het vGRP kennen we een breed pakket aan onderhoudsmaatregelen. We zorgen voor vervanging of renovatie van riolen, gemalen, drainage, etc. als ze aan het einde zijn van hun levensduur. Daarnaast voeren we regulier onderhoud uit. Bijna altijd doen we dit via uitbesteding met meerjarige contracten. Hierbij kunt u denken aan het laten reinigen van riolen en gemalen, het legen van kolken, etc. Klein onderhoud (zoals het verhelpen van verstoppingen en storingsen) besteden we gedeeltelijk uit, maar doen we ook voor een deel met onze eigen medewerkers.

Naast onderhoud doen we ook veel aanpassingen aan het rioolstelsel. We maken het robuuster, zodat de risico's op vervuiling en wateroverlast niet groter worden.

Ontwikkelingen

Het veranderende klimaat vraagt om een openbare ruimte die flexibeler is en minder kwetsbaar voor extreme weersomstandigheden (te droog of te nat). We moeten inspringen op deze ontwikkelingen.

Resultaten

Alle geplande werkzaamheden en investeringen zijn binnen budget uitgevoerd.

Op het Oranjeplein in Zoutelande is een verhoogde kans op wateroverlast. Door de aanleg van een nieuw hemelwaterriool hebben we de kans op wateroverlast aanzienlijk verkleind.

Afstromend hemelwater uit de Kapellestraat in Veere zorgde voor kans op wateroverlast in de lager gelegen Baljuwstraat. Door het hemelwater af te koppelen in de Kapellestraat hebben we de kans op wateroverlast in de Baljuwstraat verkleind.

In de Dorpsdijk Vrouwenpolder hebben we nieuwe riolering aangelegd. Om de kans op wateroverlast in de Elzenoordlaan te verkleinen legden we ook een hemelwateriool aan.

De rioolgemalen Grindweg in Westkapelle en Vezenbos Koudekerke waren in slechte staat. Deze rioolgemalen staan op moeilijk toegankelijke locaties. Daarom hebben we deze rioolgemalen gecoat. Door het aanbrengen van een coating kunnen ze bouwtechnisch weer minimaal 40 jaar mee.

Riolering	Begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Investeringsbedragen	1.312	1.312	382
Investeringsbedragen oude jaren			1.044

Tabel: Gemeentelijke Rioleringsplan (bedragen x € 1.000)

Duingebiedvoorzieningen

Actualiteit van het beheerplan

In 2018 is het beheerplan tegelijk geactualiseerd met de nieuwe opdracht van de onderhoudswerkzaamheden aan de Stichting Strandexploitatie Veere. Dit was een cijfermatige actualisatie, de beheerdoelen zijn ongewijzigd. In 2018 stelde het college dit beheerplan vast. Het beheerplan heeft weer een looptijd van 4 jaar.

Beheerdoelen

Het beheerplan Strand en Duingebied voorzieningen geeft richting aan het beheer en onderhoud van de openbare voorzieningen op de stranden en in het duingebied. Het betreft de duinovergangen, wandelpaden, afrasteringen, loopplanken, afvalbakken, etc. In het plan staat welke kwaliteit de voorzieningen moeten hebben, welke kosten ermee zijn gemoeid en wie wat uitvoert (gemeente of SSV).

We hanteren in dit beheerplan ook de meetlat van CROW: van A+(zeer goed) tot D (slecht). Net als in de kernen kiezen we voor niveau B (voldoende) en op in het zicht lopende locaties voor A.

Maatregelen

De SSV doet het regulier en klein onderhoud aan de voorzieningen op basis van hun inbestedingsopdracht. De gemeente vervangt en renoveert de paden en trappen.

Ontwikkelingen

We maken naast nieuw FSC-hardhout steeds vaker gebruik van hergebruikt hout. Ook blijven we zoeken naar verbeteringen in detaillering om trappen duurzamer te maken.

Resultaten

De Stichting Strandexploitatie Veere heeft het dagelijkse en klein onderhoud conform afspraken uitgevoerd. Er is door de eigen organisatie groot onderhoud uitgevoerd aan drie duinovergangen. En zijn er een groot aantal afvalbakken vervangen.

Duingebiedvoorzieningen	Begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Exploitatiedragers	226	159	169

Tabel: Beheerplan duinvoorzieningen (bedragen x € 1.000)

Stadshaven Veere

Actualiteit van het beheerplan

Voor het onderhoud van de Stadshaven is een apart beheerplan. Dit plan is in 2015 vastgesteld. Het plan heeft een looptijd tot en met 2022. Een deel van het onderhoud is overgedragen aan de jachtclub Veere.

Beheerdoelen

We willen de historische haven bewaren en in stand houden.

Maatregelen

Alle jachthavenvoorzieningen zijn in erfpacht overgedragen aan de jachtclub. De gemeente zorgt voor de overige kades, keerwanden, etc.

Ontwikkelingen

In 2021 zijn alle constructies in de stadshaven geïnspecteerd. De resultaten verwerken we in het nieuwe beheerplan wat we in 2023 laten vaststellen. Bij de inspectie is geconstateerd dat het Noorderhoofd aan groot onderhoud toe is.

Resultaat

Het groot onderhoud aan het Noorderhoofd in de haven van Veere is voor het jaar 2024 in de begroting opgenomen.

Stadshaven Veere	Begroting	Begroting na wijziging	Rekening
Stand voorziening per 1-1	167	167	167
Storting in voorziening	-	-	-
Uitgaven	-	-	4
Stand voorziening per 31-12	167	167	163

Tabel: Beheerplan Stadshaven Veere (bedragen x € 1.000)

Paragraaf risicomanagement en weerstandsvermogen

Inleiding

De gemeente Veere ziet het belang van risicomanagement. Zo beheersen we de risico's die de bedrijfsvoering kunnen belemmeren. In deze paragraaf leggen we een relatie tussen de risico's en de financiële weerstand.

Deze paragraaf is een onderdeel van het risicomanagementproces en geeft inzicht in het weerstandsvermogen van de gemeente Veere. Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de financiële draagkracht van de gemeente als zich tegenvallers voordoen.

De paragraaf geeft in het kort weer waar de uitgangspunten van risicomanagement zijn vastgelegd (beleid) en uit welke componenten het weerstandsvermogen bestaat. Verder geven we inzicht in de opbouw van het risicoprofiel (de gesignaleerde risico's), de opbouw van de weerstandscapaciteit (vrije middelen om de gesignaleerde risico's in financiële zin op te kunnen vangen), het weerstandsvermogen (koppeling van de risico's en de weerstandscapaciteit) en de kengetallen.

Risicomanagementbeleid

Het beleid (uitgangspunten en werkwijze) dat de gemeente voert ten aanzien van risicomanagement staat in de nota weerstandsvermogen en risicomanagement.

De gemeente is verplicht zowel in de programmabegroting als in de programmarekening de risico's te vermelden die de financiële positie van de gemeente kunnen beïnvloeden. In de beleidsnota is ook vastgelegd dat we in de bestuurlijke rapportages rapporteren over de financiële positie. Bij het opstellen van de programmabegroting, de bestuurlijke tussenrapportages en jaarrekening moet er een zo goed mogelijk beeld van kwantificeerbare risico's aanwezig zijn. Dat betekent niet dat in de gemeentelijke huishouding geen financiële risico's meer aanwezig zouden zijn. Net als iedere andere organisatie heeft ook de gemeente bij het uitvoeren van haar taken te maken met onzekerheden die kunnen leiden tot (financiële) nadelen.

Wat is weerstandsvermogen?

Het weerstandsvermogen bestaat uit:

- De weerstandscapaciteit: dit zijn de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten te dekken.
- Alle risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd en die van materiële betekenis kunnen zijn.

Voorwaarden in een continu proces

Risicomanagement heeft op het niveau van de raad, het college en het ambtelijk management een structurele plek gekregen binnen de planning- en controlcyclus.

Eén van de voorwaarden voor een adequaat risicomanagement is dat bestuurlijke doelstellingen voor programma's, strategische projecten en grondexploitaties helder zijn. Verder is het noodzakelijk dat zowel bestuur als management zich bewust zijn dat risicomanagement onderdeel is van het normaal besturen en managen van de gemeente. Dit betekent dat we het inventariseren van risico's, het inschatten ervan en het treffen van beheersmaatregelen voortdurend in de praktijk toepassen.

Risico-inventarisatie

We hebben de risico's systematisch in kaart gebracht en beoordeeld. Er zijn 92 risico's in beeld gebracht. Verder is inzichtelijk wat de risicoscore (kans x gevolg) is voor en na het implementeren van beheersmaatregelen. Om een risicoweging mogelijk te kunnen maken zijn alle risico's gewogen op kans van voorkomen en financieel gevolg. Voor de kans en het gevolg zijn scoreklassen gedefinieerd waardoor de uiteindelijke risicoscore

ligt tussen de 0 (minimaal) en 25 (maximaal). De gemiddelde risicoscore voor de gemeente is 6,6.

Beheersmaatregelen

We vergelijken de gemiddelde risicoscore (kans x gevolg) voor en na de maatregelen, wat de invloed van de gedefinieerde beheersmaatregel laat zien. De getroffen maatregelen zijn bedoeld om óf de kans van een risico te verlagen óf de gevolgen te reduceren. Hierdoor neemt de risicoscore af en zal de totale impact van de risico's op de organisatie afnemen. Beheersmaatregelen zijn te onderscheiden in twee categorieën: financieringsmaatregelen en control-maatregelen.

Een financieringsmaatregel is een maatregel waarbij het risico niet gereduceerd wordt, maar dat er financieel gezien dekking voorhanden is als het risico zich daadwerkelijk voordoet. Om risicomanagement effectief te laten zijn is het daarnaast wenselijk om bij het benoemen van beheersmaatregelen ook te kijken naar 'control-maatregelen'. Dit zijn maatregelen die de kans van optreden of de directe gevolgen van een risico kunnen reduceren.

De risicokaart

Om meer inzicht te krijgen in de spreiding van de risico's naar kans, optreden en gevolg, gebruiken we de risicokaart (zie hieronder). De nummers gevende aantallen risico's weer die zich in het desbetreffende vak van de risicokaart bevinden. Dit maakt inzichtelijk hoe de risico's zijn verdeeld over het groene, oranje en rode gebied.

Financieel	Netto				
	10%	30%	50%	70%	90%
x > € 500.000	2	1	2	1	
€ 250.000 < x < € 500.000	1		6		
€ 100.000 < x < € 250.000	2	1	6	5	3
€ 25.000 < x < € 100.000	4	5	17	7	6
x < € 25.000		3	4	7	4
Geen financiële gevolgen	1		3		
Kans	10%	30%	50%	70%	90%

Een risicoscore in het groene gebied, vormt geen direct gevaar voor de continuïteit van de organisatie. Risico's die in het oranje gebied zitten vragen om aandacht. Ze vormen individueel nog geen reëel gevaar voor de continuïteit van de organisatie, maar naarmate de tijd vordert, kan het risico wel een bedreiging gaan vormen. Het is aan te raden niet te lang te wachten met het uitvoeren van beheersmaatregelen.

Uit de risicokaart blijkt dat er zich relatief veel risico's in de groen en oranje zone bevinden (onder/midden) in de risicokaart. Bij beheersing van deze risico's die veel voorkomen kunnen we op korte termijn kostenreductie realiseren. Op langere termijn kunnen we serieuze bedreigingen van de continuïteit van de bedrijfsvoering voorkomen.

Een risico dat zich in het rode gebied bevindt, vereist directe aandacht om te voorkomen dat de continuïteit van de organisatie in gevaar komt.

Weerstandscapaciteit

Met het risicoprofiel van de gemeente Veere kunnen we bepalen hoeveel geld nodig is om alle risico's te kunnen financieren. De benodigde weerstandscapaciteit berekenen we met een risicosimulatie. Uitgangspunt hierbij is een statistische benadering die er van uit gaat dat nooit alle risico's zich én tegelijk, én in hun maximale omvang voordoen. Door deze benadering kunnen we op een verantwoorde manier minder vermogen aanhouden. In totaal zijn er voor de gemeente 92 risico's geïdentificeerd en gekwantificeerd. Als we rekening houden met de kans op voorkomen en verwacht geldelijk gevolg stellen we vast dat van de simulaties het totale risicobedrag ca € 5,3 miljoen bedraagt.

Risico top 10

In de hiernavolgende tabel geven we de top 10 risico's van de gemeente Veere weer, gerangschikt naar financiële impact. Het percentage geeft in grote lijnen de weging van het betreffende risico aan t.o.v. het totaal aan risico's.

	Risico	Gevolgen	Invloed	2023
1.	Hogere inflatie wordt doorberekend.	Door de hogere inflatie (bij energie en grondstoffen) dreigt er bij de voorbereiding, aanbesteding en bouw van werken en projecten een overschrijding van het beschikbare budget en komen projecten niet van grond.	16,1%	1
2.	Cyberaanval.	Door een cyberaanval kan het computersysteem platgelegd worden. Dit kan gevolgen hebben voor de dienstverlening en moeten we kosten maken voor herstel en reconstructie.	5,8%	3.
3.	Geen compensatie van BTW.	De verhuur-plus optie is m.b.t. de bouw en de exploitatie van de MFA's nog in onderzoek. Bij verhuur-plus is verhuur van een onroerende zaak of ruimte in een onroerende zaak niet aan de orde. De exploitant faciliteert als het ware een bepaalde activiteit of werkzaamheid (in bijv. een verenigingsgebouw). De dienstverlening inzake verhuurplus is van rechtswege belast met BTW. Als de BTW niet gecompenseerd kan worden betekent dit een hogere investering dan begroot.	4,0%	-
4.	Afhankelijkheid van leveranciers ICT.	Door de afhankelijkheid van voornamelijk één leverancier lopen we risico wanneer deze failliet gaat. Bij faillissement van een leverancier functioneren systemen niet meer en moeten we extra kosten maken om alles weer op de rit te krijgen.	3,6%	5.
5.	Uitbreken van een pandemie.	Door het uitblijven van toeristen is er sprake van derving van inkomsten (toeristenbelasting en parkeerbelasting). Ook maken we extra kosten in verband met preventie en de gevolgen van lokale en landelijke beperkende maatregelen.	3,2%	4.
6.	Minder parkeeropbrengsten dan verwacht.	We lopen het risico dat we de ramingen van parkeeropbrengsten niet halen. De werkelijke realisatie is op een dusdanig laat tijdstip bekend dat we geen tussentijdse maatregelen kunnen nemen in de zin van een bi raming.	3,1%	6.
7.	Herstructurering bedrijven-terrein Karreveld.	Er is subsidie toegekend voor de herstructurering van het bedrijventerrein Karreveld. Dit project heeft vertraging opgelopen omdat de verplaatsing van een manege is vertraagd.	2,9%	7.
8.	Lagere resultaten grondexploitatie.	Er is sprake van open einde regelingen. Het jaarlijkse budget is ontoereikend om de voorzieningen en uitvoeringskosten te betalen.	2,9%	8.
9.	Het maken van een procedurefout.	En procedurefout betekent extra werk en kosten om de fout te herstellen. Als de fout niet hersteld kan worden kan dit tot een schadevergoeding leiden.	2,9%	2.

10.	Verhoging van de jaarlijkse bijdrage per inwoner aan gemeenschappelijke regelingen.	Op verschillende manieren proberen we grip te krijgen op gemeenschappelijke regelingen. Er kan sprake zijn van een overschrijding van de begroting met een hogere bijdrage voor de deelnemers. Gevolg hiervan kan zijn een begrotingstekort.	2,5%	10.
-----	---	--	------	-----

Tabel: Top 10 risico's rekening 2022.

De top 10 is ten opzichte van de laatste rapportage gewijzigd. Dit komt door nieuwe risico's en een wijziging in kwantificering van bestaande risico's. In bovenstaande tabel staat in de kolom 2023 de positie in de top 10 in de begroting 2023 (opgesteld in het najaar 2022). Met een (N) betekent een nieuw risico in de top 10 van de rekening 2022.

In vergelijking met de begroting 2023 is het volgende risico nieuw:

- Geen compensatie van BTW.

Het volgende risico is er nog wel maar staan niet meer in de top 10:

- Krapte op de arbeidsmarkt.

Risico's en weerstandscapaciteit

Om de risico's te kunnen opvangen is het van belang dat de gemeente over een buffer beschikt die hiervoor voldoende is, de zogenaamde weerstandscapaciteit.

Onbenutte belastingcapaciteit

Hieronder verstaan we de mogelijkheid die de gemeente heeft om de belastingen te verhogen. Bij tarieven waar kostendekking een rol speelt is van onbenutte belastingcapaciteit sprake, als er nog geen volledige kostendekking is gerealiseerd. Aan de hoogte van de overige tarieven is theoretisch geen bovengrens gesteld; de gemeente kan deze echter niet tot in het oneindige verhogen. De onbenutte belastingcapaciteit maakt geen onderdeel uit van de berekening van de weerstandscapaciteit.

Onvoorziene uitgaven

Voor onvoorziene uitgaven zijn in de begroting jaarlijks bedragen opgenomen van € 100.000 voor eenmalige en jaarlijks € 25.000 voor structurele uitgaven.

Vrij besteedbare reserves

Als vrij besteedbare reserves beschouwen wij alleen de algemene reserve.

Stille reserves

Van stille reserves is sprake wanneer de marktwaaarde van bepaalde activa hoger is dan de op de balans opgenomen boekwaarde. De aanwezigheid van dergelijke stille reserves is een onvermijdelijk gevolg van het voorschrift dat de boekwaarde van de activa gebaseerd moet zijn op de historische kostprijs. Voorzichtigheidshalve nemen wij deze stille reserves niet mee in de berekening van de weerstandscapaciteit.

De beschikbare weerstandscapaciteit is als volgt bepaald:

weerstandscapaciteit per 31/12	2021	2022	2023	2024	2025	2026
algemene reserve	13.555	16.683	19.865	19.940	19.926	20.005
bestemmingsreserves	0	0	0	0	0	0
onvoorzien	0	0	100	34	58	74
beschikbare weerstandscapaciteit	13.555	16.683	19.965	19.974	19.984	20.078

Tabel: weerstandscapaciteit (x € 1.000)

Wijzigingen in weerstandscapaciteit

In deze paragraaf presenteren wij een onderbouwing van de beschikbare weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit geeft een gewijzigd beeld ten opzichte van de

begroting 2023. Dit komt voornamelijk door wijzigingen in de geplande bestedingen ten laste van de van de algemene reserve.

Weerstandsvermogen: koppeling weerstandscapaciteit en financiële risico's

In het voorgaande is zowel de benodigde als de beschikbare weerstandscapaciteit bepaald. In deze paragraaf leggen we een relatie tussen deze twee componenten om het weerstandsvermogen van de gemeente Veere te bepalen. De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, kunnen we afzetten tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Voor Veere betekent dit, gebaseerd op de gemiddelde weerstandscapaciteit in 2026, een ratio van € 20,1 / € 5,3 = 3,8. Als we de huidige omvang van het risicoprofiel afzetten tegen de gemiddelde weerstandscapaciteit in de komende jaren, zien we dat de ratio zich als volgt ontwikkelt:

Bron/Jaarschijf	2021	2022	2023	2024	2025	2026
begroting 2021	3,1	3,1	3,1	3,1	0	0
jaarrekening 2020	2,6	2,4	2,4	2,4	0,0	0,0
begroting 2022	0,0	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6
jaarrekening 2021	2,3	3,1	3,8	3,8	3,8	3,8
Begroting 2023	0,0	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6
Jaarrekening 2022	2,3	3,1	3,8	3,8	3,8	3,8

Tabel: Ratio weerstandsvermogen

Beoordeling weerstandsvermogen

Om de ratio voor het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen maken wij gebruik van de volgende waarderingstabel:

Beoordelingstabel weerstandsvermogen		
Klasse	Ratio	Betekenis
A	> 2	Uitstekend
B	1,4 - 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 - 1,4	Voldoende
D	0,8 - 1,0	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Gelet op ratio van 3,8 in 2026 betekent dit dat het weerstandsvermogen nog uitstekend is en ligt boven de streefnorm (voor Veere 1,4 – 2,0).

In de begroting 2020 is een voorstel gedaan en aangenomen om het beleid met betrekking tot het weerstandsvermogen te wijzigen. Concreet betekent dit dat we de bestemmingsreserves niet meer meenemen in de berekening van het weerstandsvermogen. Daar is in deze berekeningen rekening mee gehouden.

Kengetallen

Het financieel beeld dat uit kengetallen naar voren komt is belangrijk voor het inzicht in de financiële positie.

In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten zijn nu in totaal vijf financiële kengetallen opgenomen. De provinciale toezichthouders hebben een normering aangegeven. De normering categorie minst - en gemiddeld risicovol hebben wij in de onderstaande tabel weergegeven.

1. Netto-schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. We zien een stijging van het percentage wat mede verband houdt met voorgenomen investeringen. Het percentage blijft ruim binnen de norm.

2. De solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. De percentages worden als gemiddeld gezien.

3. Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. In 2016 heeft een stelselwijziging plaatsgevonden, waardoor de categorie niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) niet meer bestaat. De bedragen die voorheen onder NIEGG vielen zijn nu op de balans opgenomen als immateriële vaste activa of materiële vaste activa. De commissie BBV geeft aan dat in de berekening NIEGG op 0 gezet moet worden. Dit geeft een sterke daling van het kengetal grondexploitatie te zien ten opzichte van eerdere begrotingen.

4. Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

5. Belastingcapaciteit

De definitie van het kengetal belastingcapaciteit is: Woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t (het begrotingsjaar) ten opzichte van het landelijk gemiddelde in jaar t-1 (het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar) uitgedrukt in een percentage. Deze kengetallen zijn ook in de paragraaf Lokale heffingen opgenomen. Uit deze percentages blijkt dat we ook hier binnen de minst risicovolle norm van de toezichthouder blijven.

De kengetallen worden in onderstaande tabel weergegeven.

Jaarrekening 2022	Verloop van de kengetallen			Norm toezichthouder		
Kengetallen	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022	A. Minst risicovol	B. Gemiddeld risico	C. Meest risicovol
netto-schuldquote	52%	83%	35%	52%	90-130%	>130%
netto-schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen	44%	76%	26%	44%	90-130%	>130%
solvabiliteitsratio	29%	22%	33%	29%	20-50%	<20%
structurele exploitatieruimte	3,6%	3,0%	9,3%	3,6%	0%	<0%
grondexploitatie	8,0%	4,8%	4%	8,0%	20-35%	>35%
belastingcapaciteit	90%	88%	88%	90%	95-105%	>105%

Paragraaf grondbeleid

De bestaande nota grondbeleid voor de Gemeente Veere dateert uit 2016. In 2021 is er door de rekenkamercommissie Veere een onderzoek gedaan naar het gemeentelijk grondbeleid. In 2022 is het grondbeleid geactualiseerd voor de gemeente Veere, waarbij de aanbevelingen uit het onderzoek zijn betrokken. Vaststelling van de nota vindt plaats in 2023.

Uit oogpunt van gewenste financiële transparantie en de daaruit voortvloeiende mogelijkheid tot vergroting van de slagvaardigheid bij het uit te voeren grondbeleid, is een grondbedrijf gevormd. Het grondbedrijf is faciliterend aan de gemeentebegroting, het daarin voorgestane beleid en biedt de gemeenteraad een meerjarig financieel inzicht. Hierdoor is een onderbouwde inzet van financiële middelen ter dekking van de gemeentebegroting mogelijk.

Relevante regelgeving

Er is geen concrete wetgeving die aangeeft hoe een gemeente grondbeleid moet voeren. Er zijn wel verschillende wetten die van toepassing zijn op het grondbeleid ook voor de Gemeente Veere:

- Gemeentewet (dualisme);
- Wet ruimtelijke ordening;
- Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);
- Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen;
- Onteigeningswet;
- Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg);
- Omgevingswet;
- Europese wetgeving.

Gemeentelijke voorkeur grondbeleid

In de nieuwe nota grondbeleid schakelen we over van een vooral facilitair en terughoudend situationeel grondbeleid naar een vooral situationeel grondbeleid dat actief of faciliterend is, afhankelijk van de situatie en de impact op het realiseren van onze maatschappelijke doelen.

De Gemeente Veere wil het grondbeleid zodanig inzetten, dat we de komende jaren stevig vooruitkomen op een aantal thema's:

- Leefbaarheid;
- Duurzaamheid;
- Klimaat;
- Economie;
- Ruimtelijke kwaliteit.

Het nieuwe grondbeleid voegt waarde toe voor de leefomgeving en onze inwoners.

In 2023 wordt de Omgevingsvisie Veere 2047 vastgesteld. Deze visie heeft de opgaven voor de komende 25 jaar weer waaraan de keuze voor het situationele grondbeleid getoetst kan worden.

Voor Veere zijn de onderstaande opgaves belangrijk binnen het grondbeleid:

- Aantrekkelijk Veere;
- Leefbaar Veere;
- Duurzaam Veere;
- Natuurlijk en klimaatbestendig Veere;
- Gezond Veere;
- Ondernemend Veere.

Naast deze Veerse opgave geldt het financieel rendement als kernwaarde en kunnen, locatieafhankelijk, andere thema's van belang zijn.

Grondverkoop

Per plan wordt de wijze van uitgifte van vrije bouw kavels door het college vastgesteld.

Systemen die in aanmerking komen zijn:

- Loting na inschrijving;
- Bepaling volgorde na inschrijving op basis van (vooraf aangegeven) criteria;
- Indien er resterende kavels zijn op volgorde van binnenkomst;
- Openbaar publiceren van gronden op de website, inclusief een selectiedocument. Bij de selectie van marktpartijen wordt gehandeld conform de voorwaarden uit het Didam-arrest.

Grondprijnsbeleid

Algemeen uitgangspunt voor het Veerse grondprijzenbeleid is, dat de grondprijzen marktconform zijn.

De marktconforme grondprijzen komen tot stand op basis van de "residuele grondwaarde" en worden jaarlijks opnieuw vastgesteld bij de programmabegroting.

Risico's in de grondexploitatie

Als algemene risico's in de grondexploitatie kunnen genoemd worden:

- Conjunctuur en renterisico's wanneer de vraag naar bouwgrond inzakt;
- Milieurisico's;
- Planschadeclaims;
- Archeologische belemmeringen;
- Politieke besluitvorming/nieuwe wetgeving.

Deze risico's worden steeds in beeld gehouden en zo nodig verwerkt en in de exploitaties bijgesteld.

Waardering van de grondexploitaties

Bij de jaarrekening 2022 is een indexering van 5% toegepast voor 2024 en 2025 aan de kostenkant. Vanaf 2026 is een indexering van 2% toegepast. Voor de opbrengsten is vanaf 2024 een indexering toegepast van 2% en een rentepercentage van 0,75% voor de resterende looptijd van de grondexploitaties.

Financiële positie

Om risico's in de grondexploitaties op te vangen is een reserve grondbedrijf ingesteld.

Saldo reserve grondbedrijf per 1-1-2022:	€ 715.000
<i>Toevoegingen in 2022:</i>	
Resultaat Knotwilg locatie	€ 325.000
Resultaat MFA Biggekerke	- 2.000
Tussentijdse winstneming Oosterloo Domburg	- 63.000
Tussentijdse winstneming Nimmerdor I Grijskerke	- 23.000
TOTAAL TOEVOEGINGEN:	€ 413.000
<i>Onttrekkingen in 2022:</i>	
Voorziening tekort Serooskerke-Oost	€ 273.000
Voorziening tekort Singelgebied	- 272.000
Lagere winstneming Zanddijk Veere	- 10.000
TOTAAL ONTTREKKINGEN:	€ 555.000
Saldo reserve grondbedrijf per 31-12-2022:	€ 573.000

Voor de jaren 2023 tot en met 2026 is een bedrag van € 1,4 mln aan toevoegingen te verwachten.

Voor dezelfde periode zijn er op dit moment geen onttrekkingen voorzien. De reserve Grondbedrijf komt daarmee eind 2026 uit op € 1,9 mln.

Exploitaties

Per 1 januari 2023 zijn de volgende woningbouwcomplexen in exploitatie:
Bouwlust III fase III en gebiedsontwikkeling MFA te Aagtekerke, Singelgebied te Domburg, Nimmerdor te Grijskerke, Serooskerke-Oost, Zanddijk te Veere en Fort den Haak Vrouwenpolder.

Per 1 januari 2023 is het bedrijventerrein Oosterloo Domburg nog in exploitatie.

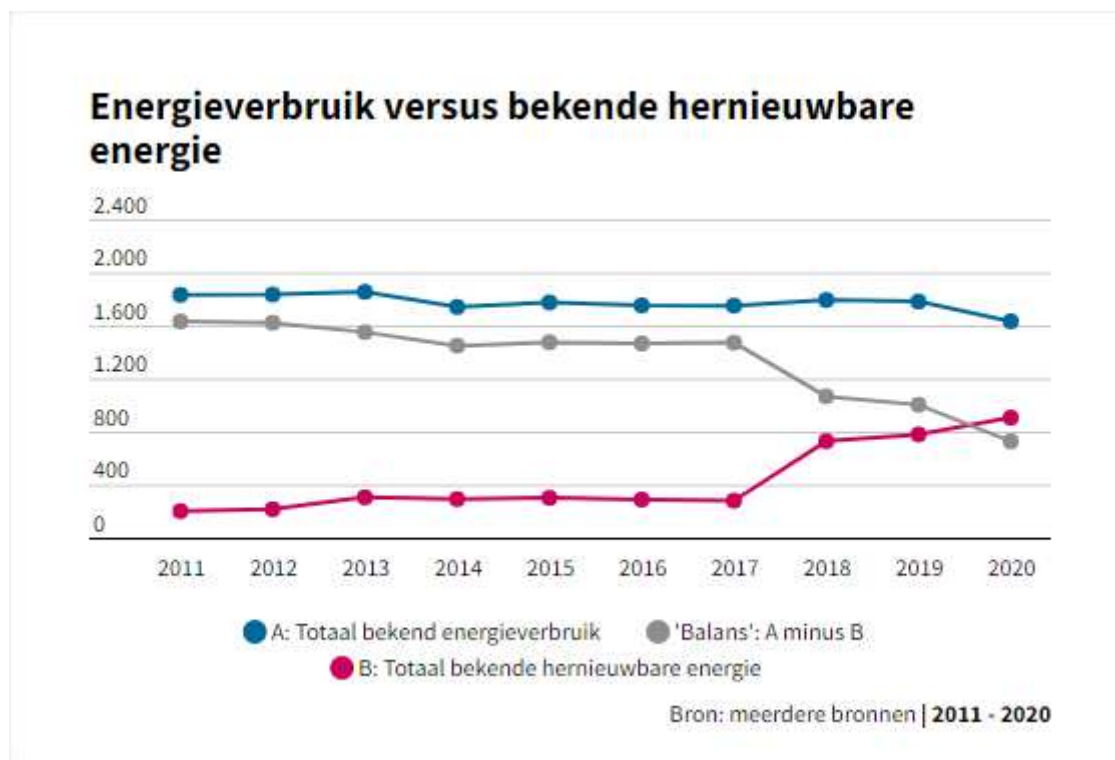
Paragraaf duurzaamheid

De plannen voor 2022 op het gebied van Duurzaamheid voerden we uit. Er kwam zelfs een versnelling, omdat het Rijk geldt beschikbaar stelde voor een versnelling van een aantal taken. De reden hiervan is de oorlog in Oekraïne. We hebben stappen gezet in het thema Energiearmoede en gestart met de voorbereidingen voor de uitvoering van het Nationaal Isolatieprogramma 2022 (versnelt verduurzamen van label E, F en G woningen).

We maakten in 2022 veel plannen die de basis vormen voor een verdere strategische uitvoering én er zijn door de Veerse samenleving mooie duurzame initiatieven opgeleverd.

We willen toe naar energieneutraal in 2050, dit betekent dat we evenveel energie duurzaam opwekken als dat we verbruiken. We wekken steeds meer duurzame (hernieuwbare) energie op in de gemeente Veere en de Co2 uitstoot gaan langzaam terug. Voor de evaluatie over 2022 kunnen we nog niet terugkijken naar de cijfers, omdat de landelijke gegevens pas later beschikbaar worden gesteld. De meest recente gegevens zijn hieronder weergegeven.

We wekten in 2020 905 TJ hernieuwbare energie op. Dat is 55% van ons energieverbruik. Ons doel is 100% in 2050.

Voor meer achtergrondinformatie verwijzen we u naar de Veerse cijfers op <https://klimaatmonitor.databank.nl/dashboard>.

Een greep uit de gerealiseerde acties en projecten in 2022:

- We stelden het programma Openbare laadinfrastructuur vast en werken dit uit tot een plaatsingsleidraad met geactualiseerde plankaart voor laadpalen.

- We faciliteerden het Duurzaam Bouwloket waar inwoners terecht kunnen voor gratis en onafhankelijk advies met een verlenging van 4 jaar, <https://www.duurzaambouwloket.nl/veere>
- We zijn verder gegaan met de verankering voor het plaatsen van kleine windmolens in ons beleid en nemen dit verder op in het traject van de Landbouwvisie
- Deelname aan provinciaal project Zon op Dak
- We zijn gestart met het openstellen van de gemeentelijke lening Duurzaam Langer Thuis en promoten deze regeling actief.
- We zijn gestart met de voorbereidingen voor de uitvoering van de SPUK uitkering Energiearmoede.
- We zijn gestart met de voorbereidingen voor de uitvoering van de SPUK uitkering Nationaal Isolatieprogramma 2022.
- Ondersteuning van de werkgroep Duurzaam Serooskerke (opzetten van kerngerichte aanpak, informatiemarkt en postcoderoosproject)
- Ondersteunen en begeleiden van diverse duurzame initiatieven en projecten in de gemeente Veere.
- De bouwstenen voor de Regionale Energiestrategie Zeeland (RES 2.0) zijn vastgesteld, zodat er in 2023 definitieve besluitvorming kan plaatsvinden.
- We zijn gestart met het opstellen van de Routekaart Maatschappelijk Vastgoed, zodat we deze in 2023 voorleggen voor besluitvorming.
- Diverse communicatieberichten over verduurzamen in digitale nieuwsbrief en op social media.
- Website aangepast conform het Programma Duurzaamheid en voorzien van de meest actuele informatie voor onze burgers en bedrijven.
- Inventarisatie gemaakt van de wettelijke taak dat alle kantoren in 2023 minimaal energielabel C hebben.
- Jaarlijkse deelname aan Nacht van de Nacht, Warme Truiendag, Dag van de Duurzaamheid, de Blauwe en Groene vlag.
- We faciliteerden natuur en milieueducatie via Terra Maris.
- Gestart met werving van extra personeel voor het thema Duurzaamheid.

Duurzaamheid en de Energietransitie zijn een opgave voor meerdere jaren en we hebben ook de volgende jaren nog een grote uitdaging te gaan.

D.11.01 We verbruiken minder energie dan in 2021 en de energie die we verbruiken is duurzamer dan daarvoor.

We willen nu maar ook voor later een leefbare en welvarende samenleving. Daarom is duurzaamheid en de energietransitie een belangrijk onderwerp en één van onze speerpunten. We willen CO₂ uitstoot verminderen en in 2050 willen we gemeente breed volledig energie neutraal zijn. Dit doen we door energie te besparen en meer energie duurzaam op te wekken. Samen met inwoners (collectieven) en ondernemers gaan we aan de slag. Om na te gaan hoever we zijn gebruiken we de landelijke klimaatmonitor.

Kwaliteit

Zie voor de voortgang de paragraaf Duurzaamheid.

11.14 We voeren de Regionale Energie Strategie uit.

We willen de doelstelling uit het landelijke Klimaatakkoord behalen. Het doel is een CO₂ reductie van 49% in 2030 en een reductie van 95% in 2050 ten opzichte van het jaar 1990.

Eind 2017 besloten het Waterschap Scheldestromen, de provincie Zeeland, NV Economische Impuls Zeeland, Enduris en de gezamenlijke gemeenten om samen een Regionale Energie Strategie (RES) te ontwikkelen. De RES is het instrument om op

regionaal niveau tot een gedragen, integraal afgewogen meerjarenbeleid te komen. De definitieve RES wordt uiteindelijk ter vaststelling aan de gemeenteraad voorgelegd.

Kwaliteit

Tijd

Geld

De uitvoering van de RES 1.0 is een doorlopend proces en voortgang is te vinden op www.zeeuwsenergieakkoord.nl. Als gemeente Veere zijn we actief betrokken bij uitvoering en plannen die onder de RES vallen. Het Zeeuws Energie Akkoord stelt jaarlijks een uitvoeringsplan voor de RES 1.0 op. Het plan voeren we gezamenlijk Zeeuws uit en wij leveren een bijdrage daaraan. Binnen de Zeeuwse samenwerking is gestart met de update van de RES naar een RES 2.0.

11.16 We voeren de Transitievisie Warmte uit

In de Transitievisie Warmte en de uitvoeringsagenda geven we aan hoe we de gemeente Veere aardgasvrij gaan maken en overgaan naar duurzame warmtebronnen. Dit wordt een traject tot 2050 waarbij we eerst vooral energie gaan besparen.

In 2022 gaan we in overleg met kernen en overkoepelende organisaties om hier aandacht voor te vragen en te bespreken hoe we hier invulling aan gaan geven. Deze gesprekken en afspraken leggen we vast in zogenaamde (wijk)uitvoeringsplannen.

De uitgangspunten voor Veere de komende jaren zijn:

- Het verminderen van de vraag dmv isoleren
- Het verminderen van het gebruik van niet essentieel gas (overgaan naar inductie koken, warmtepompen en zonneboilers)
- Bij bereidheid van bewoners opstarten van pilot/proefprojecten
- Haalbaarheid onderzoeken of wijken van na 2005 all-electric kunnen maken

De start is verder uitleggen wat de Transitievisie Warmte inhoudt voor de kernen en in gezamenlijkheid bepalen wat de mogelijkheden zijn in de diverse kernen.

Kwaliteit

Tijd

Geld

Dit is een doorlopend proces. De focus lag dit jaar op het verduurzamen van de bestaande woning voorraad. Hieronder verstaan we het isoleren van woningen. Hiervoor hebben we het contract met het Duurzaam Bouwloket verlengd en onze website aangepast aan het duurzaamheidsprogramma en voorzien van relevante informatie.

11.17 We voeren het Programma Duurzaam Veere 2022-2025 uit

Duurzaamheid is een belangrijk onderwerp en één van onze speerpunten. In december 2021 stelde de gemeenteraad het programma Duurzaam Veere 2022-2025 vast. Dit legt de verbinding tussen de landelijk (en regionaal) gemaakte afspraken, lokale ambities en beleid en beschrijft de acties die daaruit volgen om de duurzaamheidsdoelen te halen.

Kwaliteit

Tijd

Geld

Het Programma Duurzaam Veere 2022-2025 stelde de gemeenteraad in december 2021 vast onder de naam 'Omgevingsprogramma Duurzaam Veere 2022-2025'. We voeren dit nu uit. De voortgang staat onder de paragraaf Duurzaamheid.

11.18 We stellen beleid voor zonneparken vast

We wekken in de gemeente Veere 36% (2019) van de hoeveelheid energie die inwoners, bedrijven en bezoekers in de gemeente Veere gebruiken duurzaam op. De windmolens op Neeltje Jans hebben hier een groot aandeel in. Het aandeel zonne-energie is nog klein.

In 2021 bereidden we beleid voor zonneparken voor, we leggen dit uiterlijk begin 2022 aan de gemeenteraad voor.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

Beleid is vastgesteld door de gemeenteraad op 10 februari 2022.

11.19 We besluiten over het wel of niet gaan toestaan van kleine windmolens

We wekken in de gemeente Veere 36% (2019) van de hoeveelheid energie die inwoners, bedrijven en bezoekers in de gemeente Veere gebruiken duurzaam op. De windmolens op Neeltje Jans hebben hier een groot aandeel in.

In 2021 voerden we een potentieonderzoek en impactstudie voor kleine windmolens (<21 meter tiphoogte) uit. De uitkomsten hiervan leggen we met een advies aan de gemeenteraad voor in 2022. Naar aanleiding van het onderzoek kan de gemeenteraad besluiten over het wel of niet gaan toestaan van kleine windmolens.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

Er is een potentieonderzoek en impactstudie gedaan voor kleine windmolens. Het vervolg wordt nu verankerd binnen de Landbouwvisie

11.20 We vervangen de armaturen van de gymzaal in Schuttershof in Domburg en de gymzaal in Ons Huis in Meliskerke de uitvoering is met energiezuinige LED verlichting.

Er is onderzoek gedaan door een energieadviseur naar de mogelijkheden van energiebesparing.

De bestaande armaturen zijn versleten, er zijn géén materialen meer te krijgen voor reparaties.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

Advies is ingewonnen voor vervanging, plan hiervoor is gemaakt.
De offertes zijn opgevraagd, levering materiaal is problematisch.

8.070 We maken een sectorale Routekaart Maatschappelijk Vastgoed.

Vanuit het Landelijke Klimaatakkoord worden er Routekaarten ontwikkeld voor de verduurzaming van Nederland. Eén van deze Routekaarten is de Routekaart Maatschappelijk Vastgoed, deze routekaart moeten we lokaal vertalen en invulling aan geven. Hiermee geven we inzicht hoe wij omgaan met ons vastgoed. Hierbij maken we ook een koppeling met onderwijshuisvesting en sport (verenigingen/ accommodaties), omdat zij een zelfde opgave hebben. Hiermee zorgen we voor eenduidigheid en inzicht voor de toekomst.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

We zijn gestart met proces om te komen tot een Routekaart voor de gemeente Veere. In Q2 van 2023 bieden we dit stuk aan ter besluitvorming aan het College.

8.071 We richten een duurzaamheidsfonds op.

In het hoofdlijnenakkoord staat dat we een duurzaamheidsfonds opzetten. Met ingang van 2022 is hier geld voor beschikbaar. Eind 2021 stellen we criteria op voor het gebruik en vulling van het Veerse duurzaamheidsfonds en in 2022 gaat het van start. Hierbij maken we een koppeling met het nieuwe programma duurzaamheid.

In de jaren 2022 t/m 2024 stellen we hier, conform de motie bij het financieel perspectief 2021, een bedrag van € 300.000 voor beschikbaar. Vanaf 2025 is hier jaarlijks een bedrag van € 100.000 mee gemoeid.

- **Kwaliteit**
- **Tijd**
- **Geld**

U stelde tijdens de raadsvergadering van 16 december 2021 de Stimuleringslening Duurzaam en Langer Thuis vast. Dit is de invulling voor het duurzaamheidsfonds. Met deze lening bieden we onze inwoners de mogelijkheid om hun woning te verduurzamen of aan te passen om langer thuis te wonen.

Paragraaf maatschappelijke voorzieningen

Programma op hoofdlijnen 2022-2026

In 2022 is het Programma op hoofdlijnen 2022-2026 vastgesteld. Hierin wordt specifiek aandacht gegeven aan het Maatschappelijk Vastgoed. De onderwijshuisvesting speelt een belangrijke rol bij de ontwikkeling van (nieuwe) maatschappelijke voorzieningen. Waar mogelijk willen we functies combineren, maar veranderende omstandigheden vragen soms om nieuwe keuzes, gericht op het toekomstig gebruik van deze voorzieningen. We zetten in op groene schoolpleinen. Elke kern moet een 'dorpshuis faciliteit' hebben, maar het is voor ons niet vanzelfsprekend dat deze door de gemeente moet worden geëxploiteerd. Dit is een verdere uitwerking van het Uitvoeringsprogramma 2025 dat door de raad is vastgesteld.

Aagtekerke

De aannemersselectie voor de realisatie van de MFA waarin het dorpshuis en de gymzaal zijn opgenomen is eerste kwartaal 2022 gestart. Er hebben twee aannemers ingeschreven en hieruit is de aannemer met de beste "prijs-kwaliteitverhouding" voorgedragen. In juni 2022 heeft de raad ingestemd met het aanvullen van het beschikbare budget. Hierdoor kan er in de MFA ook een ruimte voor zorgpartijen gerealiseerd worden. Daarnaast is het beschikbare budget opgehoogd om de prijsstijgingen als gevolg van de oorlog in Oekraïne te dekken.

De sloop van de bestaande bebouwing aan de Agathastraat (huidige dorpshuis en leegstaande scholen) is na de zomer uitgevoerd en eind september is gestart met de bouw. De bouw loopt voorspoedig en we koersen af op ingebruikname van de nieuwe accommodatie in oktober 2023.

Nadat de nieuwe speeltuin en de gymzaal in gebruik zijn genomen, worden vrijkomende locaties ingevuld met woningbouw. De exploitatievorm en beheersstructuur voor het toekomstige gebruik is nog niet afgerond maar de gesprekken met Vrouwen Agatha lopen voorspoedig.

De uitwerking van de verkaveling vrijkomende locaties gymzaal en speeltuin is evenals de bestemmingswijziging ondergebracht bij de afdeling RO en maakt niet langer deel uit van het project MV.

Oostkapelle

Halve Maan

In april 2022 heeft de raad ingestemd met het beschikbaar stellen van aanvullend krediet voor de renovatie van de Halve Maan. Hierdoor is het gebouw volgens de BENG richtlijnen gerenoveerd en is het gebouw gasloos gemaakt. Daarnaast was extra budget nodig om de prijsstijgingen ten gevolge van de oorlog in Oekraïne te dekken. De renovatie van de Halve Maan waarin het dorpshuis en de sporthal zijn gehuisvest is uitgevoerd en afgerond. De exploitatievorm is ongewijzigd voortgezet.

Nieuwbouw twee scholen en kinderopvang onder één dak, renovatie velden Duinhelm

De nieuwe voetbalvereniging SVOD'22, de fusieclub tussen voetbalverenigingen uit Domburg en Oostkapelle, is medio 2022 opgericht. Omdat zij een belangrijke gesprekspartner in de gehele uitwerking van het gebied zijn, is de uitwerking van het programma van eisen en het opstellen van een schetsontwerp vertraagd. Begin 2023 verwachten we het proces af te ronden. Daarna wordt onderzocht welke consequenties er voor het bestemmingsplan zijn.

Serooskerke

De Goudvijver

De renovatie van zwembad de Goudvijver is afgerond en voor het start van het zwemseizoen heropend.

Dorpshuis de Zandput

Het onderzoek naar renovatie of nieuwbouw van de Zandput is in 2022 opgestart. Afronding van het onderzoek wordt medio 2023 verwacht.

Serooskerke Oost

De grondexploitatie, stedenbouwkundige opzet en bestemmingswijziging van Serooskerke Oost zijn overgeheveld naar de afdeling RO en maken niet langer deel uit van het project MV. Het stedenbouwkundig kader is in september 2022 door de raad vastgesteld.

In samenspraak met de betrokken partijen (scholen, sporters, dorpsraad, kinderopvang, fysio / fitness, zorgpartijen en belanghebbenden is het programma van eisen opgesteld. De locatiekeuze voor de MFA waarin de school, de gymzaal, de fysio/fitness en kinderopvang is begin 2022 door het college vastgesteld. Het schetsontwerp wordt evenals de uitwerking van de beheer- en exploitatievorm in 2023 afgerond.

Westkapelle

Het programma van eisen voor de nieuwe MFA Westkapelle is opgesteld in overleg met de belanghebbenden. De visie voor de twee scholen met kinderopvang onder één dak is in ontwikkeling. Daarna worden besluiten genomen over beheer-, exploitatieaspecten en de bekostiging.

De verplaatsing van volkstuinen zal in de 2e helft van 2023 plaatsvinden.

Bestemmingsreserve

Aan de bestemmingsreserve Maatschappelijke voorzieningen kan via resultaatbestemming bij de vaststelling jaarrekening een bedrag van € 790.000 toegevoegd worden. Dit is in 2022 het niet benutte deel in de stelpost Maatschappelijke Voorzieningen en post energiebeheer.

Aan de reserve wordt € 77.000 onttrokken voor nadeel grondexploitatie omgeving Amicitia. Per eind 2022 is de stand van de reserve dan € 3.598.000.

Financiële stand van zaken

In 2022 is er € 5.700.000 uitgegeven aan voorbereidings- uitvoeringskosten voor de projecten. Dit betreft voornamelijk personele kosten projectleiders en inzet overige medewerkers in project- en werkgroepen. Verder uitgaven voor renovatie/nieuwbouw zwembad, uitvoering MFA Aagtekerke en renovatie Halve Maan. Totaal is er vanaf 2017 afgerond € 8 mln. uitgegeven aan voorbereidings- en uitvoeringskosten.

Investerings

In onderstaande tabel zijn de gerealiseerde investeringen opgenomen (x € 1.000)

Omschrijving investering	Investerings- krediet	Realisatie Toelichting
Inventaris Ontmoetingsruimte Halve Maan Oostkapelle	138	134 Project loopt door in 2023
Inventaris Sporthal Halve Maan Oostkapelle	68	68 Project loopt door in 2023
Nieuwbouw 2 scholen onder 1 dak Oostkapelle	266	60 Project loopt door in 2023
Infra rondom HM en scholen Oostkapelle	150	3 Project loopt door in 2023
Renovatie/herindeling sportpark Duinhelm Oostkapelle	100	2 Project loopt door in 2023
Project MV Serooskerke Gymzaal Oost voorbereidingskosten	175	0 Project loopt door in 2023
Nieuwbouw school in Oost voorbereidingskosten	210	5 Project loopt door in 2023
Project MV Serooskerke Zandput ver. Geb. voorbereidingskosten	75	1 Project loopt door in 2023
Infra rondom zwembad/Zandput	250	33 Project loopt door in 2023
Project MV Westkapelle, sporthal en Dorpshuis voorbereidingskosten	482	14 Project loopt door in 2023
Nieuwbouw 2 scholen onder een dak Westkapelle voorbereidingskosten	332	23 Project loopt door in 2023
Infra MFA en omgeving Westkapelle voorbereidingskosten	190	59 Project loopt door in 2023

Paragraaf corona

Inleiding

De Covid-19 pandemie heeft vanaf 2020 tot ver in 2022 de dagelijkse gang van zaken gedomineerd. In deze paragraaf gaan we in op de belangrijkste financiële impact en de nog te verwachten financiële gevolgen voor 2022.

In verband met deze bijzondere omstandigheden en het feit dat deze crisis alle programma's van de begroting raakt, maken we ook dit jaar gebruik van de mogelijkheid om een aparte paragraaf op te stellen.

Scenario 2022

In de begroting 2022 is aangegeven dat het onzeker blijft hoe de coronacrisis zich ontwikkelt.

De samenleving is door Corona zwaar op de proef gesteld in 2020 en 2021. Het sociale maar ook economische leven kwam door Corona voor een deel tot stilstand. Dankzij het aanpassingsvermogen van burgers en bedrijven, steunmaatregelen en het vaccinatieprogramma verwachten we een spoedig herstel van de economie in 2022. Deze gunstige ontwikkeling zegt niets over individuele levens. Voor sommigen is er groot persoonlijk leed en laat de pandemie diepe sporen na.

Compensatie voor inkomstenderving

Gemeenten ontvangen compensatie voor de derving van inkomsten. Zie nader de toelichting in onderstaande tabel.

Compensatie van het Rijk

Gemeenten hebben, verdeeld over 3 steunpakketten voor verschillende onderwerpen, financiële compensatie ontvangen. Hieronder volgt een overzicht van alle rijksregelingen, de bedragen die Veere ontvangen heeft en hoe we er beleidsmatig mee omgaan. Het overzicht is ingedeeld naar begrotingsprogramma.

Rijksregeling	Ontvangen bedrag	Toelichting beleid
Bestuur		
Gemeenteraadsverkiezingen	€ 46.422	Het kabinet compenseert gemeenten in verband met de maatregelen die vanwege COVID-19 noodzakelijk zijn voor de gemeenteraadsverkiezingen.
Veiligheid		
Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen	€ 377	Gemeenten ontvangen voor de bezwaarprocedure van het handhaven van de quarantaineplicht in 2022 een bedrag van € 0,3 miljoen. De middelen worden verdeeld naar rato van het aantal inwoners.
Sociaal Domein		
Aanvullend pakket re-integratie	€ 2.771	Vergoedingen zijn ontvangen voor taken die we belegd hebben bij Orionis. Verantwoording vindt plaats via de jaarrekening Orionis.
Impuls re-integratie	€ 8.165	
Gemeentelijk schuldenbeleid	€ 13.962	Vergoedingen zijn ontvangen voor taken die we belegd hebben in de GR Orionis. Verantwoording vindt plaats via de jaarrekening Orionis.
Bijzondere bijstand	€ 6.981	Vergoedingen zijn ontvangen voor taken die we belegd hebben in de GR Orionis. Verantwoording vindt plaats via de jaarrekening Orionis.
Continuïteit van zorg	€ 16.435	De VNG en het Rijk hebben afgesproken dat meerkosten binnen het sociaal domein als gevolg van corona in 2022 door het Rijk worden gecompenseerd. Op basis van onderzoek naar de omvang van de totale meerkosten, is de hoogte van de totale compensatie met

Rijksregeling	Ontvangen bedrag	Toelichting beleid
		betrekking tot de Jeugdwet en Wmo 2015 vastgesteld op € 54,8 miljoen.
Algemene dekkingsmiddelen		
Inkomstenderving gemeenten 2021	€ 30.000	De compensatie vindt plaats op basis van het verschil tussen begrote en gerealiseerde inkomsten, waarbij eventuele meevallers ten opzichte van de begroting worden gesaldeerd met de derving.

In december 2021 gold een harde Lock down met beperkingen voor de samenleving en diverse maatregelen om het opgelaaide Coronavirus te bestrijden. Vanaf januari 2022 vonden stapsgewijs versoepelingen plaats. Eind maart waren alle beperkende Coronamaatregelen opgeheven. In april 2022 werd landelijk een langetermijnstrategie opgesteld en de samenleving kwam weer op gang. Corona verdween steeds meer naar de achtergrond.

Qua toerisme en drukte was 2022 een jaar zonder beperkingen en vergelijkbaar met de seizoenen vóór de Corona pandemie.

Als stimulans voor het herstel golden dit jaar nog regelingen zoals winterkamperen en tijdelijke uitbreiding van terrassen onder voorwaarden.

Scenario 2023 en verder

Begin 2023 adviseerde het O.M.T. om de resterende coronaregels los te laten. Dat betekent dat het niet langer noodzakelijk is om te testen en in zelfisolatie te gaan. Corona is daarmee niet langer een pandemie. De variant die nog rond gaat in de samenleving heeft de zogenaamde endemische fase bereikt. Vergelijkbaar met een flinke verkoudheid of influenza.

Afgezien van mogelijke nieuwe varianten lijkt de Corona pandemie, zoals deze zich vanaf 2020 ontwikkelde, daarmee een definitief halt toegeroepen. We verwachten geen beperkende en ingrijpende maatregelen op dit gebied voor de nabije toekomst.